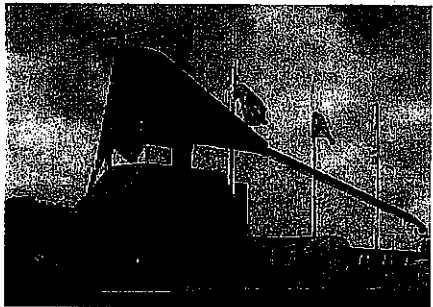
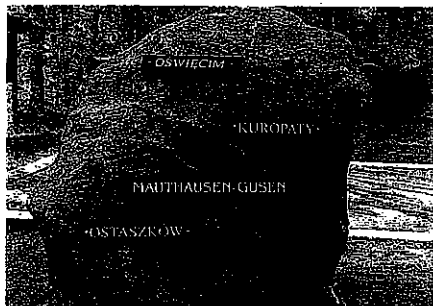

ZAŁĄCZNIK NR

EKO-GLOBE
Michał Szklarski
62-020 Swarzędz, os. Leśne 50
tel. 504-777-100
NIP 7822156416, REGON 300892665

Biały Bór 2010

SPIS TREŚCI

1.1. PODSTAWA FORMALNA I ZAKRES OGÓLNY	4
1.2. CEL OPRACOWANIA	5
1.3. PODSTAWY PRAWNE	6
1.4. METODYKA WYKONANIA OPRACOWANIA	8
1.5. TERMINOLOGIA	10
2. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE OBSZARU GMINY	13
2.1. PODSTAWOWE DANE	13
2.1.1. Demografia gminy	13
2.1.2. UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE	14
2.2. AKTUALNY STAN ŚRODOWISKA W GMINIE	16
2.2.1. Rzeźba terenu i geologia	16
2.2.2. Gleby	16
2.2.3. Powietrze atmosferyczne	17
2.2.4. Wody podziemne	19
2.2.5. Wody powierzchniowe	20
2.2.6. Walory przyrodnicze	20
2.2.7. Formy ochrony przyrody	23
3. AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI W GMINIE	28
3.1. ODPADY KOMUNALNE	28
3.2. ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI	30
3.3. ODPADY BUDOWLANE	30
3.4. ODPADY WIELKOGABARYTOWE	31
3.5. ODPADY OPAKOWANIOWE	31
3.6. ODPADY NIEBEZPIECZNE	32
3.6.1. Pojazdy wycofane z eksploatacji	32
3.6.2. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	33
3.6.3. Odpady zawierające PCB	34
3.6.4. Odpady zawierające azbest	34
3.6.5. Odpady medyczne i weterynaryjne	40
3.6.6. Oleje odpadowe	41
3.6.7. Zużyte baterie i akumulatory	41
3.6.8. Przetknięte środki ochrony roślin	42
3.7. KOMUNALNE OSADY ŚCIEKOWE	43
3.8. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	44
3.9. ILOŚĆ I SKŁAD MORFOLOGICZNY ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY	45
4. ISTNIEJĄCE SYSTEMY ZBIERANIA ODPADÓW	52
4.1. SYSTEM ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH	52
4.2. METODY I SPOSOBY UNIESZKODLIWIANIA I ODZYSKU ODPADÓW W GMINIE	54
4.2.1. Unieszkodliwianie	54

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

4.2.2. Instalacje do odzysku odpadów w Gminie	55
4.3. REALIZACJA ZBIERANIE, TRANSPORTU, ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW W GMINIE	57
5. PROGNOZOWANE ZMIANY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI WYTWARZANYMI NA TERENIE GMINY BIAŁY BÓR.....	59
5.1. ZMIANY DEMOGRAFICZNE.....	59
5.2. SKŁAD MORFOLOGICZNY ODPADÓW KOMUNALNYCH I JEGO ZMIANY	59
5.3. PROGNOZA POWSTAWANIA ODPADÓW BIODEGRADOWALNYCH.....	65
5.4. PROGNOZA POWSTAWANIA ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH	67
5.5. PROGNOZA POWSTAWANIA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH	68
5.6. PROGNOZA POWSTAWANIA OLEJÓW ODPADOWYCH	69
5.7. ZUŻYTE BATERIA I AKUMULATORY	69
5.8. POJAZDY WYCOFANE Z EKSPLOATACJI	69
5.9. ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY.....	70
5.10. ZUŻYTE OPONY	71
5.11. ODPADY Z BUDOWY, REMONTÓW I DEMONTAŻU OBIEKTÓW BUDOWLANYCH ORAZ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ.....	71
5.12. KOMUNALNE OSADY ŚCIEKOWE.....	71
6. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE DOTYCZĄCE GOSPODARKI ODPADAMI.....	72
6.1. KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI	72
6.2. WOJEWÓDZKI PLAN GOSPODARKI ODPADAMI	78
6.3. POWIATOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI.....	79
7. GMINNY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI.....	86
7.1. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO OGÓLNEJ POPRAWY GOSPODARKI ODPADAMI.....	86
7.2. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ODPADÓW KOMUNALNYCH	89
7.3. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH	90
7.4. DZIAŁANIA Z ZAKRESU ODPADÓW POZOSTAŁYCH	91
7.5. PLANOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY BIAŁY BÓR	92
7.6. HARMONOGRAM REALIZACYJNY CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH DLA GMINY	95
8. SPOSOBY FINANSOWANIA PLANOWANYCH CELÓW I ZADAŃ	105
8.1. EMISJA OBLIGACJI KOMUNALNYCH.....	105
8.2. FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	106
8.3. FINANSOWANIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z BUDŻETU POWIATOWEGO I GMINNEGO	108
8.4. WSPARCIE FINANSOWE UE	109
8.4.1. Fundusze strukturalne	109
8.4.2. Programy pomocowe-operacyjne	110
8.5. BANK OCHRONY ŚRODOWISKA	114
9. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU NA ŚRODOWISKO ORAZ WNIOSKI Z ANALIZY I ICH SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA W PLANIE	114
10. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW	115
11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	124

1. WSTĘP

1.1. Podstawa formalna i zakres ogólny

Aktualizacja „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017” została sporządzona jako realizacja zapisów Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach, która w rozdziale 3, art. 14 wprowadziła obowiązek opracowywania planów gospodarki odpadami oraz ich aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Opracowując „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017”, kierowano się zapisami obowiązujących aktów prawnych oraz dokumentów planistycznych wyższego rzędu oraz dokumentów strategicznych dla Powiatu Szczecineckiego, jak również dokumentów dla Województwa Zachodniopomorskiego. Powyższe dokumenty determinowały dalszą strategię działań gminy w ujęciu kompleksowym, w aspekcie złożonej problematyki regionu. W obowiązujące dokumenty strategiczne wpisuje się niniejsze opracowanie, które wytycza kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami.

Podstawą wykonania niniejszej pracy jest umowa Nr 7614-3/103/2010 z dnia 23.03.2010 roku pomiędzy Gminą Biały Bór, a firmą EKO - GLOBE, Os. Armii Krajowej 126/8 w Poznaniu, na wykonanie opracowania pod nazwą „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017”.

Zakres Planu jest zgodny z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami.

Zakres niniejszego Planu obejmuje:

- Wstęp,
- Podstawowe informacje dotyczące obszaru gminy,
- Analizę i ocenę aktualnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi wraz z identyfikacją problemów,
- Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami,
- Cele w zakresie gospodarki odpadami,
- Działania zmierzające do poprawy sytuacji w dziedzinie gospodarki odpadami,
- Instrumenty i źródła finansowe służące realizacji planu,
- System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów w dwóch horyzontach czasowych: krótkookresowym w latach 2010-2013 oraz długookresowym w latach 2014-2017.

Powyższe zagadnienia ujęto w kolejnych częściach opracowania, uwzględniając ogólną charakterystykę gminy, która może być przydatna w pracach z zakresu prognozowania i planowania gospodarki odpadami.

Plan obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających i przywożonych na teren Gminy, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

biodegradacji oraz odpady inne niż niebezpieczne, a także odpady opakowaniowe i odpady budowlane.

Niniejsza aktualizacja kontynuuje zadania dokumentu pn. „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Białły Bór na lata 2004-2007”. Charakteryzuje działania zmierzające do utworzenia nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarowania odpadami w gminie, który będzie zgodny z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 oraz Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2018.

1.2. Cel opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest aktualizacja uchwalonego w 2004 roku przez Radę Miejską w Białym Borze, Gminnego Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Białły Bór na lata 2004-2007 z perspektywą na 2008-2011.

Podstawowym celem opracowania niniejszego Planu jest realizacja polityki ekologicznej państwa, a także potrzeba stworzenia zintegrowanego systemu gospodarowania odpadami w gminie. System ten winien być oparty na nowoczesnej sieci instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska. Na szczeblu gminnym plan gospodarki odpadami stanowi dokument zawierający wizję rozwoju systemu, określa warunki wdrażania nakreślonych wariantów rozwiązań, a jednocześnie jest ważnym źródłem informacji dla podejmowania strategicznych decyzji.

Celem opracowania Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Białły Bór jest: określenie aktualnego stanu gospodarki odpadami, prognozowanie zmian w zakresie gospodarki odpadami, określenie działań zmierzających do poprawy w zakresie gospodarki odpadami, wskazanie projektowanego systemu gospodarki odpadami, określenie rodzaju i harmonogramu realizacji przedsięwzięć oraz instytucji odpowiedzialnych za ich realizację, wskazanie sposobu finansowania realizacji zamierzonych celów, a także określenie systemu monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

„Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Białły Bór na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017” po zaopiniowaniu i zatwierdzeniu, będzie stanowić podstawę do podjęcia i prowadzenia przez Gminę Białły Bór odpowiednich działań i przedsięwzięć dotyczących gospodarki odpadami wytwarzanymi na jej terenie, (w szczególności odpadami komunalnymi).

Działania zaproponowane w niniejszym Planie obejmują kolejne cztery lata, plan zawiera zatem zadania dla dwóch faz:

- cele krótkoterminowe - lata 2010 - 2013,
- cele długoterminowe - do roku 2017.

Ocena i weryfikacja realizacji zadań Planu dokonywana będzie zgodnie z wymogami ustawy o odpadach co 2 lata od przyjęcia Planu.

1.3. Podstawy prawne

W trakcie opracowywania „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017” wykorzystano aktualne przepisy prawa, tj.:

- 1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz.U. 2010 nr 185 poz. 1243, z późn. zm),
- 2) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150, z późn. zm),
- 3) Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 236, poz. 2008 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z 2001 r., Nr 63, poz. 638 z późn. zm.),
- 5) Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2007 r., Nr 90, poz. 607 z późn. zm.),
- 6) Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2005 r., Nr 25 poz. 202 z późn. zm.),
- 7) Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1495),
- 8) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 r., Nr 66, poz. 620, z późn. zm.),
- 9) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2006 r., Nr 46, poz. 333),
- 10) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 września 2005 r. w sprawie rocznego sprawozdania o pojazdach wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2005 r., Nr 201 poz. 1672),
- 11) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 roku w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenia dla środowiska (Dz. U. z 2002 r., Nr 175, poz. 1439),
- 12) Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r., Nr 71, poz. 649);
- 13) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. z 2007 r., Nr 109, poz. 752),
- 14) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r., Nr 112, poz. 1206),
- 15) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 grudnia 2003 roku w sprawie rodzajów odpadów, których zbieranie lub transport nie wymagają zezwolenia na prowadzenie działalności (Dz. U. z 2004 r., Nr 16, poz. 154 z późn. zm.),

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

- 16) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 sierpnia 2007 roku w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2007 r., Nr 162, poz. 1153),
- 17) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. z 2002 r., Nr 8, poz. 104),
- 18) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 września 2004 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 200, poz. 2061),
- 19) Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2005 r., Nr 143 poz. 1206),
- 20) Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 marca 2006 r. w sprawie listy istotnych elementów pojazdu kompletnego (Dz. U. z 2006 r., Nr 58 poz. 407),
- 21) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 października 2005 r. w sprawie obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2005 r., Nr 212 poz. 1774),
- 22) Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 roku w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. z 2005 r., Nr 186, poz. 1552 z późn. zm.),
- 23) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 sierpnia 2004 roku w sprawie wysokości kaucji na opakowania jednostkowe niektórych środków niebezpiecznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 202, poz. 2078),
- 24) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 134, poz. 1140),
- 25) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. z 2002 r., Nr 165, poz. 1359),
- 26) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu informacji podawanych przy rejestracji przez posiadaczy odpadów zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwoleń oraz sposobu rejestracji (Dz. U. z 2001 r., Nr 152 poz. 1734),
- 27) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie rodzajów odpadów lub ich ilości, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów, oraz kategorii małych i średnich przedsiębiorstw, które mogą prowadzić uproszczoną ewidencję odpadów (Dz. U. z 2001 r., Nr 152 poz. 1735),
- 28) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2002 r., Nr 96, poz. 860),
- 29) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 134, poz. 1140),

- 30) Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 roku w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu - Dz. U. z 2005 r., Nr 186, poz. 1552 z późn. zm.),
- 31) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie procesu odzysku R10 (Dz. U. z 2007 r., Nr 228, poz. 1685),
- 32) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 134, poz. 1140),
- 33) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. z 2003 nr 61 poz. 549),
- 34) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. z 2009 nr 39 poz. 320).

1.4. Metodyka wykonania opracowania

„Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017” opracowany został przez firmę EKO-GLOBE z siedzibą w Poznaniu, przy stałej współpracy z pracownikami Urzędu Miejskiego w Białym Borze. Do realizacji opracowania wykorzystano materiały uzyskane z gminy, przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie gminy, urzędów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych. Dokument został przygotowany zgodnie z obowiązującymi „Wytocznymi sporządzania planów gospodarki odpadami na szczeblu regionalnym i lokalnym”, a także z obowiązującymi przepisami prawa.

W trakcie realizacji opracowania pn. „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór na lata 2010 - 2013 z perspektywą do roku 2017” uwzględniono uwarunkowania dokumentów krajowych, tj.:

- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski,
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami,
- Polityka Energetyczna Polski do roku 2030,
- Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej.

Nakreślone podstawowe kierunki, zadania oraz cele dot. prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami dla Gminy Biały Bór, są również zgodne z dokumentami regionalnymi oraz lokalnymi, tj.:

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013 – 2018,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla Województwa Zachodniopomorskiego,

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- Strategia Rozwoju Powiatu Szczecineckiego do roku 2015,
- Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Szczecineckiego na lata 2005-2008,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Szczecineckiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2020,
- Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Szczecineckiego na lata 2005-2008,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór (2004 rok),
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Biały Bór na lata 2007 – 2013,
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Biały Bór na lata 2007-2013,
- Strategia Rozwoju Turystyki w Gminie Biały Bór na lata 2008-2015,
- Wieloletnie Programy Inwestycyjne dla Gminy Biały Bór.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami została przygotowana w oparciu o w/w dokumenty.

Plan przyjmuje podstawowe zasady ogólne, leżące u podstaw polityki ochrony środowiska UE i Polski. Są to:

- 1) zasada zrównoważonego rozwoju,
- 2) zasada równego dostępu do środowiska postrzegana w kategoriach,
- 3) sprawiedliwości międzypokoleniowej,
- 4) sprawiedliwości międzyregionalnej i międzygrupowej,
- 5) równoważenia szans między człowiekiem i przyrodą,
- 6) zasada przezorności,
- 7) zasada uspołecznienia i subsydiarności,
- 8) zasada prewencji,
- 9) zasada „zanieczyszczający” płaci,
- 10) zasada skuteczności efektywności ekologicznej i ekonomicznej.

W trakcie prac nad Planem:

- przeprowadzono ocenę relacji pomiędzy dokumentami na szczeblu centralnym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym,
- ustalono zakres i formę opracowywanego Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór w oparciu o spotkania z władzami gminy,
- przeprowadzono analizę stanu systemu gospodarki odpadami poprzez zgromadzenie aktualnych informacji o systemie,
- przeprowadzono analizę do określenia podstawowych kierunków, zadań oraz celów ekologicznych, które są niezbędne do realizowania polityki ekologicznej Państwa w obszarze Gminy Biały Bór,
- określono priorytetowe działania ekologiczne dla poprawy gospodarki odpadami dla Gminy Biały Bór na lata 2010 – 2013 i 2014 – 2017,
- określono metody oraz kierunki realizacji Planu oraz monitorowania jego wdrażania,
- zweryfikowano i skonsultowano opracowany dokument z władzami Urzędu Miejskiego w Białym Borze w celu jego zaakceptowania.

1.5. Terminologia

Realizacja Planu Gospodarki Odpadami wymaga od wszystkich uczestników procesów decyzyjnych i inwestycyjnych stosowania jednakowej terminologii dotyczącej całokształtu gospodarki odpadami. Poniżej podane zostały znaczenia zwrotów użytych w niniejszym opracowaniu, tj.:

- **Clean production – (również cleaner production – CP, pol. czysta/czystsza produkcja)** – strategia ochrony środowiska polegająca na ciągłym zintegrowanym, zapobiegającym działaniu w odniesieniu do procesu produkcji i usług, zmierzającym do zwiększenia efektywności produkcji i usług oraz redukcji ryzyka dla ludzi i środowiska przyrodniczego (def. wg UNEP). Idea CP kładzie nacisk na ograniczenie zanieczyszczeń "u źródła" czyli w momencie ich powstawania w procesie produkcyjnym, zamiast budowy kolejnych instalacji „końca rury”,
- **Gospodarowanie odpadami** – to zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów kg/Mr – jednostka określająca ilość powstających odpadów w przeliczeniu na jednego mieszkańca w ciągu roku kalendarzowego,
- **Kompostownia** – zakład przerobu odpadów komunalnych pochodzenia biologicznego na kompost; ze względu na charakter i czystość dostarczonych materiałów do procesu i sposób wykorzystania kompostu, jak również warunki lokalizacyjne stosuje się różny stopień wyposażenia w środki techniczne; kompostowanie może przebiegać w komorach zamkniętych (bioreaktory), w warunkach naturalnych (kompostowanie przyzmoie) lub w układzie mieszanym (komory i przyzmy),
- **Magazynowanie odpadów** – to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem,
- **Odpady** – oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii, określonych w załączniku nr 1 do ustawy o odpadach, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest zobowiązany,
- **Odpady balastowe** – zmieszane, niesegregowane odpady komunalne, pozostające po wyłączeniu z nich w wyniku selektywnego gromadzenia odpadów surowcowych,
- **Odpady komunalne** – odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych,
- **Odpady medyczne** – są to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny,
- **Odpady niebezpieczne (problemowe)**- należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście A załącznika nr 2 do ustawy o odpadach oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy o odpadach lub należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście B załącznika nr 2 do ustawy o odpadach i zawierające którykolwiek ze składników wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy o odpadach,

- **Odpady obojętne** – odpady, które nie ulegają istotnym przemianom fizycznym, chemicznym lub biologicznym; są nierozpuszczalne, nie wchodzi w reakcje fizyczne ani chemiczne, nie powodują zanieczyszczenia środowiska lub zagrożenia dla zdrowia ludzi, nie ulegają biodegradacji i nie wpływają niekorzystnie na materię, z którą się kontaktują; ogólna zawartość zanieczyszczeń w tych odpadach oraz zdolność do ich wymywania, a także negatywne oddziaływanie na środowisko odcieku muszą być nieznaczne, a w szczególności nie powinny stanowić zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych, gleby i ziemi,
- **Odpady uliczne** – odpady ze sprzątnięcia i oczyszczania placów i ulic oraz z opróżniania koszy ulicznych,
- **Odpady weterynaryjne** – są to odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach,
- **Odpady wielkogabarytowe (inaczej blokujące)** – odpady takie jak stare meble, sprzęt gospodarstwa domowego, części maszyn rolniczych lub całe maszyny już nie używane w gospodarstwach rolnych itp., których nie można zbierać w ramach normalnego systemu zbiórki odpadów komunalnych z powodu ich rozmiaru (nie mieszczą się do typowych, stosowanych w gminie pojemników na odpady); zalicza się do nich również wraki pojazdów mechanicznych,
- **Odpady z gospodarstw domowych** – odpady związane bezpośrednio z bytowaniem, wytwarzane i wyrzucane z gospodarstw domowych,
- **Odpady z obiektów użyteczności publicznej i obsługi ludności** – odpady powstające w urzędach organów administracji publicznej, zakładach opieki zdrowotnej (bez odpadów niebezpiecznych) i opieki społecznej, szkołach i placówkach w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, placówkach kulturalno-oświatowych oraz jednostkach więziennictwa, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich,
- **Odpady z pielęgnacji terenów zielonych (odpady ogrodowe, parkowe)** – trawa, liście, zwiędnięte kwiaty i gałęzie pochodzące z pielęgnacji i porządkowania trawników, przydomowych ogródków, terenów ogródków działkowych, rekreacyjnych oraz parków, cmentarzy, przydrożnych drzew itp.,
- **Odzysk** – to wszelkie działania nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części lub prowadzące do odzysku z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania, określone w załączniku nr 5 do ustawy o odpadach,
- **Posiadacz odpadów** – to każdy, kto faktycznie włada odpadami (wytwórca odpadów, inna osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna); domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości,
- **Recykling** – to taki odzysk, który polega na powtórным przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu, w tym też recykling organiczny, z wyjątkiem odzysku energii,

- **Składowisko odpadów** – to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów,
- **System donoszenia (zbiórka stacjonarna)** – system zbierania odpadów gromadzonych w stacjach gromadzenia lub dużych pojemnikach (rzędu kilku m³), czyli kontenerach grupowych obsługujących kilka lub więcej posesji,
- **System dwupojemnikowy** – selektywne zbieranie odpadów wg prostego podziału tylko na dwie grupy; istnieje kilka wariantów podziału,
- **Podział na „mokre - suche”** – frakcja mokra - głównie bioodpady, kierowana jest do kompostowni, frakcja sucha do sortowni,
- **Podział na „mokre - reszta”** – mokre trafiają do kompostowni, a reszta trafia na składowisko, bądź podlega dalszemu podziałowi realizowanemu przez system zbiórki (np. odzysk papieru, szkła itd.),
- **System odbierania** – wyróżnia się dwa podsystemy: „metodą donoszenia” i „metodą odbioru bezpośredniego”,
- **Unieszkodliwianie odpadów** – polega na poddaniu odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonych w załączniku nr 6 do ustawy o odpadach w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi oraz środowiska,
- **Wytwórcy odpadów** – to każdy, którego działalność powoduje powstawanie odpadów oraz każdy, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów,
- **Zakład odzysku odpadów** – obiekt, w którym dokonuje się czynności związanych z wykorzystywaniem odpadów (przekształcanie odpadów na paliwo, kompostowanie, recykling),
- **Zakład recyklingu (ZR)** – obiekt, w którym dokonuje się przygotowania do zagospodarowania (wywozu i sprzedaży) zebranych surowców wtórnych (np. makulatury, stłuczki szklanej, metali itd.) poprzez usunięcie zanieczyszczeń i balastu, ewentualne frakcjonowanie (sortowanie na różne gatunki, np. makulatura – na twardą, gazetową i mieszaną, a stłuczkę szklaną na białą, kolorową i mieszaną) i zmniejszenia rozmiarów na potrzeby transportowe przy zastosowaniu prasy,
- **Zbieranie odpadów** – to każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie do transportu do miejsca ich odzysku lub unieszkodliwiania,
- **Zbieranie selektywne** - jest wymogiem ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. W przeciwieństwie do systemu zbierania odpadów niesegregowanych – jest to system oddzielnego zbierania dwóch lub więcej grup odpadów z podziałem według jasno określonych cech. Zbieranie selektywne może być realizowane wg różnych systemów zbierania, najczęściej uzależnionych od rodzaju zabudowy i będącego w dyspozycji sprzętu do zbierania i wywozu. Selektywną zbiórkę w systemie od drzwi do drzwi realizuje się zestawem pojemników wyróżniających się barwą. System zbierania przy krawężniku bazuje na zbieraniu części odpadów (surowców wtórnych) w worki foliowe. Ułatwieniem w prowadzeniu takiej zbiórki dla mieszkańca mogą być stelaże do worków.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE OBSZARU GMINY

2.1. Podstawowe dane

Gmina Biały Bór położone jest w zachodniej części Województwa Zachodniopomorskiego, na terenie Powiatu Szczecineckiego. Gmina graniczy z gminami: Szczecinek, Bobolice, Polanów, Miastko, Koczała i Rzecznica. Całkowita powierzchnia Gminy Biały Bór wynosi 26.944ha. Gmina ma charakter rolniczo – leśny i obejmuje 17 sołectw utworzonych z 47 jednostek osadniczych. W skład gminy wchodzi takie sołectwa jak: Biała, Bielica, Biskupice, Białły Dwór, Brzeźnica, Drzonowo, Dyminek, Grabowo, Kaliska, Kazimierz, Kołtki, Przybrda, Sępólno Małe, Sępólno Wielkie, Stepień, Świerszczewo

i Trzebiele. Głównym ośrodkiem osadniczym oraz siedzibą organów gminy jest Białły Bór.

Ogólna liczba ludności zamieszkująca teren gminy w 2009 roku (stan na 31.12.2009r.) wynosiła 5.370 osób, a gęstość zaludnienia wynosiła około 20 osób na km².

Terytorium gminy ukształtowane przez cofający się lądolód skandynawski, urozmaicają malownicze wzgórza morenowe (sięgające 239m n. p. m.), liczne głązy narzutowe oraz krystalicznie czyste jeziora. Duża ilość lasów stanowiących ogółu powierzchni gminy ma wyjątkowy wpływ na korzystne warunki klimatyczne i krajobrazowe.

Dogodne położenie geograficzne oraz stosunkowo niewielkie odległości od granicy morskiej (około 80km do Kołobrzegu) i zachodniej (200km) sprzyjają kontaktom gospodarczym i turystycznym. Gmina Białły Bór położone jest na przecięciu dwóch głównych dróg krajowych, tj. drogi krajowej Nr 25 Koszalin - Warszawa oraz drogi krajowej Nr 20 Ustka - Poznań.

Białły Bór współpracuje z gminami i miastami niemieckimi: Pasewalkiem, Salzhäusen, Bosau, Haltern, Kietz oraz ukraińskimi: Lwowem i Łuckiem. W ramach tej współpracy realizowane są wspólne projekty letnich wymian młodzieży. Organizatorami tych wymian są: Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury, szkoły oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Przyjaciół Białego Boru przy wsparciu finansowym, udzielonym przez Gminę oraz Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania w Szczecinie ze środków Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. Gmina Białły Bór jest członkiem SGPE Pomerania, Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, Związku Miast Polskich oraz Fundacji Środkowopomorska Grupa Działania.

2.1.1. Demografia gminy

Całkowita liczba ludności na terenie Gminy Białły Bór zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędu Miejskiego Białym Borze w 2009 roku wynosiła **5.370 osób**, a gęstość zaludnienia oscylowała w granicach 20 osób na km². Rozmieszczenie ludności na terenie gminy jest stosunkowo równomierne. Największa liczba ludności zamieszkuje Miasto Białły Bór, tj. 2.141 osób, a w dalszej kolejności miejscowości Sępólno Wielkie, Przybrde oraz Grabowo.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Ogólne dane dotyczące demografii na terenie Gminy Białły Bór w latach 2008 -2009 prezentuje tabela 1.

Tabela 1.

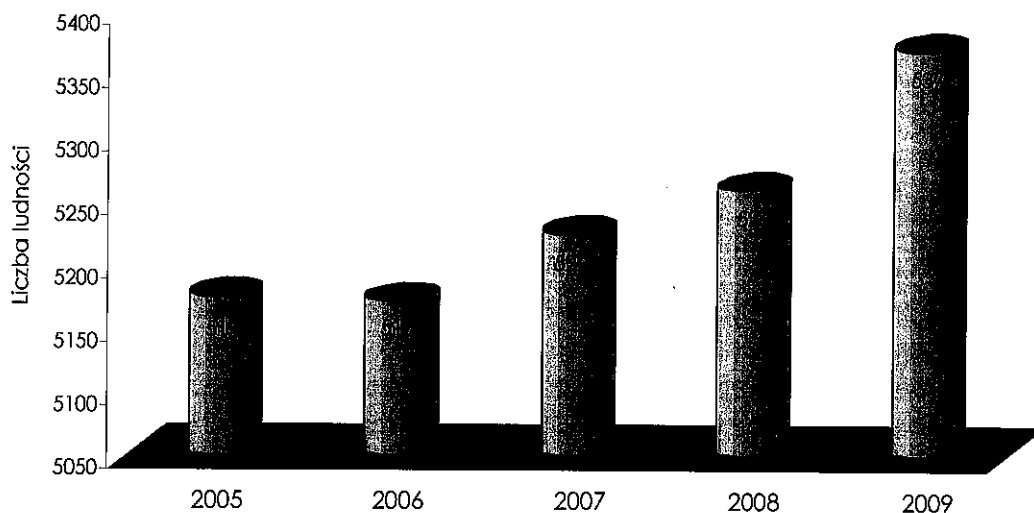
Ludność na terenie Gminy Białły Bór w latach 2008 – 2009

2.618	2.642	2.673	2.697
-------	-------	-------	-------

Źródło: Urząd Miejski w Białym Borze, GUS

Ogólną charakterystykę wzrostu liczby ludności na terenie Gminy Białły Bór w latach 2005 – 2009 przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Liczba ludności na terenie Gminy w latach 2005 – 2009

Źródło: Urząd Miejski w Białym Borze

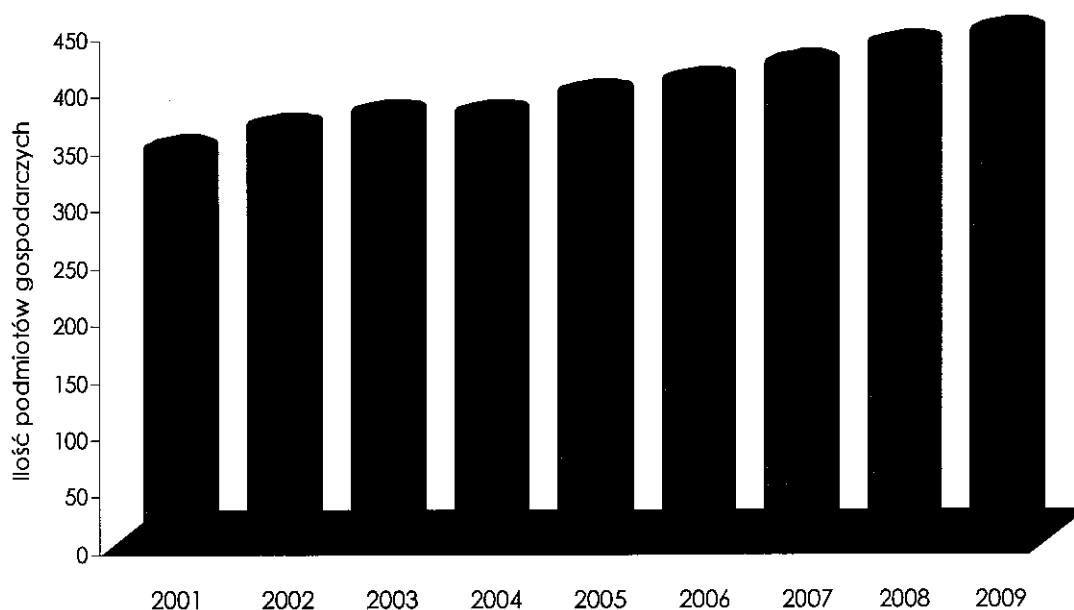
2.1.2. Uwarunkowania gospodarcze

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w Gminie Białły Bór na koniec 2009 roku zarejestrowane w rejestrze REGON były 442 podmioty gospodarcze, z czego 26 w sektorze publicznym, a 416 w sektorze prywatnym. W ostatnich latach liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych na terenie gminy wzrasta. Ogólny wzrost ilości podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie Gminy Białły Bór w latach 2001-2009 prezentuje wykres 2.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Wykres 2. Ilość podmiotów gospodarczych w latach 2001-2009

Źródło: GUS Szczecin, Urząd Miejski w Białym Borze

W ostatnich latach nastąpił wzrost ilości funkcjonujących podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Białły Bór. Najwięcej podmiotów zlokalizowanych jest w samym mieście Białły Bór, bo aż 265. Charakterystykę funkcjonujących podmiotów gospodarczych wg rodzaju branży na terenie Gminy Białły Bór w 2009 roku prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2.

Ilość podmiotów gospodarczych wg rodzaju branż

Branża	Ilość podmiotów
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	12
Górnictwo	1
Przetwórstwo przemysłowe	16
Budownictwo	25
Handel hurtowy i detaliczny, usługi	59
Hotele i restauracje	22
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	29
Pośrednictwo finansowe	6
Obsługa nieruchomości	31
Administracja publiczna i obrona narodowa	3
Edukacja	20
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	12
Działalność usługowa	29

Źródło: GUS Szczecin, Urząd Miejski w Białym Borze

2.2. Aktualny stan środowiska w gminie

2.2.1. Rzeźba terenu i geologia

Obszar gminy pokrywają osady czwartorzędowe. Powierzchniowe formy budują osady związane z działalnością zlodowacenia bałtyckiego. Formy powierzchniowe terenu ukształtowane zostały pod wpływem procesów zachodzących w czasie tego zlodowacenia oraz późniejszych. Generalnie łagodne pochylenie terenu w kierunku południowym daje różnicę poziomów pomiędzy północą gminy a południem średnio około 70 m, natomiast przy uwzględnieniu najwyższego (240 m n.p.m.) punktu w rejonie jeziora Oblica i najniższego poziomu jakim jest lustro wody jeziora Dołgie (137,4m n.p.m.) różnica poziomów dochodzi do 100m. Strefa największych wzniesień obejmuje obszar wysoczyzny morenowej na północ od linii Kaliska - południowy brzeg jeziora Bobiecińskiego Wielkiego. Strefa najniżej położonych obszarów (poniżej 140m n.p.m.) obejmuje rynnę jeziora Dołgie i Stepieńskie.

Wysoczyzna morenowa pagórkowata i falista oraz obszary sandru faliste niekiedy płaskie z zagłębieniami to dwa główne obszary morfogenetyczne tego terenu.

Wysoczyzna zbudowana głównie z glin zwałowych piasków i żwirów lodowcowych ze znaczną ilością okruchów skalnych natomiast sandry budują piaski i żwiry wodnolodowcowe. Utwory te oddzielają moreny czołowe (wzgórza, pagórki i wały o wysokości względnej nawet 30 m).

2.2.2. Gleby

Ocena jakości gleb pod względem ich wartości użytkowej, biorąc pod uwagę żyzność gleby, stosunki wodne w glebie, stopień kultury gleby i trudność jej uprawy, w powiązaniu agroklimatem, rzeźbą terenu oraz niektórymi elementami stosunków gospodarczych nazywana jest **bonitacją gleby**.

Przy bonitacji gleb uwzględnia się następujące kryteria:

- 1) budowę profilu glebowego (typ i podtyp gleby, rodzaj, gatunek i miąższość poziomu próchnicznego oraz zawartość próchnicy, odczyn i skład chemiczny, właściwości fizyczne),
- 2) stosunki wilgotnościowe, uwarunkowane położeniem w terenie,
- 3) wysokość n.p.m.

Na podstawie tych kryteriów gleby zalicza się do odpowiednich klas bonitacyjnych. W polskim systemie bonitacji gleb wyróżnia się 8 klas gleb gruntów ornych: (I, II, IIIa, IIIb, IVa, IVb, V, VI) i 6 klas gleb użytków zielonych (I, II, III, IV, V, VI). W odniesieniu do ww. klasyfikacji dot. gleby dobre na terenie gminy, tj. klas IIIa, IIIb i IV zajmują tylko 6,7 % powierzchni, gleby słabe i najgorsze (V, VI i VII) zajmują około 84% powierzchni, 117 ha (1,3%) gruntów ornych stanowią gleby klasy VIz przewidziana do zalesienia. Gleby klasy III i IV średniej jakości zajmują 45% powierzchni w przypadku łąk, oraz 28 w przypadku pastwisk, pozostała ich część to w obydwu wypadkach klasy V i VI.

Gleby gminy narażone są na procesy degradacji. Degradacja to proces prowadzący do spadku żyzności gleb wskutek niszczenia ich wierzchniej warstwy

próchniczej (np. erozji gleby, niewłaściwej uprawy, pożarów, zbyt dużego odwodnienia) zanieczyszczenia substancjami szkodliwymi (np. metalami ciężkimi) lub zmiany drzewostanów liściastych na iglaste, które powodują zakwaszenie. Degradację gleb możemy podzielić na naturalną i chemiczną.

2.2.3. Powietrze atmosferyczne

O jakości powietrza na danym obszarze decyduje zawartość w nim różnorodnych substancji, których koncentracja jest wyższa od warunków naturalnych. Poziomy stężenie zanieczyszczeń w powietrzu wynikają bezpośrednio z wielkości emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz warunków meteorologicznych.

Źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego możemy podzielić na:

- a) źródła naturalne – wulkany, pożary lasów, bagna wydzielające m.in. metan, gleby i skały ulegające erozji, tereny zielone z których pochodzą pyłki roślinne, pył kosmiczny;
- b) źródła antropogeniczne – wywołane działalnością człowieka tj. :
 - procesy energetycznego spalania paliw oraz przemysłowych procesów technologicznych, odprowadzających substancje do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany. Są to tzw. punktowe źródła emisji;
 - emisje ze źródeł ruchomych związanych z transportem pojazdów samochodowych i paliwami, tzw. emisja liniowa;
 - emisje związane z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno – bytowym tzw. emisja powierzchniowa.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ocena jakości powietrza oparta jest na klasyfikacji stref w województwie. Mechanizm ten ma na celu utrzymać dotychczasową jakość powietrza na obszarach, gdzie jest ona dobra, oraz pomóc w osiągnięciu standardów jakości powietrza poprzez działania techniczne oraz organizacyjne tam, gdzie jakość powietrza jest zła.

Na terenie Województwa Zachodniopomorskiego ocenie podlegają następujące zanieczyszczenia : SO_2 , NO_2 , NO_x , CO, C_6H_6 , Pb, PM10, ozon oraz zanieczyszczenia zawarte w pyłach tj. As, Cd, Ni, B(a)P. Klasyfikację stref dokonuje się oddzielnie dla dwóch grup:

- określonych w celu ochrony zdrowia (teren całego kraju i uzdrowisk),
- określonych w celu ochrony roślin (teren całego kraju).

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowi dopuszczalny poziom substancji w powietrzu, dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji, poziom docelowy oraz poziom celu długoterminowego. Dla strefy, w której poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub przekracza poziom dopuszczalny w przypadku gdy margines tolerancji nie został określony, wymagane jest opracowanie **Programu Ochrony Powietrza (POP)**.

Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, rocznej ocenie podlegają następujące substancje:

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- SO_2 , NO_2 , NO_x , CO , C_6H_6 , PM_{10} , Pb – dla tych związków obowiązują poziomy dopuszczalne substancji w powietrzu;
- Ozon, zawarte w pyłe (PM_{10}) zanieczyszczenia: As , Cd , Ni oraz BaP – dla tych związków obowiązują poziomy docelowe substancji w powietrzu;
- Ozon podlegający ocenie pod kątem poziomu celu długoterminowego.

Wyniki dotyczące **Ocena jakości powietrza względem ochrony zdrowia** prowadzi się dla zanieczyszczeń: **SO_2 , NO_2 , PM_{10} , Pb , C_6H_6 , CO , As (PM_{10}), BaP (PM_{10}), Cd (PM_{10}) oraz NI (PM_{10})**. Gmina Biały Bór dla której WIOŚ Szczecin dokonał oceny jakości powietrza zaliczana jest do strefy „Powiat Szczecinecki” o powierzchni 1.766km^2 (kod strefy: PL.32.13.p.01).

Zgodnie z oceną jakości powietrza atmosferycznego, dla większości zanieczyszczeń, Gmina Biały Bór należąca do strefy „Powiat Szczecinecki” została przypisana klasie A, tj. stężenia powyższych związków nie przekraczają poziomów **dopuszczalnych oraz docelowych**.

Wyjątek stanowi pomiar stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM_{10} oraz stężenie pyłu zawieszonego PM_{10} . Podobnie jak w ocenie wykonanej w latach 2007, w latach 2008-2009 powiat szczecinecki otrzymał klasę C, ze względu na przekroczenie poziomu docelowego oraz średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu. Jako główne potencjalne źródło przekroczeń wskazano głównie emisję powierzchniową, pochodząca głównie z ogrzewania mieszkań oraz niekorzystnych warunków meteorologicznych związanych z niskimi temperaturami powietrza w sezonie zimowym i towarzyszące im stany inwersyjne atmosfery. Zakwalifikowanie strefy do klasy C jest równoznaczne z koniecznością podjęcia przez Marszałka Województwa działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem tego zanieczyszczenia, tj. **opracowania Programu Ochrony Powietrza (POP)**. Terminem osiągnięcia docelowego poziomu benzo(a)pirenu w powietrzu to rok 2013 rok, ustalony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Ocena jakości powietrza względem ochrony roślin prowadzi się dla zanieczyszczeń: **SO_2 oraz NO_x** . Gmina Biały Bór dla której WIOŚ Szczecin dokonał oceny jakości powietrza zaliczana jest do strefy „Powiat Szczecinecki” o powierzchni 1.766km^2 (kod strefy: PL.32.13.p.01).

W rocznych ocenach jakości powietrza pod kątem ochrony roślin za rok 2008 i 2009, strefa „Powiat Szczecinecki” zarówno dla zanieczyszczenia SO_2 jak i NO_x została przypisana **klasie A**, tj. stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają poziomów dopuszczalnych.

Ocena jakości powietrza względem ochrony zdrowia i roślin dla ozonu. Poważny problem w Województwie Zachodniopomorskim stwarza także zanieczyszczenie ozonem, występujące w sezonie letnim przy powierzchni ziemi (ozon troposferyczny). W przeciwieństwie do ozonu stratosferycznego pełniącego funkcję „ochronną”, ozon troposferyczny stanowi substancję zanieczyszczającą powietrze. Ocenę jakości powietrza pod kątem poziomów ozonu prowadzi się pod względem dwóch kryteriów, którymi są **poziomy docelowe** (ze względu na ochronę zdrowia oraz ochronę roślin)

oraz **poziomy cel długoterminowego** (ze względu na ochronę zdrowia oraz ochronę roślin).

Ocena jakości powietrza pod względem ochrony zdrowia oraz ochrony roślin dla zanieczyszczenia ozonem prowadzona jest dla „**Strefy Zachodniopomorskiej**”, na której zlokalizowana jest Gmina Białe Bórze. Strefa posiada kod o numerze **PL.32.00.b.20.**, a jej całkowita powierzchnia wynosi 22.591 km².

Zgodnie z oceną przeprowadzoną w 2008 roku „Strefa Zachodniopomorska” pod kątem ochrony zdrowia została zaliczona do klasy C, ze względu na przekroczenie poziomu docelowego określonego dla ozonu. Ze względu na te przekroczenie zaistniał obowiązek opracowania POP dla strefy zachodniopomorskiej. Termin osiągnięcia poziomu docelowego przez stężenia ozonu w powietrzu to rok 2010.

2.2.4. Wody podziemne

Według podziału hydrogeologicznego kraju (Wiłkowska 1988) Gmina Białe Bórze położona jest w obrębie Pomorskiego Regionu Hydrogeologicznego. Jej obszar znajduje się w regionie słupsko-chojnickim, który charakteryzuje się występowaniem poziomów wodonośnych w utworach czwartorzędu i trzeciorzęd. Zasoby wód podziemnych gminy zgromadzone są w utworach czwartorzędowych, o dużym udziale zwartych obszarów o braku izolacji pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego. Szacunkowo około 75% powierzchni terenu gminy znajduje się w zasięgu obszaru Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) 120 „Bobolice”, a fragment północno-wschodni gminy w zasięgu GZWP 126 Szczecinek. Granice występowania GZWP określone zostały w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 roku, w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i obszarów wodnych, podporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne (Dz. U z 2006 r. Nr 126, poz. 878).

Zgodnie z art. 98 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), wody podziemne i ich obszary podlegają ochronie polegającej na zmniejszeniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

Zgodnie z § 3 ust 1. pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. z 2003 r. Nr 61 poz. 549, z późn. zm.) w strefach zasilania głównych i użytkowych zbiorników wód podziemnych nie mogą być lokalizowane składowiska odpadów niebezpiecznych oraz składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

W tych celach tworzone są m. in. obszary ochronne zbiorników wód śródłądowych. W obszarze działania RZGW Szczecin tylko około 90 ujęć wody podziemnej posiada ustanowioną strefę ochronną obejmującą zarówno teren ochrony bezpośredniej jak i pośredniej, w tym dla 25 ujęć strefę ochronną ustanowił Dyrektor RZGW Szczecin. Na terenie gminy brak ustanowionych stref ochronnych ujęć wody podziemnej.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 120 jest to niewielki obszarowo zbiornik czwartorzędowy, który leży w północno-wschodniej części Powiatu Szczecineckiego. Zbiornik ten objęty jest obszarem wysokiej ochrony (powierzchnia około 159 km²) oraz najwyższej ochrony (powierzchnia około 150 km²).

Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 126 jest znacznie większy od zbiornika GZWP Nr 120. Zajmuje on prawie całą powierzchnię powiatu wraz z fragmentami obszarów powiatów sąsiednich. Jest to zbiornik trzeciorzędowo-czwartorzędowy o charakterze skał porowych. Posiada on ustanowioną strefę ochronną o statusie wysokiej ochrony, jednakże powierzchnia chroniona zajmuje niewielki obszar w południowej części zbiornika o powierzchni 90 km². Obszar ten nie leży jednak w granicach Powiatu Szczecineckiego.

2.2.5. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe zajmują na obszarze gminy - 731 ha co stanowi 2,7% powierzchni. Wody te to przede wszystkim wody jeziorne. Udział rzek i pozostałych cieków stanowi znikomy procent ogólnej powierzchni wód. Rzeczywista dostępność do wód powierzchniowych jest większa ze względu na przebieg granic gminy linią brzegową jezior przynależnych administracyjnie do gmin sąsiednich (Jez. Bobięcińskie Wielkie, Dołgie, Wietrzno) co pozytywnie wpływa na atrakcyjność turystyczną.

Przez teren gminy przebiega na linii Sępólno Małe – Sępólno Wielkie - Kołtki dział wód I rzędu oddzielający zlewnie rzek Przymorza od zlewni rzeki Noteci (szczegółowo wyznaczony przez Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne. Zgodnie z podziałem zlewniowym zarządzanie wodami na terenie Powiatu Szczecineckiego nadzorują dwa Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej (RZGW) w Szczecinie oraz w Poznaniu. Strefa wododziału charakteryzuje się występowaniem obszarów bezodpływowych, i należy do obszarów szczególnie wrażliwych na ingerencję człowieka

2.2.6. Walory przyrodnicze

Lasy w gminie Biały Bór pełnią ważną funkcję ekologiczną i gospodarczą oraz podnoszą atrakcyjność turystyczną regionu.

Tereny leśne pełnią funkcje:

- ekologiczne (ochronne) - gdyż zapewniają stabilizację stosunków wodnych, chronią gleby przed erozją, kształtują klimat, stabilizują skład atmosfery i ją oczyszczają, tworzą warunki do zachowania potencjału biologicznego gatunków i ekosystemów, wzbogacają krajobraz regionu,
- produkcyjne (gospodarcze) - gdyż umożliwiają pozyskiwanie drewna (surowca odnawialnego, ekologicznego, wszechstronnie wykorzystywanego, umożliwiającego

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

rozwój wielu gałęzi przemysłu), prowadzenie gospodarki łowieckiej, rozwijanie turystyki,

- społeczne - gdyż służą kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa oraz tworzeniu różnorodnych form użytkowania lasu przez społeczność lokalną, zagospodarowują tereny zdegradowane i gleby marginalne.

Lasy gminy Biały Bór administrowane są przez następujące nadleśnictwa: Nadleśnictwo Miastko (60% powierzchni leśnej), Nadleśnictwo Szczecinek (28% powierzchni leśnej), Nadleśnictwo Bobolice (11% powierzchni leśnej), Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie (poniżej 1%) oraz Nadleśnictwo Niedźwiady (poniżej 1% powierzchni leśnej). Lasy w gminie Biały Bór, zajmują znaczą część jej obszaru. Całkowita powierzchnia lasów oraz gruntów zadrzewionych na terenie Gminy Biały Bór wynosi 13.971 ha, co stanowi około 51,9% obszaru gminy.

Grunty leśne stanowią własność: Lasów państwowych, Agencji Nieruchomości Rolnej, osób prywatnych oraz Gminy.

Najczęściej spotykanym typem lasu jest Bór świeży mieszany około 50 %, dalej las mieszany świeży, las świeży, bór świeży, mniejszy jest natomiast udział boru mieszanego bagiennego, lasu mieszanego wilgotnego, lasu mieszanego bagiennego, boru mieszanego wilgotnego oraz bardzo mały udział olsu i boru bagiennego. Drzewostan tworzy głównie sosna około 65% dalej brzoza 10%, buk 9%, świerk 7%, dąb 2%, (dane orientacyjne). Sosna generalnie dominuje na obszarze na południe i zachód od linii Sępólno Małe - Sępólno Wielkie - Kołtki - Kaliska - Biały Bór - Brzeźnica (oprócz kilku z większych kilkunastu do kilkudziesięciu hektarowych „wysp” drzewostanów bukowych, świerkowych, brzozowych). Na zewnątrz tego obszaru (na północ i wschód) występuje mozaika drzewostanów bukowych, brzozy, świerkowych, sosnowych, dębowych z większą ilością bagien. W pn-zach zakątku gminy (Nadleśnictwo Bobolice) występują ponad 100 letnie drzewostany sosnowe, dębowe. Obszary leśne w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Cieszęcino odznaczają się bogactwem florystycznym. Występuje tutaj szereg gatunków objętych ochroną zgodnie z rozporządzeniem MOŚZNIŁ z dnia 6 kwietnia 1995r. W sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U, Nr 41, póź. 214). Drzewostany otaczające jezioro Bielsko i jezioro Bobięcińskie Wielkie od strony wschodniej zalicza się do drzewostanów rodzimego pochodzenia powstałych z odnowienia naturalnego o składzie gatunkowym dostosowanym do siedliska. Tworzą je w przewadze drzewostany bukowo-dębowe, bukowo-dębowe z domieszką brzozy lub świerka.

Formą ochrony lasów są lasy ochronne, których powierzchnia całkowita w gminie wynosi 1.800ha, co stanowi ponad 13% ogólnej powierzchni lasów i gruntów leśnych. Podstawą prawną ich wyznaczenia jest tekst ustawy z 28 września 1991 r. o lasach, wraz z rozporządzeniem ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

Na terenie gminy występuje duże zróżnicowanie florystyczne związane z dużą różnicą rzeźby, krajobrazu i pokrycia terenu. Wykazała to waloryzacja przyrodnicza gminy, która została opracowana w 2003 r.

Roślinność potencjalna: na obszarze ograniczonym z jednej strony południkowo przebiegającą linią na poziomie miasta Biały Bór a z drugiej zachodnią i południowozachodnią granicą gminą występuje jednolity płat suboceanicznych śródlądowych borów sosnowych. Na wschód od tej linii roślinność potencjalna jest bardziej zróżnicowana. Występują tutaj siedliska suboceanicznych śródlądowych borów sosnowych, a także kontynentalnego boru mieszanego, subatlantyckiego lasu bukowego i subatlantyckiego lasu bukowo-dębowego typu pomorskiego. W dolinach rzek występują siedliska łągu olszowego i jesionowo olszowego.

Roślinność rzeczywista: Na obszarze gminy dominują zespoły leśne zajmujące połowę jej powierzchni. Około 2/3 lasów to lasy I pokoleniowe na gruntach porolnych przy znaczącym udziale liwych drzewostanów sosnowych w II klasie wieku. Lasy prawie w całości mają charakter „gospodarczy”. Niektóre płaty leśne o charakterze naturalnym występują w małych enklawach na niedostępnych torfowiskach, nieużytkowanych powierzchniach ze względu na trudne warunki terenowe.

Ponadto znaczą część roślinności rzeczywistej gminy stanowią łąki. Zbiorowiska te należą do najbardziej zagrożonych ekosystemów. Do najczęściej spotykanych i największych kompleksów łąkowych należą ubogie florystycznie zbiorowiska z domieszką szczawiu, jaskra i mniszki. Pod lasami oraz w suchych, wyniesionych miejscach pośród pastwisk częste są zbiorowiska wrzosowisk i jałowych łąk.

Ponadto na obszarze gminy zlokalizowane są torfowiska. Naturalną torfotwórczą roślinność torfowisk wysokich mszarnych stanowią obecnie i przeszłości zbiorowiska roślinne rzędu trzęsawisk bagnicowych. Jako macierzystą roślinność dla oligotroficznych torfów mszarnych można uznać zespoły: mszar dolinkowy z turzycą bagienną i mszar przygiętkowy, szczególnie ich odmiany wyróżniające się masową, dywanową wegetacją torfowca spiczastolistnego. Roślinność okrajków stanowią głównie zespoły torfowotwórcze: szuwar mszarny z turzycą miłkowatą, pło mszarne z turzycą dzióbkwatą, mechowisko z turzycą obłą, mechowisko z turzycą pospolitą. Rośliny kwiatowe reprezentowane są przez rzadkie i chronione gatunki roślin (element alpejski i arktyczno - borealny) jak turzycą bagienna w Polsce zagrożona wyginięciem, bagnica torfowa, przygiętka biała, welnianka wąskolistna, rosiczka (głównie okrągłolistna) - ochrona ścisła, żurawina błotna, modrzewnica zwyczajna, bagno zwyczajne borówka bagienna, welnianka pochwowata i inne.

Torfowiska jako ekosystemy mają szczególne znaczenie dla zachowania zasobów genowych, zabezpieczenia nieodnawialnych zasobów substancji organicznej i gytili, retencjonowania wody co ma znaczenie także dla obszarów przyległych. Niestety są to zespoły coraz bardziej eliminowane w następstwie niekorzystnych przemian środowiska a także zagrożenia przyspieszoną sukcesją roślinną w kierunku zbiorowisk leśnych na obiektach słabo uwodnionych. Dlatego wymagają oceny i podjęcia działań ochronnych.

Na terenie Gminy Biały Bór występuje duże zróżnicowanie faunistyczne związane przede wszystkim z bogatym zróżnicowaniem rzeźby, krajobrazu i pokrycia terenu. Dominującą grupą wśród gatunków rzadkich, są zwierzęta związane z siedliskami podmokłymi.

Na terenie gminy występuje szereg gatunków zwierząt wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, Europejskiej Czerwonej Listy Zwierząt i Roślin Zagrożonych

Wyginięciem w Skali Światowej. Zlokalizowano wiele stanowisk chronionych gatunków zwierząt: orła bielika, bociana czarnego, bociana białego, żurawia, brodziec piskliwego, perkoza dwuczubego, łabędzia niemego, wydry, żmii zygzakowatej, nietoperzy. Ilość występujących gatunków jest znaczna czemu sprzyja różnorodność występujących na terenie gminy siedlisk, leśnych, łąkowych, mokradeł wodnych, polnych.

Obszary leśne gminy są bogate w zwierzynę leśną, szczególnie dużo występuje jeleni i saren, ponadto występują tutaj dziki, lisy, jenoty, borsuki, kuny, oraz zające.

2.2.7. Formy ochrony przyrody

Na podstawie Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220) formami ochrony przyrody są w Polsce parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 oraz obszary chronionego krajobrazu. Formę ochronną mogą mieć również pomniki przyrody, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie Gminy Biały Bór zlokalizowanych jest wiele form ochrony przyrody i krajobrazu.

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody, rezerwat przyrody jest to obszar obejmujący zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, w tym siedliska przyrodnicze, a także określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej, mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowym. Jest to najwyższa po parku narodowym ustawowa forma ochrony, i najwyższa jeżeli chodzi o restrykcje względem sposobu użytkowania przestrzeni. Rezerwat przyrody jest to najwyższa forma ochrony po parku narodowym. Na terenie Gminy Biały Bór aktualnie ustanowione są dwa rezerваты przyrody. Są to rezerваты florystyczne utworzone zarządzeniem ministerialnym z 1977 roku. Po przeprowadzeniu waloryzacji przyrodniczej za zasadne uznano dążenie do przekwalifikowania ich na rezerваты ściste.

Rezerwat przyrody „Jezioro Łowatka” – rezerwat florystyczny, ustanowiony został zgodnie z Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w dniu 21 lipca 1977 roku. Rezerwat został utworzony w celu ochrony ekosystemu jeziora łobeliowego, z szczególnym uwzględnieniem jego flory. Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 14,73ha. Ochroną na jego terenie zostały objęte: zespoły roślinne (*Caricetum rostratae*, *Isoeto-Lobelietum*, *Myriophylletum alterniflori*) oraz gatunki roślin chronionych objęte ochroną ścisłą (*Isoetes lacustris*, *Lobelia dortmanna*, *Nuphar pumilum*).

Rezerwat przyrody „Jezioro Głębokie” – rezerwat florystyczny, ustanowiony został zgodnie z Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w dniu 21 lipca 1977 roku. Celem ochrony jak w przypadku obiektu „Łowatka”, jest ochrona ekosystemu jeziora łobeliowego. Całkowita powierzchnia rezerwatu to 8,87ha. Ochroną na jego terenie zostały objęte: zespoły roślinne (*Isoeto-Lobelietum*, *Myriophylletum alterniflori*), gatunki roślin chronionych objęte ochroną ścisłą (*Isoetes echinospora*, *Isoetes lacustris*, *Lobelia dortmanna*), oraz gatunki roślin chronionych objęte ochroną częściową (*Ledum*

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

palustre). Szczególnym zagrożeniem dla rezerwatu jest rekreacyjne użytkowanie obiektu ułatwione przez istnienie parkingu w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Obszar chronionego krajobrazu jest to forma ochrony przyrody mająca na celu zapewnienie równowagi ekologicznej względnie nie zaburzonych systemów przyrodniczych danego obszaru, które pełnią rolę otulinową lub łącznikową. Obecnie na obszarze gminy istnieją trzy obszary chronionego krajobrazu.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Okolice Żydowa-Biały Bór” zlokalizowany jest w północnej i centralnej części gminy. Obszar ten został powołany Uchwałą Nr X/46/75 WRN w Koszalinie w dniu 17 listopada 1975 roku i zajmuje łączną powierzchnię 12.350[ha]. Zajmuje on malownicze tereny i jest częścią Pojezierza Bytowskiego (najwyższy fragment Pojezierza zachodniopomorskiego). Rzeźba terenu jest mocno urozmaicona z licznymi, małymi jeziorami lobeliowymi. Przedmiotem ochrony na stworzonym obszarze są cenne przyrodniczo i krajobrazowo tereny strefy wzniesień czołowo – morenowych. Do głównych zagrożeń dla utworzonego obszaru można zaliczyć punktowe zrzuty ścieków (jezioro Drzohnowskie), zmiany w sposobach wykorzystania zlewni w kierunku rolniczym, eutrofizację wód oraz niekontrolowany rozwój turystyki.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” zlokalizowany jest na terenach leżących na pograniczu Równiny Charzykowskiej oraz Pojezierza Szczecineckiego. Obszar ten został powołany Uchwałą Nr X/46/75 WRN w Koszalinie w dniu 17 listopada 1975 roku i zajmuje łączną powierzchnię 17.619,1[ha]. Na terenie obszaru dominuje pogórkowaty krajobraz, co związane jest głównie z moreną denną. Urozmaicheniem znajdującym się w granicach obszaru są misy jezior wytopiskowych, z których największym jest jezioro Wielimie.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Las Drzonowski” zlokalizowany jest w południowej części gminy. Obszar ten został powołany Uchwałą Nr XX/181/2000 Rady Miejskiej w Białym Borze w dniu 27 września 2000 roku i zajmuje łączną powierzchnię 86,0[ha]. Obszar ten został utworzony w celu połączenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Okolice Żydowo-Biały Bór” z OchK „Jeziora Szczecineckie”. Jest to bór sosnowy z dodatkiem brzozy i dębu. Przedmiotem ochrony jest korytarz ekologiczny o cennych walorach przyrodniczych między dwoma ww. OchK.

Pojedyncze twory przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie nazywane są pomnikami przyrody.

Na terenie Gminy Biały Bór istnieje wiele unikalnych tworów przyrody ożywionej, a cztery z nich objęte są ochroną.

W planach jest objęcie ochroną dalszych 32 obiekty, w tym 28 wiekowych drzew oraz 2 kompleksy cennych zadrzewień przydrożnych i 2 głązy narzutowe. Ich szczegółowe zestawienie znajduje się w waloryzacji przyrodniczej.

Użytki ekologiczne to pozostałości ekosystemów zasługujące na ochronę, mające znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Tereny użytków ekologicznych nie mogą być objęte ochroną rezerwatową ze względu na niewielką powierzchnię i zazwyczaj mniejszą rangę ich walorów przyrodniczych.

Na terenie gminy istnieje 12 użytków ekologicznych powołanych uchwałami: Rady Gminy Biały Bór nr CV/137/2000 z 26.01.2000. Wszystkie one utworzone zostały w celu ochrony walorów terenów podmokłych o charakterze bagiennym torfowiskowym i olsowym. W „Waloryzacji przyrodniczej gminy” wykazuje się zasadność utworzenia kolejnych 30 obszarów objętych tą formą ochrony. Pełną ewidencję istniejących użytków ekologicznych oraz ich lokalizację zawiera „Waloryzacja przyrodnicza gminy” wraz z aneksami.

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 r. w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej.

Celem utworzenia sieci Natura 2000 na terenie Polski jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych (tj. alpejskiego, atlantyckiego, borealnego, kontynentalnego, panońskiego, makaronezyjskiego, śródziemnomorskiego, stepowego i czarnomorskiego). W Polsce występują 2 regiony: kontynentalny (96 % powierzchni kraju) i alpejski (4 % powierzchni kraju). Dla każdego kraju określa się listę referencyjną siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których należy utworzyć obszary Natura 2000 w podziale na regiony biogeograficzne.

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków- **OSO**,
- specjalne obszary ochrony siedlisk - **SOO**.

Do chwili obecnej Rząd Polski ustanowił w drodze rozporządzenia 124 obszary specjalnej ochrony ptaków oraz wysłał do Komisji Europejskiej, celem akceptacji, 364 propozycje specjalnych obszarów ochrony siedlisk.

Dnia 13 listopada 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję zatwierdzającą listę 172 obszarów Natura 2000 regionu kontynentalnego. Dla 17 obszarów Natura 2000 regionu alpejskiego, podobna decyzja została wydana dnia 25 stycznia 2008 r.

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 obejmuje także obszary zlokalizowane na terenie Gminy Biały Bór. Zgodnie z danymi Regionalnego Dyrektora Ochrony

Środowiska w granicach gminy ustanowiono trzy obszary Europejskiej Sieci Ekologicznej, tj.

- obszar specjalnej ochrony siedlisk „**Bobolickie Jeziora Lobeliowe**” (kod: PLH320001),
- obszar specjalnej ochrony siedlisk „**Jeziora Bobięcińskie**” (kod: PLH320040),
- obszar specjalnej ochrony ptaków „**Ostoja Drawska**” (kod: PLB 320019).

„**Bobolickie Jeziora Lobeliowe**” (kod obszaru: PLH320001) całkowita powierzchnia utworzonego obszaru zajmuje około 4.759,3ha. Ostoja obejmuje skupienie kilkunastu jezior rynnowych oraz bardzo dużą liczbę oczek polodowcowych w okolicach Bobolic i Porostu. W jej granicach, oprócz różnego typu zbiorników wodnych, znajdują się torfowiska i rozległe kompleksy buczyn. Na szczególną uwagę i ochronę zasługują jeziora lobeliowe. Obejmują one aż 16 zbiorników wodnych, z których największe to jezioro: Chlewe Wielkie (Porost), Trzebień Średni, Kiełpino i Pniewo (Nafta). Prawie wszystkie jeziora charakteryzują się obecnością gatunków reliktowych, takich jak: lobelia jeziorna *Lobelia dortmanna*, brzeżyca jednokwiatowa *Littorella uniflora* i poryblin jeziorny *Isoetes lacustris* oraz dobrze zachowaną roślinnością isoetydów *Isoeto-Lobelietum dortmannae*. W czterech jeziorach stwierdzono występowanie elismy wodnej *Luridium natans*. Znaczną powierzchnię zajmują również zbiorniki dystroficzne; największe z nich to jez. Trzebień, jez. Żubrowo, ponadto jest tu wiele innych oczek polodowcowych bez nazwy. Często w ich obrębie rozwijają się rozległe pła mszarne. Niemalą powierzchnię stanowią też zbiorniki mezotroficzne i eutroficzne z największym z nich jez. Przybyszewko. Liczne małe oczka eutroficzne rozproszone są na obrzeżach kompleksów leśnych lub w krajobrazie rolniczym. Znaczącą powierzchnię zajmują torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą. Na szczególną uwagę zasługuje kompleks żywych torfowisk wysokich koło Drzewian. Mniejsze torfowiska mszarne (tzw. torfowiska kotłowe) występują bardzo licznie na bezodpływowych obszarach morenowych koło Porostu. Ponadto obszar obejmuje torfowiska mszarne z wrzosem bagiennym, torfowiska przejściowe, brzeziny bagienne, suche wrzosowiska oraz liczne torfowiska mszarne zdolne do regeneracji. W otoczeniu jezior największą powierzchnię zajmują kwaśne buczyny i dąbrowy ze znacznym udziałem starodrzewi. Do głównych zagrożeń obszaru należy: eutrofizacja zbiorników lobeliowych wywołana dopływem biogenów z zagospodarowania turystycznego jeziora oraz z okolicznych pól; humizacja zbiorników lobeliowych poprzez dostawanie się do jezior związków humusowych z odwadnianych torfowisk; funkcjonowanie starego systemu melioracyjnego, za pomocą którego wciąż odwadnianych jest wiele mokradeł; próby zarybiania, niewłaściwa gospodarka wodno-ściekowa w miejscach wypoczynkowych, szczególnie nad jeziorami Chlewe Wielkie i Pniewo.

„**Jeziora Bobięcińskie**” (kod obszaru: PLH320040) całkowita powierzchnia utworzonego obszaru zajmuje około 3.383,3ha. Obszar swoim zasięgiem obejmuje 5 jezior lobeliowych, z których największe to jezioro Bobięcińskie Wielkie o powierzchni 524,6ha i maksymalnej głębokości 48 m. Prawie wszystkie jeziora charakteryzują się obecnością roślin reliktowych, takich jak: lobelia jeziorna *Lobelia dortmanna*, brzeżyca jednokwiatowa *Littorella uniflora* i poryblin jeziorny *Isoetes lacustris*. Ponadto w jeziorze Bobięcińskim znajduje się duża populacja elismy wodnej *Luridium natans*, a w jeziorze

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Łowatka występuje bardzo rzadki w Polsce poryblin kolczasty *Isoetes echinospora*. Znaczną powierzchnię zajmują również inne siedliska, w tym: zbiorniki dystroficzne i nachodzące na taflę wody pła mszarne, torfowiska przejściowe i dywanowe mszary, bory i brzeziny bagienne oraz wilgotne i świeże łąki. Całość kompleksu otoczona jest buczynami i dąbrowami. Jest to również ważne miejsce odpoczynku i rekreacji.

Do głównych zagrożeń obszaru należą: eutrofizacja zbiorników łobeliowych, np. poprzez zagospodarowanie turystyczne jeziora, humizacja zbiorników łobeliowych poprzez przenikanie do jezior związków humusowych z odwadnianych torfowisk oraz funkcjonowanie starego systemu melioracyjnego, za pomocą którego wciąż odwadnianych jest wiele mokradel.

W granicach obszaru znajduje się jeden rezerwat przyrody Jezioro Łowatka (14,73 ha; 1977). Jezioro Bobięcińskie uchwałą Rady Gminy Miastko zostało uznane za użytek ekologiczny (524,6 ha; 1999). Kilka użytków ekologicznych powołanych zostało przez Nadleśnictwo Bobolice na terenie gminy Bobolice (1,76 ha; 1999). Ponadto część obszaru znajduje się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Okolice Żydowo-Biały Bór (12350 ha; 1975r.) oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezioro Bobięcińskie ze Skibską Górą (3328 ha, 1981 r.).

„Ostoja Dawska” (kod obszaru: PLB320019) całkowita powierzchnia utworzonego obszaru zajmuje około 153.906,1ha. Całkowita powierzchnia ostoi na obszarze Gminy Biały Bór wynosi 8.291ha, z czego na obszarze samego miasta – 27,3ha. Obszar ten wyznaczono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r (Dz. U. z 2008r Nr 198 poz. 1226). Obszar obejmuje część Pojezierza Dawskiego z ponad 50 jeziorami (10 % pow. terenu), reprezentującymi wszystkie typy jezior. Teren został ukształtowany w wyniku działalności lądolodu podczas ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Pozostałościami tej działalności są między innymi: wały moreny czołowej, ozy, liczne jary, doliny rzek, jeziora rynnowe i wytopiskowe. Jeziora należą do najgłębszych w Polsce (Dawsko - 79,7 m). Największe to Dawsko (powierzchnia 1872 ha), Siecino, Żerdno, Komorze i Wilczkowo. Mają one urozmaiconą linię brzegową, na niektórych są wyspy. Brzegi jezior są wysokie, porośnięte lasem, głównie łęgami i buczyną, lub niskie, z roślinnością przybrzeżną. Lasy pokrywają ok. 25% terenu. Dominują tu bory, duże powierzchnie zajmują drzewostany bukowe, dębowe. Rzeźba terenu jest zróżnicowana, z licznymi wąwozami, parowami, niewielkimi, bezodpływowymi zbiornikami wodnymi, bagnami i torfowiskami. Największą rzeką jest Drawa, mająca tu swoje źródła. Swoją początek biorą tutaj także inne rzeki, jak: Dębica, Wogra, Piławka, Kokna i Rakon. Znaczna część obszaru jest użytkowana rolniczo.

3. AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI W GMINIE

3.1. Odpady komunalne

Zgodnie z art. 3 ustawy o odpadach, odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Zgodnie z katalogiem odpadów (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów) odpady komunalne zostały wyodrębnione w grupie 20.

Tak więc odpady komunalne powstają w:

1. Gospodarstwach domowych,
2. Obiektach infrastruktury takich jak: handel, usługi, szkolnictwo, obiekty turystyczne, obiekty działalności gospodarczej i wytwórczej.

Z powyższej definicji wynika, że źródłami powstawania odpadów komunalnych są: gospodarstwa domowe, obiekty handlowe, usługowe i produkcyjne, instytucje, urzędy, szkoły, placówki kulturalno - oświatowe i podmioty gospodarcze. W gospodarstwach domowych i obiektach infrastruktury powstają typowe rodzaje odpadów (odpady domowe i podobne do domowych) takie jak:

- odpady organiczne (pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i inne),
- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne,
- materiały tekstylne,
- metale,
- odpady mineralne.

Zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędu Miejskiego w Białym Borze w 2008 roku z terenu Gminy Białły Bór zebrano łącznie **802,21 Mg** odpadów komunalnych. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące ilości zebranych odpadów z terenu Gminy Białły Bór w latach 2007-2009.

Tabela 3.

Ilość odpadów komunalnych zebranych terenu Gminy Białły Bór

	2007	2008	2009	Łącznie
2007	679,38	-	-	679,38
2008	816,93	-	-	816,93
2009	734,94	-	-	734,94

Źródło: Urząd Miejski w Białym Borze

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Wszystkie odpady zebrane z terenu Gminy Białý Bór w latach 2007-2009 zostały przekazane do procesu unieszkodliwiania na składowiska odpadów komunalnych w Grzmiącej i Trzesieci. Gminne składowisko komunalne nr dz.1/4; 1/5; 3 obr. 08 miasta Białý Bór – zamknięte od 31 lipca 2002r.

Można założyć, że część odpadów wytwarzanych w gminie jest zagospodarowywana poza zorganizowanym systemem odbierania odpadów – np. odpady mające właściwości energetyczne (drewno, papier, tworzywa sztuczne) są spalane w instalacjach grzewczych budynków, co w przypadku tworzyw sztucznych należy uznać za zjawisko bardzo niebezpieczne dla środowiska (m.in. emisja chloru, dioksyn i furanów) lub kompostowane w przydomowych kompostownikach, co z kolei jest działaniem pożądanym. Ponadto część odpadów wytwarzanych przez mieszkańców może trafiać dzięki wysypiska odpadów.

W ramach prowadzonej zbiórki odpadów z terenu Gminy Białý Bór zbierane są zmieszane odpady komunalne z grupy 20 – które przekazywane są do procesu unieszkodliwiania na składowiska w Grzmiącej i Trzesieci oraz odpady opakowaniowe z grupy 15 - poddawane procesom odzysku i recyklingu w instalacjach zlokalizowanych poza terenem gminy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące ilości poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych (z grupy 20) z podziałem na kody, powstających na terenie Gminy Białý Bór w latach 2007-2009.

Tabela 4.

Szczegółowa ilość zebranych odpadów komunalnych (z grupy 20)

Kod odpadów						
20 01 01	3,3	R15*	8,56	R15*	4,65	R15*
Papier i tektura						
20 01 02	26,56		45,82		41,58	
Szkło						
20 01 39	18,6		20,18		20,98	
Tworzywa sztuczne						
20 01 40	0,03		2,04		0,06	
Metale						

- kod wg. Załącznika nr 6 do Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach

- R15* - Przetwarzanie odpadów w celu ich przygotowania do odzysku w tym do recyklingu.

Źródło: Urząd Miejski w Białym Borze

Jedynym sposobem unieszkodliwiania zebranych odpadów komunalnych jest unieszkodliwianie przez składowanie na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (proces D5).

3.2. Odpady ulegające biodegradacji

Ustawa o odpadach definiuje odpady ulegające biodegradacji (jako odpady, które podlegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów). Odpady te stanowią istotny procent powstających odpadów komunalnych. Stanowią także bardzo ważne źródła materii organicznej, która powinna być odzyskiwana. Jeden z najważniejszych celów unijnych dotyczący ograniczenia ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji wynika z zapisów Dyrektywy 99/31/WE i polskiego prawa, a także podpisanych przez Polskę zobowiązań przedakcesyjnych. Zgodnie z ustawą o odpadach, ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w kolejnych latach winna wynosić: w 2010 r. 75%, w 2013 r. 50%, w 2020 r. 35%, wagi całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 r.

Aktualnie na terenie Gminy Białły Bór nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych, ponadto w granicach analizowanego obszaru brak jest również instalacji do zagospodarowania tego typu odpadów. Na terenach wiejskich odpady biodegradowalne wykorzystywane są przez mieszkańców na własne potrzeby tj. karmienie zwierząt, nawożenie ogródków lub dla celów kompostowania przydomowego.

Obecnie najlepszym sposobem maksymalizacji wykorzystania frakcji organicznej jest skierowanie ich do kompostowania co przyczyni się do zmniejszenia uciążliwości dla środowiska przyrodniczego wysypisk oraz spowoduje uzyskiwanie materiału w postaci kompostu znajdującego zastosowanie w gospodarce ogrodniczo-rolnej.

3.3. Odpady budowlane

Odpady budowlane to przede wszystkim odpady obojętne pochodzące z rozbiórki obiektów, jak np. gruz ceglany, materiały ceramiczne, beton, panele i inne elementy gipsowe oraz odpady z budowy nowych budynków (np. ziemia z wykopów). Do grupy tej należą również inne odpady, jak drewno, stal, odpady opakowaniowe, odpady niebezpieczne (w tym odpady azbestu, elektryczne i elektroniczne). Oszacowanie ilości powstających odpadów budowlanych opiera się głównie na metodach wskaźnikowych. Szacunkowa ilość odpadów rozbiórkowych i budowlanych wytwarzanych w Polsce na jednego mieszkańca gminy wynosi 40-50 kg/rok. Są to głównie odpady powstałe w wyniku budowy i remontów gospodarstw domowych, obiektów użyteczności publicznej, usługowych i przemysłowych. Ponadto powstaje około 20% odpadów pochodzących z remontów i budowy w poszczególnych sektorach gospodarki.

Od PGK Sp. z o.o. w Szczecinku oraz Remondis Sanitech S.A. Oddziału w Barwicach odbierających odpady z terenu Gminy Białły Bór, istnieje możliwość wypożyczenia odpowiedniego kontenera na odpady budowlane.

3.4. Odpady wielkogabarytowe

Odpady wielkogabarytowe to przede wszystkim meble i sprzęt AGD dużych rozmiarów (lodówki, pralki, piece kuchenne itp.). Wymagają one czynności demontażowych, które pozwolą na wydzielenie z nich części przydatnych do recyklingu oraz usunięcie elementów niebezpiecznych. Podczas demontażu następuje również zmniejszenie objętości odpadów przed ich składowaniem na składowisku odpadów.

Oprócz segregacji odpadów „u źródła”, na terenie gminy przeprowadzana jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Zbiórka jest organizowana dwa razy w roku, a punkty ich składowania są usytuowane w Białym Borze, oraz na terenie większych sołectw. Zbiórka odpadów wielkogabarytowych obejmowała sprzęt RTV, AGD oraz meble.

Tabela 5.
Szczegółowa ilość zebranych odpadów wielkogabarytowych

Wielkogabarytowe			Inne		
Ilość			Ilość		
2010			2011		
2012			2013		
Odpady Wielkogabarytowe	-	R15* D1*	10m ³	R15* D1*	-

- kod wg. Załącznika nr 6 do Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach

- R15* - Przetwarzanie odpadów w celu ich przygotowania do odzysku w tym do recyklingu.

- D 1* - Składowanie na składowiskach odpadów obojętnych.

Źródło: Urząd Miejski w Białym Borze

3.5. Odpady opakowaniowe

Odpady opakowaniowe, zgodnie z definicją Ustawy z dnia 11 maja 2001 roku o opakowaniach i odpadach opakowaniowych są to wszystkie opakowania, w tym opakowania wielokrotnego użytku wycofane z ponownego użycia. Odpady te powstają zasadniczo w trzech źródłach. Największy strumień odpadów opakowaniowych powstaje w infrastrukturze, w sektorze przemysłowym oraz w gospodarstwach domowych. Odpady te zbierane w sposób selektywny klasyfikowane są jako grupa 15, natomiast znajdujące się w strumieniu odpadów niesegregowanych jako grupa 20.

System gospodarowania odpadami opakowaniowymi oparty jest na:

- odpowiedzialności przedsiębiorców wprowadzających na rynek produkty w opakowaniach za osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu,

- zapewnienie warunków przez gminę do funkcjonowania systemu selektywnego zbierania odpadów w celu ich odzysku, w tym recyklingu.

Podstawowym obowiązkiem przedsiębiorców w zakresie gospodarowania odpadami jest zapewnienie odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Według informacji ze „Sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Białý Bór za okres od 1 stycznia 2007r. do 31 grudnia 2008r.” w gminie nie funkcjonuje selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych.

3.6. Odpady niebezpieczne

W przypadku **odpadów niebezpiecznych** nie jest możliwe dokładne określenie ilości wytwarzanych na terenie gminy. Zgodnie z zapisami Ustawy o odpadach wytwórca odpadów jest obowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości powyżej 0,1 Mg rocznie, przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości do 0,1 Mg rocznie albo powyżej 5 Mg rocznie odpadów innych niż niebezpieczne. Wytwórca odpadów jest zobowiązany do uzyskania pozwolenia na wytworzenie odpadów, które powstają w związku z eksploatacją instalacji, jeżeli wytwarza powyżej 1 Mg odpadów niebezpiecznych rocznie lub powyżej 5 tysięcy Mg odpadów innych niż niebezpieczne rocznie.

Do odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych należą najczęściej: baterie, farby, kleje, lampy fluorescencyjne i inne zawierające rtęć, leki, oleje mineralne i tłuszcze, środki ochrony roślin, drewno zawierające impregnaty i rozpuszczalniki. Z uwagi na brak prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych, **z wyjątkiem baterii oraz leków** w gminie szacuje się, że większość z zebranych odpadów trafia na składowiska w strumieniu odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy zostały utworzone punkty zbierania leków oraz baterii.

Na terenie gminy nie został utworzony Gminny Punkt Gromadzenia Odpadów Problemowych takich jak np.: - stare odbiorniki radiowe i telewizyjne; - drukarki; - przeterminowane farby i lakiery syntetyczne; - świetlówki itp., do którego osoby fizyczne mogłyby bezpłatnie je przekazywać.

3.6.1. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Ze względu na zawartość substancji niebezpiecznych takich jak np. oleje, odpady paliw ciekłych, filtry olejowe, płyny chłodnicze i hamulcowe, pojazdy wycofane z eksploatacji mogą stanowić istotne zagrożenie dla środowiska. Jednocześnie ocenia się, że około 85% elementów wchodzących w skład pojazdu wycofanego z eksploatacji ma wartość surowcową, a więc może zostać ponownie wykorzystane. Dominującą rolę w tym zakresie odgrywają stacje demontażu, w których z wyeksploatowanych pojazdów usuwa się elementy i substancje niebezpieczne oraz wymontowuje przedmioty wyposażenia i części nadające się do ponownego użycia a także elementy nadające się do odzysku lub recyklingu. Obecnie problematykę w zakresie postępowania

z pojazdami wycofanymi z eksploatacji reguluje Ustawa z dnia 20 stycznia 2005r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji wraz z aktami wykonawczymi do niej.

Na terenie Gminy nie znajduje się instalacja do utylizacji tego typu odpadów.

3.6.2. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w Polsce sprzęt elektryczny i elektroniczny dzieli się na następujące grupy:

- wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (m.in. lodówki, zmywarki, pralki, kuchenki, urządzenia wentylacyjne),
- małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (m.in. odkurzacze, żelazka, wagi, suszarki do włosów), sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny (np. komputery, drukarki, telefony komórkowe, kalkulatory), sprzęt audiowizualny (np. telewizory, radia, kamery video), sprzęt oświetleniowy (np. oprawy oświetleniowe do lamp fluorescencyjnych, lampy sodowe), narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych (np. wiertarki, maszyny do szycia, kosiarki), zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy (np. konsole do gier video, kolejki elektryczne), przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepionych i skażonych produktów (np. sprzęt do radioterapii, do badań kardiologicznych), przyrządy do nadzoru i kontroli (np. czujniki dymu, panele sterownicze) oraz automaty do wydawania (np. napojów).

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne ze względu na swoją specyfikę są odpadami uciążliwymi dla środowiska. Sprzęt elektryczny i elektroniczny zawiera takie niebezpieczne składniki jak PCB (polichlorowane bifenyle), baterie, części składowe zawierające rtęć, tworzywo sztuczne, azbest, HC (węglowodory), HCFC (wodorochlorofluorowęglowodory), HFC (chlorofluorowęglowodory) i inne.

W 2005 roku w życie weszła ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (ustawa z dnia 29 lipca 2005 r.). Wprowadza ona określone regulacje prawne oparte na koncepcji rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Zgodnie z ww. ustawą:

- Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr obejmujący przedsiębiorców uczestniczących w procesie wprowadzania sprzętu na rynek, zbierania i przetwarzania,
- przedsiębiorcy są zobligowani do składania kwartalnych sprawozdań o ilości i masie wprowadzanego sprzętu, o masie zużytego sprzętu zebranego poddanego przetwarzaniu, odzyskowi, w tym recyklingowi oraz unieszkodliwianiu.

Ponadto ustawa implementuje postanowienia dyrektywy 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE). Istotą ustawy jest także stworzenie warunków dla zapewnienia odpowiedniego poziomu zbierania, odzysku i recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Natomiast ilość wytworzonych odpadów tego typu w 2008 roku wynosiła **5,0 Mg**, a w 2009 roku **4,5 Mg**.

W Gminie Biały Bór brak jest aktualnie podmiotów prowadzących działalność w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

3.6.3. Odpady zawierające PCB

Mianem PCB określa się mieszaniny kongenerów powstałe w wyniku bezpośredniej reakcji bifenylu z chlorem. Skład chemiczny polichlorowanych bifenyli jest zależny od proporcji substratów oraz od warunków przeprowadzanej syntezy. W praktyce oznacza to, że PCB mogą występować w formie 209 kongenerów. Na uwagę zasługuje jednak fakt, że PCB nie występują w przyrodzie, jako naturalne związki chemiczne – ich pojawienie się jest wynikiem działalności człowieka.

PCB, ze względu na swoje parametry fizyko – chemiczne (w tym niepalność, bardzo dobre stabilne własności dielektryczne, odporność chemiczną) były w znacznych ilościach produkowane w latach 1950 - 1970 i szeroko stosowane, jako podstawowe składniki cieczy izolacyjnych służące do napełniania transformatorów i kondensatorów, oraz jako płyny hydrauliczne, dodatki do farb i lakierów, plastyfikatory do tworzyw sztucznych oraz środki impregnujące i konserwujące.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami usunięcie oraz unieszkodliwienie PCB powinno nastąpić w terminie do dnia 31 grudnia 2010 r. (art. 40. ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw). Na mocy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku przedsiębiorcy posiadający PCB zobowiązani byli do przeprowadzenia przeglądów w celu stwierdzenia obecności PCB, oznaczenia poziomów zawartości PCB i w przypadku stwierdzenia ilości powyżej 5 dm³, oznakowania urządzeń, instalacji, zbiorników oraz obszarów magazynowania urządzeń i zbiorników z PCB do dnia 31.12.2002 roku oraz do bieżącej aktualizacji uzyskanych w ten sposób danych. Informacje te należało przedłożyć w terminie 1 miesiąca od zakończenia inwentaryzacji wojewodzie, a w przypadku osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

Zgodnie z dokonaną analizą na terenie Gminy Biały Bór nie występują urządzenia i odpadów zawierające PCB.

3.6.4. Odpady zawierające azbest

Wyroby zawierające azbest występują przede wszystkim w postaci płyt falistych azbestowo – cementowych, płyt płaskich dachowych typu „Karo”, płyt prasowanych do elewacji zewnętrznych, a także rur azbestowo – cementowych.

Usuwanie azbestu jest konieczne ze względu na szkodliwy wpływ włókien azbestu na drogi oddechowe. Szczególne zagrożenie niosą ze sobą wyroby uszkodzone mechanicznie, gdyż to one powodują uwalnianie się szkodliwych włókien do środowiska, a tym samym narażenie na ich działanie organizmu ludzkiego. Usuwaniem odpadów

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

zawierających azbest mogą zajmować się jedynie wyspecjalizowane w tym zakresie firmy, posiadające odpowiedni sprzęt jak również przeszkolona kadrę. Wiąże się to niestety ze znacznymi kosztami, jakie musi ponieść właściciel obiektu. Szacuje się, że koszt usunięcia m² wynosi około 30 zł. Stanowi to niebagatelną kwotę zarówno dla osób fizycznych jak i często też dla przedsiębiorców dysponujących budynkami krytymi eternitem.

Negatywne oddziaływanie azbestu wiąże się przede wszystkim z włóknistą strukturą tego minerału. Potwierdzone zostało rakotwórcze działanie włókien azbestu na organizmy żywe. Biologiczna agresywność włókien azbestu jest zależna od fizycznych i aerodynamicznych cech włókien. Istotne znaczenie ma tu ich średnica. Wykazano, że włókna cienkie – o średnicy poniżej 3 µm przenoszone są łatwiej i to one odkładają się w końcowych odcinkach dróg oddechowych podczas gdy włókna grube – o średnicy powyżej 5 µm zatrzymują się w górnej części układu oddechowego. Największe zagrożenie niosą z sobą włókna respirabilne, a więc takie, które mogą występować w powietrzu w postaci aerozolu i przedostawać się do organizmu razem z wdychanym powietrzem. Z uwagi na niewielkie rozmiary (długość do 5 µm i średnica do 3 µm) wnikają one do pęcherzyków płucnych skąd nie są już wydalane.

Z powodu chorobotwórczego działania azbestu od 1999 roku zakazano obrotu wyrobami zawierającymi azbest (z nielicznymi wyjątkami dotyczącymi specjalistycznych wyrobów głównie na potrzeby przemysłu chemicznego bądź energetyki). Narażenie zawodowe na pył azbestowy wiązało się przede wszystkim z występowaniem chorób układu oddechowego: azbestozy, łagodnych zmian opłucnowych, raka płuc czy międzybłoniaków.

Za przygotowanie i realizację robót usuwania azbestu, zgodnie ze specjalnymi wymaganiami bhp dla prac z azbestem, odpowiada wykonawca. Do obowiązków wykonawcy, zatrudniającego pracowników należy opracowanie planu pracy, zgodnie z rozporządzeniem MGiP z 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. nr 216, poz. 1824). Plan taki powinien zawierać określenie:

- sposoby wyeliminowania lub ograniczenia emisji pyłów azbestu do powietrza,
- niezbędne środki ochrony zbiorowej i indywidualnej dla zapewnienia bezpieczeństwa pracowników,
- zasady informowania pracowników i innych osób narażonych na działanie pyłów azbestu o zasadach postępowania i niezbędnych środkach ochronnych.

Roboty, podczas których powstają odpady azbestowe powinny być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających, decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami ponieważ zgodnie z **art.17 ust. 1a** Ustawy o odpadach : „Wytwórca odpadów, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw, a także przetwarzania odpadów zawierających azbest w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania **decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami.**”

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- o Decyzję taką wydaje na podstawie **art.21a**, RDOŚ lub marszałek województwa.

Demontaż pokryć cementowo – azbestowych jest ściśle regulowany przepisami prawnymi. Obowiązki te wynikają z rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. nr 71, poz. 649).

Zgodnie z **§ 8.1.** w/w Rozporządzenia w celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do:

- 1) izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska;
- 2) ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska;
- 3) umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem"; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: "Uwaga! Zagrożenie azbestem - krokidolitem";
- 4) zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska;
- 5) zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- 6) codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro;
- 7) izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit;
- 8) stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu (komora dekontaminacyjna), przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń;
- 9) zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

§ 8.2. Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest prowadzi się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez:

- 1) nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy;
- 2) demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe;
- 3) odspajanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze;

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

4) prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit;

5) codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.

§ 8.3. Po wykonaniu prac, o których mowa w ust. 2, wykonawca prac ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

§ 8.4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat.

Wszystkie prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest należy prowadzić w taki sposób aby uniemożliwić emisję azbestu do środowiska oraz zminimalizować pylenie. Aby to osiągnąć:

- usunięte wyroby azbestowe ($>1000 \text{ kg/m}^3$ tj. płyty i części płyt azbestowo-cementowych) należy pakować w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 2 mm,
- przed opakowaniem pyłu azbestowego, wyroby i odpady wyrobów azbestowych miękkich ($<1000 \text{ kg/m}^3$) należy zestalić przy użyciu cementu,
- opakowania z odpadami powinny być szczelnie zamknięte i oznakowane w sposób trwały.

Po zakończeniu prac polegających na demontażu elementów azbestowych należy oczyścić teren robót i jego otoczenie. Prace porządkowe należy wykonywać starannie stosując metody uniemożliwiające emisję pyłu azbestu do środowiska przez zastosowanie urządzeń filtracyjno-wentylacyjnych z wysoko skutecznym filtrem lub na mokro. Po wykonaniu prac wykonawca jest zobowiązany do przedstawienia zlecającemu (właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości) pisemnego oświadczenia stwierdzającego prawidłowość wykonania prac. W przypadku, kiedy przedmiotem prac były wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 lub wyroby mocno uszkodzone i zniszczone lub prace obejmowały wyroby zawierające azbest krokidolit lub prowadzone były w pomieszczeniach zamkniętych, wykonawca prac ma obowiązek przedstawienia wyników badania powietrza, przeprowadzonego przez uprawnione do tego laboratorium lub instytucję.

Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związany jest z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych. Aktualnie w Województwie Zachodniopomorskim eksploatowane są dwa takie składowiska. Charakterystykę składowisk przedstawia poniższa tabela.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Tabela 6.

Składowiska odpadów zawierające azbest w Województwie Zachodniopomorskim

24 Zakład odzysku odpadów ul. Łubuszan 80 Sianów	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Komunalna 75-724 Koszalin	15 685
Składowisko odpadów Dalsze gm. Myślibórz	„Eko-Mysł” Sp. z o.o. Dalsze 36 74-300 Myślibórz	1 800

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2018

Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest należy do właściciela nieruchomości. Jednak poważną przeszkodą jest brak środków finansowych, co uniemożliwia większości właścicielom nieruchomości podejmowanie działań związanych z usuwaniem azbestu, który występuje między innymi w płytach eternitowych pokrywających dachy budynków. Jednym ze sposobów przyspieszenia przez mieszkańców procesu usuwania wyrobów zawierających azbest i jednocześnie zabezpieczenia środowiska przed zagrożeniem spowodowanym nieodpowiednim postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest jest pomoc w sfinansowaniu ze źródeł zewnętrznych np. kosztów usuwania, transportu i unieszkodliwiania powstałych przy tym odpadów.

Przedsiębiorca, który prowadzi działalność w zakresie transportu odpadów jest zobowiązany uzyskać zezwolenie na prowadzenie tej działalności. Zezwolenie takie wydaje starosta. Transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, należy prowadzić z zachowaniem przepisów dotyczących transportu towarów niebezpiecznych spełniając określone w tych przepisach kryteria klasyfikacyjne. Do przedsiębiorcy prowadzącego działalność wyłącznie w zakresie ich transportu na składowisko należy :

- posiadanie karty przekazania odpadu z potwierdzeniem przejęcia odpadu,
- posiadanie dokumentu przewozowego z opisem towarów (odpadów) niebezpiecznych,
- posiadanie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu odpadów niebezpiecznych,
- posiadanie przez kierowcę zaświadczenia ADR o ukończeniu kursu dokształcającego dla kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne,
- oznakowanie pojazdu odblaskowymi tablicami ostrzegawczymi,
- utrzymanie czystości skrzyni ładunkowej pojazdu,
- sprawdzenie stanu opakowań i ich oznakowanie literą „a”,
- sprawdzenie umocowania sztuk przesyłki z odpadami w pojeździe.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Odpady niebezpieczne zawierające azbest transportowane są na składowisko przeznaczone do składowania tego typu odpadów. Tam następuje ich przekazanie następnemu posiadaczowi odpadów – zarządzającemu składowiskiem i potwierdzenie tego faktu na karcie przekazania odpadu.

Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Szczecinku, na koniec 2008r. na terenie powiatu Szczecineckiego funkcjonowało 28 podmiotów posiadających decyzje administracyjne w zakresie wytwarzania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. W myśl przepisu przejściowego –art. 9 ustawy z dnia 22 stycznia 2010r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 145)- podmioty te mogły przejściowo, tj. do 31 grudnia 2010r. świadczyć te usługi w dotychczasowym zakresie. Po upływie tego terminu decyzje Starosty Szczecineckiego straciły swoją ważność. Dodatkowo art. 1 pkt 8 ww. ustawy wprowadził zmiany w art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. z 2007r., Nr 39, poz. 251 z późn. zm.) dotyczące wymaganych decyzji w zakresie wytwarzania odpadów. Zgodnie z art. 17 ust. 1a ww. ustawy o odpadach, wytwórca odpadów, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw, a także przetwarzania odpadów zawierających azbest w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami od marszałka województwa – w pozostałych przypadkach (tj. dla przedsięwzięć i zdarzeń innych niż na temach zamkniętych).

Na terenie gminy została przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest. Szacunkowe określenie ilości to 515 947Mg azbestu i są to płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa (pokrycia dachowe), które są w stanie wymagającym w miarę szybkiego ich usunięcia. W 2009r. usunięto wyroby zawierające azbest w ilości 5.047m² tj. 79,054 Mg.

Gmina Białły Bór posiadała Regulamin w sprawie zasad dofinansowania usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu gminy Białły Bór zatwierdzony uchwałą nr XXXII/251/09 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 30.04 2009r., zgodnie, z którym Gmina prowadziła dofinansowanie osób fizycznych likwidujących odpady azbestowe. W 2009r osoby usuwające eternit uzyskały 100% dofinansowanie do prac związanych z demontażem, transportem i utylizacją eternitu (20% GFOŚiGW + 60 % gmina pozyskała z WFOŚiGW + 20 % z PFOŚiGW).

Aktualnie gmina posiada uchwalony „Programu usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Białły Bór na lata 2009-2032” przyjęty Uchwałą Nr XXX/233/09 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 26 marca 2009r.

3.6.5. Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne i weterynaryjne klasyfikowane są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów, w grupie 18, przy czym w podgrupie 18 01 znajdują się odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej, natomiast odpady weterynaryjne klasyfikowane są w podgrupie 18 02. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 sierpnia 2007 w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi odpady medyczne klasyfikuje się w następujący sposób:

- odpady medyczne o kodach 18 01 02*, 18 01 03*, 18 01 80* i 18 01 82*, zwane dalej „odpadami zakaźnymi”, są to odpady niebezpieczne, które zawierają żywe mikroorganizmy lub ich toksyny, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że wywołują choroby zakaźne u ludzi lub innych żywych organizmów,
- odpady medyczne o kodach 18 01 06*, 18 01 08* i 18 01 10* zwane dalej „odpadami specjalnymi”, są to odpady niebezpieczne, które zawierają substancje chemiczne, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądu, że wywołują choroby niezakaźne u ludzi lub innych żywych organizmów albo mogą być źródłem skażenia środowiska,
- odpady medyczne o kodach 18 01 01, 18 01 04, 18 01 07, 18 01 09 i 18 01 81 – zwane dalej „odpadami pozostałymi”, są to odpady medyczne nie posiadające właściwości niebezpiecznych.

Odpady medyczne powstają głównie w szpitalach, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, zakładach leczniczo-wychowawczych, zakładach opiekuńczo-leczniczych, szpitalach uzdrowiskowych, hospicjach, przychodniach, ośrodkach zdrowia, poradniach, praktykach lekarskich (indywidualnych, specjalistycznych i grupowych). Ponadto odpady medyczne w postaci przeterminowanych leków i środków medycznych powstają również w gospodarstwach domowych.

Odpady weterynaryjne powstają głównie w gabinetach weterynaryjnych, a zasadniczym problemem tej grupy odpadów są odpady zakaźne.

Wytwórcami odpadów medycznych i weterynaryjnych na terenie Gminy Białły Bór są:

- Lecznica dla Zwierząt. Niebudek Mariusz, 78-425 Białły Bór, ul. Brzeźnicka 18,
- Prywatna Praktyka Lekarska. Widuch Iwona, Białły Bór, poczta: 78-425 Kaliska, ul. Kaliska 39
- Prywatna Praktyka Stomatologiczna. Rostkowska Lucyna lekarz, 78-425 Białły Bór, ul. Sądowa 21
- Gminna Przychodnia Zdrowia, 78-425 Białły Bór, ul. Nadrzeczna 2

Aktualnie przeterminowane leki od osób fizycznych zbierane są do pojemnika wystawionego w aptece – koordynatorem jest Urząd Miejski w Białym Borze.

3.6.6. Oleje odpadowe

Oleje odpadowe powstają w wyniku eksploatacji olejów smarowych, które tracą swoje właściwości, ulegają zanieczyszczeniu i nie nadają się już do zastosowania, do którego były pierwotnie przeznaczone. Głównym źródłem powstawania olejów odpadowych są stacje obsługi pojazdów, bazy transportowe i remontowe oraz urządzenia pracujące w przemyśle. W szczególności są to zużyte oleje silników spalinowych i oleje przekładniowe, a także oleje smarowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne.

Według obowiązującej klasyfikacji odpadów zawartej w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów, oleje odpadowe stanowią odpady niebezpieczne i klasyfikowane są w grupie 13, w której wyróżnia się następujące podgrupy:

- 13 01 – odpadowe oleje hydrauliczne,
- 13 02 – odpadowe oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe,
- 13 03 – odpadowe oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła,
- 13 04 – oleje zęzowe (ze statków żeglugi śródlądowej).

Wymienione podgrupy stanowią odpad poużytkowy po eksploatacji olejów smarowych, którego zbieranie i zagospodarowanie określone zostało w ustawie z dnia 11 maja 2001 roku o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej.

Ponadto odpady zawierające oleje klasyfikowane są również w następujących podgrupach:

- 13 05 - odpady z odwadniania olejów w separatorach,
- 13 07 – odpady paliw ciekłych,
- 13 08 – odpady olejowe nieujęte w innych podgrupach.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach obowiązek zagospodarowania wszystkich rodzajów odpadów olejowych spoczywa na wytwórcach.

Brak jest aktualnych danych dotyczących ilości tego typu odpadów wytwarzanych i zagospodarowywanych w gminie. Ponadto brak jest w gminie punktu zbiórki olejów odpadowych.

3.6.7. Zużyte baterie i akumulatory

Akumulatory i baterie znajdują szerokie zastosowanie, jako przenośne źródła prądu, w różnych gałęziach przemysłu jak i dziedzinach życia. Występują w postaci wielko - i małogabarytowej, należą do produktów, które po zużyciu stają się odpadami niebezpiecznymi dla środowiska i zdrowia ludzi.

Głównym źródłem zużytych akumulatorów są środki transportu oraz w mniejszym stopniu akumulatory stosowane jako stacjonarne źródła prądu w energetyce,

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

telekomunikacji i górnictwie. Zużyte baterie powstają w sposób rozproszony głównie w gospodarstwach domowych, a także w infrastrukturze. Baterie i akumulatory występują jako:

- wielkogabarytowe- kwasowo-ołowiowe i niklowo-kadmowe,
- małogabarytowe -małogabarytowe baterie to kwasowe i alkaliczne, manganowe, litowe, srebrne oraz guzikowe. Natomiast akumulatory małogabarytowe występują jako niklowo-kadmowe, wodorkowe i litowe.

Baterie i akumulatory, zgodnie z obowiązującą klasyfikacją odpadów w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów klasyfikowane są w grupie 16, podgrupa 16 06, w której można wyróżnić następujące rodzaje odpadów:

- 16 06 01* – baterie i akumulatory ołowiowe,
- 16 06 02* - baterie i akumulatory niklowo-kadmowe,
- 16 06 03* - baterie zawierające rtęć,
- 16 06 04 – baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03),
- 16 06 05 – inne baterie i akumulatory,
- 16 06 06* - selektywnie gromadzony elektrolit z baterii i akumulatorów.

Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Białym Borze na terenie gminy jest obecnie punkt zbiórki tego typu odpadów. Zakład napraw samochodów podczas zakupu nowego akumulatora odbiera zużyty. Gmina nie posiada żadnych danych na temat ilości zebranych akumulatorów.

3.6.8. Przeterminowane środki ochrony roślin

Przeterminowane, zanieczyszczone i niezdadne do użycia środki ochrony roślin, preparaty owadobójcze oraz inne odpady agrochemikaliów wytwarzane są w rolnictwie, budownictwie i w gospodarstwach domowych. W wyniku stosowania tego typu środków powstają odpady opakowaniowe. Odpady te trafiają głównie do strumienia odpadów komunalnych. Zgodnie z Ustawą o opakowaniach i odpadach opakowaniowych producenci i importerzy są zobowiązani do odbierania na własny koszt opakowań wielokrotnego użytku, w tym opakowań po wykorzystanych środkach ochrony roślin.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż obecnie na terenie Gminy Białý Bór nie występują żadne podmioty wytwarzające odpady tego typu. Ponadto w gminie brak jest występowania mogilników.

3.7. Komunalne osady ściekowe

Sposób gospodarki osadami ściekowymi określony został w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych. Osady ściekowe powstające w komunalnych oczyszczalniach ścieków klasyfikowane są w strumieniu odpadów z grupy 19 jako odpady z procesów stabilizacji i odwadniania osadów w tym ustabilizowane komunalne osady ściekowe.

Na terenie Gminy Białe Bórze eksploatowana jest jedna komunalna oczyszczalnia ścieków typu „Ecolo-Chief”. Eksploatatorem oczyszczalni ścieków jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Szczecinku. Ciąg technologiczny przedmiotowej oczyszczalni składa się z pompowni, punktu zlewnego (komora o poj. 4 m³ wyposażonego w dwa króćce na szybkozłączki), kraty: kosztowej, bloku oczyszczalni typu „ECOLO CHIEF” model EC 11 M, przepływomierza, stacji odwadniania osadów typu workownica „Draimad – Technobag 03 BACK” i stacji koagulanta Pix. Ilość ścieków dowożonych określana jest tylko wg pojemności taboru asenizacyjnego. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 9 lutego 2014 roku. Ustalono, że oczyszczalnia może przyjmować do 417 m³ ścieków / dobę i posiada RLM wynoszącą 3826. Pozwolenie wodnoprawne określiło konieczność redukcji BZT₅, ChZT_{Cr} i zawiesiny ogólnej. Jako odbiornik wskazano „rów stanowiący dopływ Jeziora Bielsko”. Jezioro to znajduje się w odległości ok. 180 mb od wylotu ścieków oczyszczonych. Jezioro stanowi odcinek korytarza ekologicznego rzeki Biała. Ścieki dowożone są do oczyszczalni ścieków w Białym Borze przez podmioty posiadające uprawnienia do świadczenia takich usług, które zostały wydane przez Burmistrza Białego Bórze.

Realizacja zadań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Białe Bórze prowadzona jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Szczecinku. W ramach realizacji projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” duża część eksploatowanych ujęć na terenie Powiatu Szczecineckiego zostanie zlikwidowana, a Przedsiębiorstwo w Szczecinku będzie zarządzało 17 ujęciami wody. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Szczecinku zgodnie z uchwalonym statutem zajmuje się obsługą techniczną i eksploatacyjną urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie gminy.

Gmina Białe Bórze należy do Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty. W ramach funkcjonowania Związku realizowane są określone działania inwestycyjne na rzecz projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”- realizowany w ramach Funduszu Spójności. W dniu 9 grudnia 2005 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2005)5436 dot. przyznania pomocy w ramach Funduszu Spójności dla projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty” CCI 2005/PL/16/C/PE/015. Jest to trzeci co do wielkości Projekt, realizowany na terenie Polski i drugi realizowany na terenie województwa zachodniopomorskiego. Całkowity koszt projektu wynosi 179.195 tys. euro, z tego 177.015 tys. euro stanowią koszty kwalifikowane. Dofinansowanie z Funduszu Spójności wynosi 150.462 tys. euro co stanowi 85% całkowitego kosztu. Wydatki kwalifikowane mogą być ponoszone od dnia 5 września 2005 roku tj. od daty złożenia kompletnego Wniosku do Komisji Europejskiej do końca grudnia 2010 roku.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Przedsięwzięcie zlokalizowane jest w dorzeczu Parsęty, na obszarze Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, w północno-zachodniej części Polski. Zasięgiem obejmuje 50% wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Gminy tworzące Związek należą do 6 powiatów. Do Związku należą również gminy leżące częściowo w dorzeczu Regi. Omawiany obszar obejmuje 22 gminy miejskie, wiejsko-miejskie i wiejskie.

Generalnym celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości środowiska oraz ochrona dorzecza Parsęty (rzeki, która wpływa bezpośrednio do morza Bałtyckiego), jednego z atrakcyjniejszych przyrodniczo i turystycznie regionów w Polsce. Przedsięwzięcie ma na celu wyposażenie gmin na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w zbiorcze systemy odprowadzania ścieków spełniające wymagania dyrektywy Unii Europejskiej 91/271, zapewnienie właściwej gospodarki osadami oraz zapewnienie wody o odpowiedniej jakości dla mieszkańców.

Program inwestycyjny będzie realizowany w ramach grupy projektów (3 projekty inwestycyjne oraz 1 projekt pomocy technicznej), w oparciu o 3 rejony. Podział na rejony przebiega wokół trzech największych ośrodków miejskich – Białogardu, Kołobrzegu i Szczecinka. W każdym z rejonów jeden podmiot jest odpowiedzialny za realizację zadań inwestycyjnych i jest operatorem systemu wodno-ściekowego w danym rejonie. Podmiotami odpowiedzialnymi w poszczególnych rejonach są:

- Rejon I - Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Białogardzie,
- Rejon II - Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu,
- **Rejon III - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinku.**

W wyniku działania oczyszczalni w 2009 roku powstało około **16 Mg s. m.** osadów. Osady wykorzystywane były do celów rolniczych.

3.8. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami

Do największych problemów w zakresie gospodarki odpadami w Gminie Białły Bór należą:

- zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych – brak wyznaczonych miejsc do gromadzenia odpadów tzw. problemowych,
- niepełny poziom objęcia mieszkańców Gminy systemem odbioru zmieszanych odpadów komunalnych (99 %),
- niewystarczająca kontrola gmin w zakresie posiadania przez wytwórców odpadów umów na odbiór odpadów komunalnych,
- powstawanie nadal nielegalnych miejsc składowania odpadów, tzw. dzikich wysypisk odpadów i ich likwidacja,
- zbyt niski postęp w selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych, opakowaniowych, problemowych i ulegających biodegradacji występujących w strumieniu odpadów komunalnych - trudność w organizacji efektywnego systemu selektywnej zbiórki odpadów, w tym:
- brak stałego punktu zbierania odpadów niebezpiecznych i problemowych (GPZON) na terenie Gminy Białły Bór

- brak na terenie Gminy instalacji do odzysku odpadów ulegających biodegradacji oraz dobrze funkcjonującego systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów ulegających biodegradacji w zabudowie miejskiej,
- brak jednolitego i pełnego systemu ewidencji poszczególnych rodzajów odpadów zakresie ich wytwarzania, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania,
- opóźnienia w rekultywacji zamkniętego składowiska odpadów w miejscowości Biały Bór

3.9. Ilość i skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy

Ustalenie składu odpadów komunalnych stanowi główny i kluczowy czynnik właściwego programu zagospodarowania odpadów w gminie.

Cechą ogólną stałych odpadów komunalnych jest duża niejednorodność ich składu surowcowego (morfologicznego) i chemicznego, zarówno w postaci zmieszanej (bez selektywnej zbiórki), jak i pozostałości po selektywnej zbiórce lub mechanicznym sortowaniu. Odpady komunalne charakteryzują się również niestabilnością, podatnością na procesy gnilne i wydzielanie uciążliwych odorów z frakcji organicznej zawartej w odpadach, a także obecnością odpadów niebezpiecznych oraz zanieczyszczeniem poszczególnych składników odpadów komunalnych substancjami niebezpiecznymi organicznymi i nieorganicznymi (głównie metalami ciężkimi).

W skład odpadów komunalnych wchodzi: papier, karton, drewno, tkaniny, kości, odpady spożywcze, popiół, żużel, tworzywa sztuczne, skóra, guma, metale, szkło, zmiotki uliczne. Udział poszczególnych składników ulega znaczącym zmianom i zależy od szeregu czynników. Od warunków klimatycznych zależy m.in. wilgotność odpadów, a od warunków bytowych udział żużlu i popiołów. Ilość odpadów komunalnych i ich skład jakościowy są zależne od:

- warunków klimatycznych,
- poziomu życia mieszkańców,
- obyczajów i kultury ludności,
- warunków bytowych i wyposażenia techniczno - sanitarnego domów i mieszkań,
- rodzaju i stanu nawierzchni ulic,
- rodzaju ruchu kołowego,
- pór roku.

Czynnikami różnicującym skład odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych, jest przede wszystkim:

- istniejąca zabudowa mieszkaniowa,
- sposób zaopatrzenia w ciepło,
- średni poziom dochodów mieszkańców.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Według danych z Urzędu Miejskiego w Białym Borze, w obrębie gminy w 2009 roku mieszkało łącznie 5.370 mieszkańców, z czego 2.141 osób na terenach miejskich, a 3.229 na terenach wiejskich należących do gminy. Obecnie na terenie gminy dominują indywidualne kotłownie opalane węglem lub koksem i węglowe paleniska domowe. Występują także (głównie w sektorze usługowym), kotłownie opalane olejem opałowym, gazem propan-butan oraz drewnem (zrębki).

Ponieważ na terenie Gminy Biały Bór nie przeprowadzono dotychczas szczegółowych badań dotyczących morfologii powstających odpadów komunalnych, w opracowaniu tym posłużono się wskaźnikami literaturowymi i danymi uzyskanymi z Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem lat 2013-2018 oraz Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010. Informacje na temat powstających w Gminie Biały Bór odpadów mają charakter szacunkowy.

Na podstawie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 ustalono procentowy skład morfologiczny odpadów komunalnych wraz ze źródłami ich wytwarzania. Ponadto przyjęto (na podstawie założeń KPGO 2010), że w obiektach infrastruktury wytwarza się około 1/3 (30 – 35 %) ogółu odpadów wytwarzanych zarówno w mieście jak i na wsi.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami definiuje procentowy skład morfologiczny zmieszanych odpadów komunalnych. Poniżej przedstawiono procentowy skład morfologiczny niesegregowanych odpadów komunalnych, osobno dla terenów miejskich i wiejskich oraz obiektów infrastruktury.

Tabela 7.

Procentowy skład morfologiczny niesegregowanych odpadów komunalnych

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	33	18	10
Odpady zielone	2	4	2
Papier i tektura	20	12	27
Drewno	2	2	1
Odpady wielomateriałowe	4	3	18
Tworzywa sztuczne	14	12	18
Szkło	8	8	10
Metal	5	5	5
Odzież, tekstylia	1	1	3
Odpady mineralne	10	34	5
Odpady niebezpieczne	1	1	1

Źródło danych: KPGO 2010

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Różnica w średnim procentowym składzie odpadów komunalnych wytwarzanych przez gospodarstwa domowe na terenach miejskich i wiejskich wynika z różnicy w poziomie życia oraz faktu zagospodarowywania odpadów we własnym zakresie m.in. w wyniku spalania odpadów w piecach domowych. Ilości odpadów opakowaniowych wytwarzanych przez obiekty infrastruktury (szkło, metale, tworzywa sztuczne, papier i tekturę, opakowania wielomateriałowe) wynikają z charakteru prowadzonej działalności usługowej.

Informacje na temat powstających w Gminie Białły Bór odpadów mają charakter szacunkowy. Ilości wytworzonych odpadów komunalnych wyliczono za pomocą wskaźników generowania ilości odpadów komunalnych w kilogramach na statystycznego mieszkańca w ciągu jednego roku. Za wartość bazową posłużył wskaźnik wytwarzania odpadów dla terenów miejskich i wiejskich. Został on obliczony na podstawie danych dostępnych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 oraz Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2018.

W związku z tym przyjęto następujące założenia dotyczące ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w ciągu roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca:

- dla terenów miejskich - **340 kg/M/rok**, w tym: 227 kg/M/rok odpadów pochodzących z gospodarstw domowych i 113 kg/M/rok pochodzących z obiektów infrastruktury,
- dla terenów wiejskich - **140 kg/M/rok**, w tym: 93 kg/M/rok odpadów pochodzących z gospodarstw domowych i 47 kg/M/rok pochodzących z obiektów infrastruktury.

Nawiązując do wskaźników dotyczących wytwarzania odpadów komunalnych, obliczono, iż średnia ilość odpadów komunalnych wytwarzana przez jednego mieszkańca na terenach miejskich Białego Boru wynosi **244 kg/M/rok**. Natomiast średnia ilość odpadów komunalnych wytwarzana przez jednego mieszkańca na terenach wiejskich Białego Boru wynosi **123 kg/M/rok**.

Ponadto do obliczenia ilości i składu morfologicznego odpadów komunalnych powstających na terenie Gminy Białły Bór w 2010 roku, wykorzystano dane dotyczące ilości mieszkańców analizowanego terenu. Aktualną liczbę mieszkańców na terenach miejskich i wiejskich Gminy Białły Bór przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8.

Liczba mieszkańców Gminy Białły Bór (stan na 31.12.2009r.)

Liczba ludności	
Tereny miejskie	2.141
Tereny wiejskie	3.229
Łącznie	5.370

Źródło danych: Urząd Miejski w Białym Borze

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Na podstawie procentowego składu morfologicznego zmieszanych odpadów komunalnych przedstawionych w KPGO (tabela 8), można zdefiniować skład morfologiczny niesegregowanych odpadów komunalnych, wytwarzanych na terenie Gminy Biały Bór, z uwzględnieniem podziału na tereny miejskie i wiejskie. Skład morfologiczny odpadów wytwarzanych na terenach miejskich gminy został obliczony zarówno dla odpadów wytwarzanych w gospodarstwach domowych jak i dla obiektów infrastruktury. Wyniki przeprowadzonej analizy prezentuje tabela 9.

Tabela 9.

Szacunkowa ilość i skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych przez 1 mieszkańca terenów miejskich (w gospodarstwie domowym oraz obiektach infrastruktury)

	2010	2011	2012	2013
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	33	74,80	10	11,33
Odpady zielone	2	4,53	2	2,27
Papier i tektura	20	45,33	27	30,60
Drewno	2	4,53	1	1,13
Odpady wielomateriałowe	4	9,07	18	20,40
Tworzywa sztuczne	14	31,73	18	20,40
Szkło	8	18,13	10	11,33
Metal	5	11,33	5	5,67
Odzież, tekstylia	1	2,27	3	3,40
Odpady mineralne	10	22,67	5	5,67
Odpady niebezpieczne	1	2,27	1	1,13

Źródło danych: Opracowanie własne zgodne z KPGO 2010

Podobne obliczenia składu morfologicznego zostały przeprowadzone dla odpadów wytwarzanych na terenach wiejskich gminy. Skład morfologiczny odpadów wytwarzanych na terenach wiejskich gminy został obliczony zarówno dla odpadów wytwarzanych w gospodarstwach domowych jak i dla obiektów infrastruktury. Wyniki przeprowadzonej analizy prezentuje tabela 10.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Tabela 10.

Szacunkowa ilość i skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych przez 1 mieszkańca terenów wiejskich (w gospodarstwie domowym oraz obiektach infrastruktury)

		2010		2017	
		ilość	waga	ilość	waga
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	18	16,80	10	4,67	
Odpady zielone	4	3,73	2	0,93	
Papier i tektura	12	11,20	27	12,60	
Drewno	2	1,87	1	0,47	
Odpady wielomateriałowe	3	2,80	18	8,40	
Tworzywa sztuczne	12	11,20	18	8,40	
Szkło	8	7,47	10	4,67	
Metal	5	4,67	5	2,33	
Odzież, tekstylia	1	0,93	3	1,40	
Odpady mineralne	34	31,73	5	2,33	
Odpady niebezpieczne	1	0,93	1	0,47	
			100	49,73	

Źródło danych: Opracowanie własne zgodne z KPGO 2010

Ilość i morfologia odpadów komunalnych powstających w 2010 roku na terenach miejskich Gminy Biały Bór według danych wskaźnikowych (tabela 11) przedstawia tabela 11.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Tabela 11.

Ilość i skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców Białego Bóru z terenów miejskich: w gospodarstwach domowych i obiektach infrastruktury

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	160,15	24,26	184,41
Odpady zielone	9,71	4,85	14,56
Papier i tektura	97,06	65,51	162,57
Drewno	9,71	2,43	12,13
Odpady wielomateriałowe	19,41	43,68	63,09
Tworzywa sztuczne	67,94	43,68	111,62
Szkło	38,82	24,26	63,09
Metal	24,26	12,13	36,40
Odzież, tekstylia	4,85	7,28	12,13
Odpady mineralne	48,53	12,13	60,66
Odpady niebezpieczne	4,85	2,43	7,28

Źródło danych: Opracowanie własne

Według szacunkowych obliczeń wynika, że na terenach Gminy Białý Bór w gospodarstwach domowych oraz obiektach infrastruktury w 2010 roku wytworzono łącznie około **727,94 Mg** odpadów komunalnych.

Ilość i morfologia odpadów komunalnych powstających w 2010 roku na terenach wiejskich Gminy Białý Bór według danych wskaźnikowych (tabela 11) przedstawia tabela 12.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Tabela 12.

Ilość i skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców Białego Bóru z terenów wiejskich: w gospodarstwach domowych i obiektach infrastruktury

	2010	2011	2012
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	54,25	15,07	69,32
Odpady zielone	12,05	3,01	15,07
Papier i tektura	36,16	40,69	76,85
Drewno	6,03	1,51	7,53
Odpady wielomateriałowe	9,04	27,12	36,16
Tworzywa sztuczne	36,16	27,12	63,29
Szkło	24,11	15,07	39,18
Metal	15,07	7,53	22,60
Odzież, tekstylia	3,01	4,52	7,53
Odpady mineralne	102,47	7,53	110,00
Odpady niebezpieczne	3,01	1,51	4,52
Łącznie	452,06	180,47	452,06

Źródło danych: Opracowanie własne

Analizując powyższą tabelę można oszacować, iż w 2010 roku mieszkańcy Gminy Białły Bór, zamieszkujący tereny wiejskie wytworzyli łącznie **452,06 Mg** odpadów komunalnych, zarówno w gospodarstwach domowych jak i obiektach infrastruktury.

Zgodnie z przeprowadzonymi obliczeniami łączna ilość odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańców gminy, zamieszkujących zarówno tereny miejskie jak i wiejskie w 2010 roku wynosiła **1.180,00 Mg**.

4. ISTNIEJĄCE SYSTEMY ZBIERANIA ODPADÓW

4.1. System zbiórki odpadów komunalnych

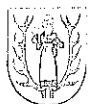
Organizacja i nadzór nad systemem gospodarki odpadami komunalnymi należy do Urzędu Miejskiego w Białym Borze. Na terenie Gminy Biały Bór funkcjonuje zorganizowany system zbiórki odpadów obejmujący blisko 100% liczby mieszkańców. System gospodarki odpadami opiera się na zbieraniu odpadów komunalnych gromadzonych selektywnie i nieselektywnie. Odpady zbierane nieselektywnie kierowane są do unieszkodliwiania na składowiskach odpadów, zaś odpady zbierane selektywnie przekazywane do odzysku i recyklingu poza teren Gminy Biały Bór.

Odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach 120l lub 240l w zabudowie jednorodzinnej gminy odbierane w systemie „odbioru bezpośredniego”. Natomiast w rejonach zabudowy wielorodzinnej odpady gromadzone są w pojemnikach 1100 l w systemie „donoszenia” – głównie na osiedlach i w miejscach użyteczności publicznej. Wywóz odpadów odbywa się śmieciarkami na czynne składowiska odpadów w Grzmiącej i Trzesiece. Gmina Biały Bór nieustannie prowadzi działania zmierzające do tego, aby wszyscy właściciele nieruchomości prowadzili gospodarkę odpadami komunalnymi, zgodną z obowiązującymi przepisami prawa. W tym celu na bieżąco przez Strażników Straży Miejskiej i pracownika ds. ochrony środowiska Urzędu Miejskiego w Białym Borze, przeprowadzana jest dokładna analiza wszystkich nieruchomości na terenie gminy pod kątem posiadania stosownej umowy.

Selektywną zbiórkę odpadów, na terenie gminy Biały Bór rozpoczęto od 1998r. i jest ona prowadzona systemem "donoszenia". Na terenie miasta w rejonie zabudowy blokowej oraz na poszczególnych sołectwach, zostały rozmieszczone pojemniki o pojemności 1,5m³ i 1,1m³ do selektywnej zbiórki odpadów (szkło i plastik). W zabudowie jednorodzinnej na terenie miasta oraz na terenie wiejskim funkcjonuje system segregacji odpadów „u źródła”. Wszystkie gospodarstwa domowe, które zawarły umowy na wywóz odpadów komunalnych z terenu nieruchomości, zostały wyposażone w dwa rodzaje worków przeznaczonych do selektywnej zbiórki: plastiku i szkła. Odpady zbierane selektywnie do pojemników i worków odbierane są bezpłatnie przez firmy świadczące usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych, które świadczą takie usługi na naszym terenie.

Wykaz firm posiadających aktualne zezwolenie na zbieranie i transport odpadów komunalnych z terenu Gminy Biały Bór przedstawia poniższa tabela.

Podmioty te prowadzą swoją działalność na terenie gminy Biały Bór na podstawie wydanego zezwolenia przez Burmistrza Białego Boru, które zostały wydane zgodnie z art. 7, ust. 5 ustawy z dnia 13 września 1996r o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity z 2005r. Dz. U. Nr 236, poz. 2008 z późniejszymi zmianami).

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

**Tabela 13.
Przedsiębiorcy posiadający zezwolenie na zbieranie i transport odpadów komunalnych**

Nazwa przedsiębiorcy				Adres siedziby
1.	Remondis Sanitech Poznań Sp. z o.o. Oddział w Barwicach	ul. Czaplinecka 12 78-460 Barwice	Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych (składowisko odpadów komunalnych w Grzmiącej)	Zgodnie z decyzją
2.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	ul. Cieślaka 6c 78-400 Szczecinek	Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych (składowisko odpadów komunalnych PGK w Przesiece)	Zgodnie z decyzją
3.	Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o.	ul. Cieślaka 6c 78-400 Szczecinek	Zbieranie i transport odpadów komunalnych	Zgodnie z decyzją
4.	REMONDIS Sanitech Poznań Sp. z o.o.	ul. Górecka 104, 61-483 Poznań	Zbieranie i transport odpadów komunalnych	Zgodnie z decyzją
5.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Białym Borze	ul. Sportowa 8 78-425 Biały Bór	Zbieranie i transport odpadów komunalnych	Zgodnie z decyzją
6.	P. Eugeniusz Burda	ul. Wysoki Kamień 2 78-425 Biały Bór	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zgodnie z decyzją
7.	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	ul. Cieślaka 6a 78-400 Szczecinek	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zgodnie z decyzją
8.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Białym Borze	ul. Sportowa 8 78-425 Biały Bór	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zgodnie z decyzją
9.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	ul. Cieślaka 6c 78-400 Szczecinek	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zgodnie z decyzją

Źródło danych: Urząd Miejski w Białym Borze

4.2. Metody i sposoby unieszkodliwiania i odzysku odpadów w gminie

Odpady zbierane na terenie Gminy Biały Bór poddawane są procesowi unieszkodliwiania na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne znajdujących się poza obszarem przedmiotowego opracowania. Odpady zebrane z terenu Miasta i Gminy Biały Bór transportowane były na składowiska odpadów w m. Grzmiąca (gm. Grzmiąca) oraz w m. Trzesieka (gm. Szczecinek).

Odpady opakowaniowe i użytkowe zbierane w sposób selektywny przekazywane są recyklerom do dalszego zagospodarowania poza terenem gminy.

4.2.1. Unieszkodliwianie

Zamknięte składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Białym Borze

Składowisko odpadów komunalnych (innych niż niebezpiecznych i obojętnych) zlokalizowane jest w odległości około 2,0 km od Białego Boru, przy drodze Biały Bór - Brzeźnica, na działkach nr 3, 1/4, 1/5 obręb ewidencyjny 10 gmina Biały Bór. Powierzchnia działek wynosi 4,5940 ha. Powierzchnia robocza składowiska odpadów wynosi ok. 70%.

Z dniem 01.08.2002 r. zakończono eksploatację składowiska w Białym Borze. Decyzją Starosty Szczecineckiego z dnia 30.12.2003 r., znak RS.7164-1/2003 składowisko zostało zamknięte. Starostwo Powiatowe w Szczecinku decyzją nr RS.6018-2-1/2005 z dnia 06.09.2005 r. pozytywnie uzgodniło warunki rekultywacji zawarte w „Planie rekultywacji składowiska w Białym Borze”. Pismem nr RS.752-10/2006/2007 z dnia 26.02.2007 r. Starostwo Powiatowe w Szczecinku uzgodniło „Dokumentację określającą warunki hydrogeologiczne w rejonie nieczynnego i przeznaczonego do rekultywacji składowiska odpadów w Białym Borze”, natomiast decyzją nr RS.7164-1/2007 z dnia 6.04.2007 r. został określony zakres monitoringu składowiska.

Zgodnie z w/w decyzjami, teren składowiska w całości został ogrodzony siatką metalową, brama wjazdowa została zamknięta. Na terenie umieszczono tablice informujące o treści „Składowisko zamknięte, zakaz wysypywania śmieci”. Dokonano nasadzeń roślinności. Ponadto zainstalowano 3 szt. piezometrów w celu monitorowania wód podziemnych: P1 zlokalizowany we wschodniej części składowiska od strony napływu wód podziemnych, P2 oraz P3 zlokalizowane w zachodniej części składowiska, od strony odpływu wód podziemnych. Zainstalowano także repery w celu monitorowania osiadania składowiska.

Badania stanu jakości wód podziemnych prowadzono od 2007 roku w następującym zakresie: odczyn (pH), przewodność elektrolityczna właściwa (PEW), ołów (Pb), kadm (Cd), miedź (Cu), cynk (Zn), chrom VI (Cr+6), rtęć (Hg), ogólny węgiel organiczny (OWO), suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).

Próbki wód podziemnych z piezometrów P1, P2, P3 są pobierane dwa razy w danym roku zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz.U. 2002, Nr 220, poz.1858).

Na podstawie uzyskanych uśrednionych wyników stwierdzono nieznacznie podwyższone wartości przewodności elektrolitycznej właściwej w piezometrze P3 charakterystyczne dla wód II klasy jakości. Pozostałe badane parametry posiadały średnie roczne wartości na poziomie właściwym dla I klasy jakości wód podziemnych. Prowadzone badania w okresie lat 2007-2010 wykazały spadek stężeń ogólnego węgla organicznego w całej sieci kontrolnej. W pozostałych analizowanych parametrach nie stwierdzono istotnych zmian ich wartości.

Na terenie składowiska wykonano linię odwiertów w celu określenia stateczności skarpy. Wykonane pomiary i obliczenia wskazują na stateczność skarpy.

Mimo wykonania powyższych prac, należy stwierdzić, że rekultywacja wysypiska nie została wykonana w pełnym zakresie.

Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane poza terenem gminy

Aktualnie (stan na dzień 31.12.2010r.) odpady komunalne zebrane z terenu Miasta i Gminy Biały Bór przekazywane są do procesu unieszkodliwiania na składowiska odpadów komunalnych w m. Trzesieka (gm. Szczecinek) oraz w m. Grzmiąca (gm. Grzmiąca). Szczegółową charakterystykę składowisk komunalnych, na które kierowane są odpady z terenu Miasta i Gminy Biały Bór prezentuje tabela 14.

Tabela 14.

Składowiska odpadów komunalnych, na których deponowane są odpady z terenu gminy

	Szczecinek	Grzmiąca
Gmina	Trzesieka	Grzmiąca
Miejscowość	Trzesieka	Grzmiąca
Rok rozpoczęcia eksploatacji	1996	1976
Bariera ekologiczna oraz izolacja sztuczna	folia	Folia
Powierzchnia ogólna [ha]	1,23	12,10
Powierzchnia wykorzystana [ha]	1,00	5,70
Pojemność planowana [Mg]	56.000	135.960
Pojemność wykorzystana [Mg] – stan na dzień 31.12.2009r.	27.172	86.547
Pojemność odpadów zdeponowanych w 2009r. [Mg]	4.406	14.488
Drenaż odciekowy powyżej izolacji	tak	tak
Instalacja do odprowadzania gazu składowiskowego	kominki	odzysk biogazu
Wykorzystanie gazu lub spalanie pochodni	nie	tak
Monitoring	tak	tak

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Waga samochodowa	tak	tak
Decyzja zatwierdzająca instrukcje eksploatacji	tak	tak
Pozwolenie zintegrowane	tak	tak
Okres obowiązywania uzyskanego pozwolenia zintegrowanego	04.09.2011r	14.02.2017r.
Zgoda na zamknięcie	nie	nie
Zezwolenie na odzysk/unieszkodliwianie	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Zarządca składowiska	Remondis Sanitech Sp. z o. o. – oddział w Barwicach	PGK Sp. z o. o. – Szczecinek
Przewidywana data wstrzymania użytkowania lub zamknięcia	2009-2012	2009-2012

Źródło danych: Raport o stanie środowiska w Województwie Zachodniopomorskim w latach 2008-2009

Graficzne rozmieszczenie ww. instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy Białe Bórze przedstawia rysunek 1.

Rysunek 1. Graficzne rozmieszczenie składowisk, na których deponowane są odpady z terenu gminy

Źródło: Opracowanie własne

4.2.2. Instalacje do odzysku odpadów w Gminie

Na terenie gminy Białły Bór brak jest funkcjonujących instalacji przeznaczonych do odzysku odpadów komunalnych. Zebrane odpady z terenu gminy kierowane są do instalacji znajdujących się poza terenem gminy. W okresie sporządzania niniejszego dokumentu przedsiębiorstwa funkcjonujące na terenie gminy posiadały decyzje stosowne decyzje na odzysk oraz unieszkodliwianie odpadów komunalnych, a były to:

1. Remondis Sanitech Poznań Sp. z o.o. Oddział w Barwicach
ul. Czaplinecka 12 78-460 Barwice
Odpady wywożone są na składowisko odpadów komunalnych w Grzmiącej - gm. Grzmiąca
2. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.
ul. Cieślaka 6c, 78-400 Szczecinek
Odpady wywożone są na składowisko odpadów komunalnych PGK w Trzesiecu - gm. Szczecinek.

Graficzne rozmieszczenie instalacji do odzysku odpadów zlokalizowane na terenie gminy, zamieszczono w pkt 7.5 niniejszego opracowania.

4.3. Realizacja zbieranie, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów w gminie

Wykaz podmiotów posiadających zezwolenia wydane przez Burmistrza na odbiór odpadów przedstawia tabela 15.

Tabela 15.

Wykaz podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia wydane przez Burmistrza na odbiór odpadów

Nazwa podmiotu		Adres		Zakres działalności	
1.	Remondis Sanitech Poznań Sp. z o.o. Oddział w Barwicach	ul. Czaplinecka 12	78-460 Barwice	Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych (składowisko odpadów komunalnych w Grzmiącej)	Zgodnie z decyzją
2.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	ul. Cieślaka 6c	78-400 Szczecinek	Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych (składowisko odpadów komunalnych PGK w Trzesiecu)	Zgodnie z decyzją

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Załącznik 1. Wykaz podmiotów wykonujących zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi				
3.	Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o.	ul. Cieślaka 6c 78-400 Szczecinek	Zbieranie i transport odpadów komunalnych	Zgodnie z decyzją
4.	REMONDIS Sanitech Poznań Sp. z o.o.	ul. Górecka 104, 61-483 Poznań	Zbieranie i transport odpadów komunalnych	Zgodnie z decyzją
5.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Białym Borze	ul. Sportowa 8 78-425 Biały Bór	Zbieranie i transport odpadów komunalnych	Zgodnie z decyzją
6.	P. Eugeniusz Burda	ul. Wysoki Kamień 2 78-425 Biały Bór	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zgodnie z decyzją
7.	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	ul. Cieślaka 6a 78-400 Szczecinek	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zgodnie z decyzją
8.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Białym Borze	ul. Sportowa 8 78-425 Biały Bór	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zgodnie z decyzją
9.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	ul. Cieślaka 6c 78-400 Szczecinek	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zgodnie z decyzją

Źródło danych: Urząd Miejski w Białym Borze

5. PROGNOZOWANE ZMIANY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI WYTWARZANYMI NA TERENIE GMINY BIAŁY BÓR

5.1. Zmiany demograficzne

Prognozę zmian demograficznych na terenie Gminy Białły Bór obliczono na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Białym Borze. Zgodnie z prognozami przewiduje się systematyczny spadek ludności zamieszkujących tereny miejskie przy jednoczesnym wzroście ilości ludności na terenach wiejskich. Prognozę dotyczącą liczby mieszkańców Gminy Białły Bór do roku 2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16.
Prognoza liczby ludności do roku 2020 w Gminie Białły Bór

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tereny miejskie	2225	2325	2429	2537	2650	2768	2892	3020	3155	3295	3441
Tereny wiejskie	3413	3595	3788	3990	4203	4428	4664	4914	5176	5452	5743
Łącznie	5638	5920	6217	6527	6853	7196	7556	7934	8331	8747	9184

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Białym Borze

5.2. Skład morfologiczny odpadów komunalnych i jego zmiany

Grupę odpadów komunalnych, rozumianych jako odpady z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury, cechuje dynamicznie zmieniająca się różnorodność składu oraz zmiany ilościowe i jakościowe. Szacując zmiany ilości i jakości odpadów komunalnych oraz innych odpadów na terenie Gminy Białły Bór wzięto pod uwagę założenia zawarte w dziale prognoz Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010.

Prognozy oparte są na następujących założeniach:

- nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych,
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów na jednego mieszkańca miast kształtował się będzie na poziomie, co najmniej 1% w skali roku, zaś na 1 mieszkańca wsi na poziomie 0,5% w skali roku,
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów z obecnych 2 - 3% (w stosunku do całości wytwarzanych odpadów) do 10% w 2010 r. i 20% w 2018 r., spowoduje zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych, zmniejszy się w nich głównie zawartość papieru, tworzyw sztucznych, szkła i metali,
- ilość pozostałych odpadów w grupie 20 wzrastać będzie o 5% w okresach pięcioletnich (o 1% w skali roku).

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Przy szacowaniu danych prognostycznych, może ulegać zmianie wiele czynników np. liczba ludności, skład morfologiczny odpadów, proporcje pomiędzy mieszkańcami na wsi i w mieście itp. Do prognozowania zmian w zakresie gospodarki odpadami posłużyły dane z Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, dotyczące szacunkowego wytwarzania odpadów z podziałem na gospodarstwa domowe i obiekty infrastruktury wsi i miast na jednego mieszkańca, które następnie zostały obliczone uwzględniając roczny wzrost wytwarzania odpadów. Ponadto przedstawiono podział na procentowe frakcje (grupy) odpadów komunalnych zgodnie z kategoriami zamieszczonymi w KPGO 2010.

Zgodnie z prognozą dotyczącą liczby mieszkańców Gminy Białý Bór do roku 2020, można dokonać obliczeń szacunkowego przyrostu ilości i zmiany składu morfologicznego odpadów wytwarzanych na terenach dla miejskich z podziałem na gospodarstwa domowe i obiekty infrastruktury. Wyniki przeprowadzonej analizy przedstawiono w tabelach 17 oraz 18.

Tabela 17.

Szacunkowy wzrost ilości i składu morfologicznego odpadów komunalnych wytwarzanych przez 1 mieszkańca terenów miejskich w gospodarstwach domowych w latach 2011 do 2020

Skład morfologiczny odpadów	Liczba mieszkańców	2011	2017	2020
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	33	77,07	81,00	84,29
Odpady zielone	2	4,67	4,91	5,11
Papier i tektura	20	46,71	49,09	51,08
Drewno	2	4,67	4,91	5,11
Odpady wielomateriałowe	4	9,34	9,82	10,22
Tworzywa sztuczne	14	32,69	34,36	35,76
Szkło	8	18,68	19,64	20,43
Metal	5	11,68	12,27	12,77
Odzież, tekstylia	1	2,34	2,45	2,55
Odpady mineralne	10	23,35	24,54	25,54
Odpady niebezpieczne	1	2,34	2,45	2,55

Źródło danych: Opracowanie własne

Szacunkowy wzrost ilości i składu morfologicznego odpadów komunalnych wytwarzanych przez 1 mieszkańca terenów miejskich w obiektach infrastruktury w latach 2011 do 2020

Źródło danych: Opracowanie własne

Podobnie do powyższej analizy, oszacowano przyrost ilości wytwarzanych odpadów na terenach wiejskich gminy. Do obliczeń także wykorzystano prognozę dotyczącą liczby mieszkańców Gminy Biały Bór do roku 2020. Szacunkowy przyrost ilości i zmiany składu morfologicznego odpadów wytwarzanych na terenach wiejskich z podziałem na gospodarstwa domowe i obiekty infrastruktury przedstawiono w tabelach 19 oraz 20.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Tabela 19.

Szacunkowy wzrost ilości i składu morfologicznego odpadów komunalnych wytwarzanych przez 1 mieszkańca terenów wiejskich w gospodarstwach domowych w latach 2011 do 2020

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	18	17,31	18,19	18,93
Odpady zielone	4	3,85	4,04	4,21
Papier i tektura	12	11,54	12,13	12,62
Drewno	2	1,92	2,02	2,10
Odpady wielomateriałowe	3	2,88	3,03	3,16
Tworzywa sztuczne	12	11,54	12,13	12,62
Szkło	8	7,69	8,09	8,41
Metal	5	4,81	5,05	5,26
Odzież, tekstylia	1	0,96	1,01	1,05
Odpady mineralne	34	32,69	34,36	35,76
Odpady niebezpieczne	1	0,96	1,01	1,05

Źródło danych: Opracowanie własne

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Tabela 20.

Szacunkowy wzrost ilości i składu morfologicznego odpadów komunalnych wytwarzanych przez 1 mieszkańca terenów wiejskich w obiektach infrastruktury w latach 2011 do 2020

Lp. pozycji		Ilość odpadów w 2011 r.			Ilość odpadów w 2020 r.	
		w t/m			w t/m	
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji		10	4,81	5,05	5,26	
Odpady zielone		2	0,96	1,01	1,05	
Papier i tektura		27	12,98	13,64	14,20	
Drewno		1	0,48	0,51	0,53	
Odpady wielomateriałowe		18	8,65	9,10	9,47	
Tworzywa sztuczne		18	8,65	9,10	9,47	
Szkło		10	4,81	5,05	5,26	
Metal		5	2,40	2,53	2,63	
Odzież, tekstylia		3	1,44	1,52	1,58	
Odpady mineralne		5	2,40	2,53	2,63	
Odpady niebezpieczne		1	0,48	0,51	0,53	

Źródło danych: Opracowanie własne

Jak wynika z przedstawionych zestawień ilość odpadów wytwarzanych przez jednego mieszkańca terenów wiejskich w gospodarstwach domowych oraz w obiektach infrastruktury w 2020 wyniesie około **157,76 kg/M.**

W poniższych tabelach przedstawiono zbiorcze zestawienie prognozowanej ilości wytwarzanych odpadów w latach 2011 do 2020 dla terenu całej gminy, tj. terenów wiejskich i miejskich razem. Zestawienie uwzględnia podział na ilość wytwarzanych odpadów w gospodarstwach domowych oraz obiektach infrastruktury.

W tabeli 21 przedstawiono prognozy ogólnej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych i ich skład morfologiczny dla terenu Gminy Biały Bór w latach 2011 do 2020. Prognoza ta dotyczy odpadów wytwarzanych przez gospodarstwa domowe zlokalizowane na terenie gminy.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Tabela 21.

Szacunkowy wzrost ilości i składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych (wieś i miasto) w gospodarstwach domowych w latach 2011 do 2020

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	558,74	749,49	948,00
Odpady zielone	50,43	67,64	85,55
Papier i tektura	344,84	462,57	585,08
Drewno	39,04	52,37	66,24
Odpady wielomateriałowe	72,38	97,10	122,81
Tworzywa sztuczne	261,89	351,29	444,33
Szkło	156,16	209,46	264,94
Metal	97,60	130,92	165,59
Odzież, tekstylia	19,52	26,18	33,12
Odpady mineralne	331,83	445,11	563,00
Odpady niebezpieczne	19,52	26,18	33,12

Źródło danych: Opracowanie własne

W poniżej tabeli przedstawiono prognozy ogólnej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych i ich skład morfologiczny dla terenu Gminy Biały Bór w latach 2011 do 2020. Prognoza ta dotyczy odpadów wytwarzanych przez obiekty infrastruktury zlokalizowane na terenie gminy.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Tabela 22.

Szacunkowy wzrost ilości i składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych (wieś i miasto) w obiektach infrastruktury w latach 2011 do 2020

	2011	2016	2020
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	97,60	130,92	165,59
Odpady zielone	19,52	26,18	33,12
Papier i tektura	263,51	353,47	447,09
Drewno	9,76	13,09	16,56
Odpady wielomateriałowe	175,67	235,65	298,06
Tworzywa sztuczne	175,67	235,65	298,06
Szkło	97,60	130,92	165,59
Metal	48,80	65,46	82,79
Odzież, tekstylia	29,28	39,27	49,68
Odpady mineralne	48,80	65,46	82,79
Odpady niebezpieczne	9,76	13,09	16,56
Łącznie	1.207,19	1.603,49	2.007,40

Źródło danych: Opracowanie własne

Analizując powyższe tabele zbiorcze można oszacować wzrost wytwarzania odpadów na terenie Gminy Biały Bór dla gospodarstw domowych oraz obiektów infrastruktury. Szacunkowy przyrost całkowitej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w Gminie Biały Bór (wieś i miasto) wyniesie w kolejnych latach:

- 2011 r. – **2.927,91 Mg**,
- 2016 r. – **3.927,46 Mg**,
- 2020 r. – **4.967,69 Mg**.

5.3. Prognoza powstawania odpadów biodegradowalnych

Prognozę wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji sporządzono na podstawie prognoz zawartych KPGO 2010 oraz prognoz dotyczących zmian liczby ludności w kraju udostępnionych przez GUS. Ilość i skład odpadów na jednego statystycznego mieszkańca kraju przedstawia tabela 23. W oparciu o zmiany odnoszące się do przyrostu liczby ludności, obliczono szacunkowy wzrost ilości i składu morfologicznego odpadów biodegradowalnych dla Gminy Biały Bór i przedstawiono w tabeli 24.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Tabela 23.

Szacunkowy wzrost ilości i składu morfologicznego odpadów biodegradowalnych wytworzonych przez statystycznego mieszkańca w Polsce w latach 2010 do 2020

Składniki	2010	2013	2020
Papier i tektura	18,38	21,01	26,37
Odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych)	0,19	0,18	0,18
Odpady zielone (z ogrodów i parków)	8,97	8,77	8,74
Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień zmieszanych odpadów komunalnych	121,96	113,63	104,72
Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	2,22	2,17	2,16

Źródło danych: Opracowanie własne

Tabela 24.

Szacunkowy wzrost ilości i składu morfologicznego odpadów biodegradowalnych wytworzonych na terenie Gminy Biały Bór latach 2010 do 2020

Składniki	2010	2013	2020
Papier i tektura	103,64	137,14	242,20
Odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych)	1,07	1,17	1,65
Odpady zielone (z ogrodów i parków)	50,58	57,24	80,27
Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień zmieszanych odpadów komunalnych	687,67	741,69	961,80
Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	12,52	14,16	19,84

Źródło danych: Opracowanie własne

Zakłada się, że ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska w okresie realizacji planu będzie ulegała zmniejszeniu. Dla osiągnięcia tego celu konieczne jest zwiększenie kompostowania odpadów zielonych, co pomoże ograniczyć poziom ich składowania. Za podstawowe zadanie w gospodarowaniu odpadami ulegającymi biodegradacji przyjmuje się zgodnie z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami zmniejszenie ilości kierowanych odpadów tej grupy na składowiska odpadów, aby w 2010 r. nie było składowanych więcej niż 75%, w 2013 r. więcej niż 50%, w 2020 r. więcej niż 35% masy odpadów wytworzonych.

Na terenie Gminy Biały Bór nie ma instalacji do zagospodarowania tego rodzaju odpadów. Brak jest także systemu selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji. Problemem są odpady biodegradowalne stanowiące znaczny udział w masie odpadów zmieszanych pochodzących z miasta, przede wszystkim przy zabudowie wielorodzinnej. W zabudowie jednorodzinnej i wiejskiej odpady te

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

zagospodarowywane są przez mieszkańców na potrzeby własne (np. nawożenie ogródków, skarmianie przez zwierzęta).

Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Białym Borze, budowę przedmiotowej instalacji planuje się zlokalizować w miejscowości Trzebiele gm. Białe Bórze, na działkach o numerach ewidencyjnych 8/4 i 21/5. Przez działki 7/1, 10, 24 będzie przechodził podziemny rurociąg z biogazowni umieszczonej na działce 8/4 do kogeneratora umieszczonego na działce 21/5. Działka 21/5 to teren obecnej gorzeli. Inwestorem budowy instalacji jest firma „AGROMIS” Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością, ul. Doktora Tkaczowa 307 36-040 Boguchwała. Firma jest właścicielem gruntów, na których prowadzona będzie eksploatacja przedmiotowej Elektrowni Biogazowej. Teren przeznaczony pod budowę tą składa się z gruntów ornych klas: IVa, IVb, gruntów zadrzewionych Lz-RIVa, użytków rolnych zabudowanych B-RIVa, łąk trwałych ŁIII oraz nieużytków. Działka ta przylega bezpośrednio do drogi powiatowej i połączona będzie z nią utwardzonym wjazdem. W grudniu 2009 roku dla planowanej inwestycji został przygotowany Raport oddziaływania na środowisko „Przedsięwzięcia polegającego na budowie Elektrowni Biogazowej w miejscowości Trzebiele”.

5.4. Prognoza powstawania odpadów opakowaniowych

W przypadku odpadów opakowaniowych posłużono się identycznymi metodami szacowania, jak w przypadku odpadów biodegradowalnych, a wyniki przedstawiono w tabelach 25 i 26.

Tabela 25.

Ilość i skład morfologiczny odpadów opakowaniowych wytworzonych przez statystycznego mieszkańca w Polsce w 2010, 2014 oraz 2018 r.

Ilość odpadów opakowaniowych w Polsce (tys. t)			
	2010	2014	2018
Papier i tektura	51,00	54,65	57,23
Szkoło	35,37	36,59	37,32
Tworzywa sztuczne	19,46	20,19	20,60
Wielomateriałowe	5,67	5,90	6,09
Blacha stalowa	4,46	4,55	4,64
Aluminium	1,29	1,32	1,32
Drewno naturalne	14,50	14,82	15,01
Wszystkie odpady	131,75	138,02	141,11

Źródło danych: Opracowanie własne

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Tabela 26.

Prognoza ilości i składu morfologicznego odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie Gminy Biały Bór w 2010, 2014 oraz 2018 r.

Papier i tektura	287,56	374,55	476,76
Szkło	199,43	250,77	310,90
Tworzywa sztuczne	109,73	138,37	171,61
Wielomateriałowe	31,97	40,44	50,73
Blacha stalowa	25,15	31,18	38,65
Aluminium	7,27	9,05	11,00
Drewno naturalne	81,76	101,57	125,04

Źródło danych: Opracowanie własne

Jak wynika z przedstawionych tabel, szacunkowa i uśredniona dla całego kraju ilość odpadów opakowaniowych wytwarzanych przez jednego mieszkańca Polski będzie stopniowo wzrastać do roku 2018 i osiągnie wtedy masę **142,19 kg/mieszkańca**. Odnosząc dane do gminy Biały Bór można obliczyć, iż wytwarzanie odpadów opakowaniowych na analizowanym terenie wzrośnie do około **1.184,70 Mg** w 2018 roku.

5.5. Prognoza powstawania odpadów niebezpiecznych

W okresie obowiązywania planu gospodarki odpadami w grupie odpadów niebezpiecznych można założyć wzrost ilości ich wytwarzania. Zmiany w ilości i rodzaju wytwarzanych w sektorze gospodarczym odpadów zależą przede wszystkim od rozwoju poszczególnych gałęzi przemysłu, rzemiosła i usług. Prognozowane ilości odpadów niebezpiecznych w perspektywie do 2018 roku zależą głównie od czynników ekonomicznych.

Według KPGO 2010 porównując ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych na przestrzeni lat 2004-2008 można przewidywać wzrost ilości ich wytwarzania na poziomie kilkudziesięciu tysięcy Mg/rok. Prognozuje się przyrost ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych na terenie całego kraju na następujących poziomach:

- 2011 r. - 1.800 tys. Mg,
- 2016 r. - 1.830 tys. Mg,
- 2018 r. - 1.870 tys. Mg.

W Gminie Biały Bór prognoza powstawania tych odpadów wygląda następująco:

- 2011 r. – **29,28 Mg**,
- 2016 r. – **39,27 Mg**,
- 2018 r. – **49,68 Mg**.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Czynnikami ograniczającymi ilości powstawania odpadów niebezpiecznych będą:

- tworzenie zorganizowanego systemu zbierania odpadów niebezpiecznych w gminie,
- zmiany w technologiach produkcji prowadzące do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów oraz do zagospodarowywania określonych rodzajów odpadów w procesach produkcyjnych zakładów (technologie BAT),
- zmiany kierunku działalności podmiotów gospodarczych.

5.6. Prognoza powstawania olejów odpadowych

W KPGO 2010 zakłada się, że w najbliższych latach nastąpi spadek zapotrzebowania na oleje smarowe świeże, spowodowany zwiększeniem czasu eksploatacji olejów, w związku z wprowadzaniem nowych technologii do produkcji olejów, a zatem spadek ilości wytwarzanych olejów odpadowych.

Według KPGO 2010 prognozuje się następujące ilości olejów odpadowych możliwych do pozyskania na terenie całej Polski:

- 2011 r. - 94,2 tys. Mg,
- 2016 r. - 90,4 tys. Mg,
- 2018 r. - 86,8 tys. Mg.

W Gminie Białý Bór prognozy te wyglądają następująco:

- 2011 r. – **29,60 Mg,**
- 2016 r. – **31,11 Mg,**
- 2018 r. – **31,74 Mg.**

5.7. Zużyte baterie i akumulatory

Zgodnie z KPGO 2010 należy przyjąć, że ilość baterii i akumulatorów w latach 2010-2013 będzie wzrastać. Będzie to wiążało się ze wzrostem zużycia baterii i akumulatorów, aż do wyrównania poziomów zużycia z krajami UE. Obecnie mieszkańcy Polski zużywają około 60% baterii pierwotnych w stosunku do zużycia tych baterii przez mieszkańców UE. Dynamika wzrostu zużycia baterii oraz ilości odpadów z tej grupy jest trudna do oszacowania. W perspektywie lat 2010-2013 można się spodziewać wzrostu zużycia baterii nawet o 40 %, co będzie powodowało taki sam wzrost ilości odpadów z tej grupy.

5.8. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Przyjmuje się wzrost ilości wytwarzanych odpadów tej grupy na poziomie 5 % rocznie (KPGO 2010). Z uwagi na wciąż dużą ilość sprowadzanych pojazdów używanych, wskaźnik ten w powiecie szczecineckim może ulec zwiększeniu. Podobnie jak w skali kraju część pojazdów wycofanych z eksploatacji demontowanych jest poza oficjalną strukturą stacji demontażu. Wraz z zawężaniem tej szarej strefy ilości powstających odpadów tej grupy będzie rosła.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Oszacowanie ilości złomowanych samochodów jest trudne, gdyż na prognozę w tym zakresie składa się m.in. ilość zarejestrowanych samochodów, wartość wskaźnika określającego ilość osób przypadających na 1 samochód, wartość PKB oraz prognozy demograficzne. Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów (FORS) wskazuje na jeszcze jeden istotny element – tzw. szarą strefę. Szacuje się, że aktualnie tylko co 10 wyeksploatowany samochód trafia do działającej legalnie stacji demontażu pojazdów.

Prognozując ilość złomowanych pojazdów uwzględniono powszechne w ostatnich latach sprowadzanie starych samochodów z zagranicy oraz średni czas użytkowania pojazdu, który na podstawie danych ze stacji demontażu wynosi w warunkach polskich około 15 lat. Obserwowane będzie również zjawisko wymiany starszych modeli pojazdów na nowsze, co również przyczyni się do wzrostu ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Prognozowane ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji będą kształtować się na terenie całej Polski na poziomie:

- 2011 r. – 1 005 tys. Mg,
- 2016 r. – 1 222 tys. Mg
- 2018 r. – 1 485 tys. Mg,

W Gminie Białły Bór nie ma stacji demontażu pojazdów w związku z czym na terenie Gminy nie będą powstawać tego typu odpady.

5.9. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zakładając, w ślad za KPGO 2010, że dynamika wzrostu ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego będzie wahała się w granicach 3 % w skali rocznej (przy 5% tempie wzrostu masy wprowadzanego na rynek sprzętu) oraz biorąc pod uwagę coraz krótszy czas eksploatacji sprzętu elektrycznego i elektronicznego, bazując na danych dotyczących ilości odpadów zebranych w Gminie Białły Bór w roku 2009, ilość zużytego sprzętu elektrycznego dla kolejnych lat można oszacować na poziomie określonym poniżej.

Ilość zużytego sprzętu na terenie całego kraju:

- 2011 r. - 465 tys. Mg,
- 2016 r. - 524 tys. Mg,
- 2018 r. - 590 tys. Mg.

W Gminie Białły Bór prognozy te wyglądają następująco:

- 2011 r. – **4,77 Mg,**
- 2016 r. – **5,53 Mg,**
- 2018 r. – **5,87 Mg.**

5.10. Zużyte opony

Ilość zużytych opon będzie stale wzrastać, w tempie proporcjonalnym do wzrostu ilości pojazdów mechanicznych. Prognoza według KPGO 2010 dla roku 2018 na terenie Polski przewiduje wzrost ilości wytwarzanych odpadów do:

- 2011 r. – 135 tys. Mg odpadów,
- 2016 r. – 150 tys. Mg odpadów,
- 2018 r. – 165 tys. Mg odpadów.

W Gminie Białý Bór nie ma punktu zbioru zużytych opon w związku z czym na terenie Gminy nie będą powstawać tego typu odpady.

5.11. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Ilość wytworzonych odpadów uzależniona jest od rozwoju lub recesji w poszczególnych sektorach gospodarki, a w szczególności w budownictwie, drogownictwie i kolejnictwie. W związku z dynamicznie rozwijającą się branżą budowlaną oraz planami licznych inwestycji, w tym infrastrukturalnych na terenie miasta, ilość powstających odpadów zwiększy się o około 1% rocznie.

Według danych z KPGO 2010 do roku 2018 prognozuje się największy wzrost w tej kategorii odpadów w stosunku z rokiem 2004, kiedy wytworzono 1.800 tys. ton i będzie wynosił on ponad 33%. Prognozowane zmiany w skali całego kraju:

- 2011 r. - 2.000 tys. Mg,
- 2016 r. - 2.200 tys. Mg,
- 2018 r. - 2.400 tys. Mg.

W Gminie Białý Bór nie ma punktu zbioru odpadów z remontów i demontażu obiektów budowlanych, w związku z czym na terenie Gminy nie będą powstawać tego typu odpady.

5.12. Komunalne osady ściekowe

Według KPGO 2010 szacuje się, że ilości osadów ściekowych, które zostaną wytworzone w Polsce na przestrzeni do roku 2018 będą następujące:

- 2011 r. - 612,8 tys. Mg s.m.,
- 2016 r. - 642,4 tys. Mg s.m.,
- 2018 r. - 706,6 tys. Mg s.m.

W Gminie Białý Bór przewiduje się następujący wzrost w kolejnych latach:

- 2011 r. – **17,52 Mg s.m.,**
- 2016 r. – **18,41 Mg s.m.,**
- 2018 r. – **18,78 Mg s.m.**

6. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE DOTYCZĄCE GOSPODARKI ODPADAMI

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 39, poz. 251 z późn. zm. tekst ujednolicony) wprowadziła obowiązek przygotowywania planów gospodarki odpadami, które podlegają aktualizacji nie rzadziej, niż co 4 lata.

Pierwszy krajowy plan gospodarki odpadami (KPGO) przyjęty został uchwałą Nr 219 Rady Ministrów z dnia 29 października 2002 r. (M.P. z 2003 r. Nr 11, poz. 159). W 2006 r. dokonano jego aktualizacji. Sprawozdanie z realizacji krajowego planu gospodarki odpadami za okres od 29 października 2002 r. do 29 października 2004 r. wykazało niewielki postęp w zakresie poprawy gospodarki odpadami, w szczególności odpadami komunalnymi i komunalnymi osadami ściekowymi. Zawarto w nim szereg rekomendacji, z których część została zrealizowana, a część jest w trakcie realizacji. Do najważniejszych zrealizowanych rekomendacji należy przedstawienie przez Rząd Parlamentowi propozycji nowelizacji ustaw związanych z gospodarką odpadami (I połowa 2005 r.), które miały na celu m.in. ułatwienie gminom przejmowania od właścicieli nieruchomości obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz zdyscyplinowanie samorządów w zakresie realizacji przez nie ustawowych obowiązków.

Od 1 stycznia 2008 r. zadania w zakresie gospodarki odpadami, będące dotychczas w kompetencjach wojewody, zostały przeniesione do kompetencji marszałka województwa. Dzięki temu nastąpiło skupienie w jednym urzędzie, na szczeblu województwa, zadań w zakresie m.in. planowania gospodarki odpadami i wydawania decyzji, co powinno korzystnie wpłynąć na wdrażanie polityki województwa w zakresie gospodarki odpadami.

6.1. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 obejmuje pełny zakres zadań koniecznych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju w sposób zapewniający ochronę środowiska, uwzględniając obecne i przyszłe możliwości i uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury. Plan gospodarki odpadami obejmuje odpady powstające w kraju, a w szczególności odpady komunalne, odpady niebezpieczne, odpady przemysłowe i inne rodzaje odpadów. Plan uwzględnia tendencje we współczesnej gospodarce światowej, jak również krajowe uwarunkowania rozwoju gospodarczego.

Nie przewiduje się generalnych zmian systemu gospodarowania poszczególnymi rodzajami odpadów. Mogą wystąpić tylko korekty funkcjonujących systemów. Zgodnie z polityką ekologiczną państwa głównymi kierunkami działań w zakresie gospodarki odpadami są:

- Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty prywatne, które przyczynią się do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, zwiększenia ilości odpadów poddawanych odzyskowi, w tym recyklingowi, zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska,

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- Sukcesywne zwiększanie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku, w tym recyklingu, a także wyeliminowanie praktyk rekultywacji składowisk tego typu odpadami,
- Kontynuacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów oraz zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- Wspieranie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji oraz zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców,
- Promowanie wdrażania systemu zarządzania środowiskowego,
- Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie,
- Wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami,
- Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania,
- Weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich składowaniem, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa,
- Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- Wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie obowiązków.

Celem dalekosiężnym wynikającym z krajowego planu gospodarki odpadami jest **dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju**, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności zasada postępowania z odpadami zgodnie z hierarchią gospodarki odpadami, czyli po pierwsze zapobiegania i minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów oraz ograniczania ich właściwości niebezpiecznych, a po drugie wykorzystywania właściwości materiałowych i energetycznych odpadów, a w przypadku, gdy odpadów nie można poddać procesom odzysku ich unieszkodliwienie, przy czym składowanie generalnie jest traktowane jako najmniej pożądany sposób postępowania z odpadami. Realizacja tego celu umożliwi osiągnięcie innych celów, takich jak: ograniczenie zmian klimatu powodowanych przez gospodarkę odpadami poprzez minimalizację emisji gazów cieplarnianych z technologii zagospodarowania odpadów czy też zwiększenie udziału w bilansie energetycznym kraju energii ze źródeł odnawialnych poprzez zastępowanie spalania paliw kopalnych spalaniem odpadów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Cele główne Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, przyjęte zgodnie z Polityką ekologiczną Państwa są następujące:

Cele główne:

- 1) Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,
- 2) Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- 3) Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- 4) Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających standardów Unii Europejskiej,
- 5) Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- 6) Stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

Przy czym wprowadzanie zmian prawa będzie ograniczone do niezbędnego minimum, wynikającego z konieczności transpozycji prawa unijnego oraz potrzeby wprowadzenia zmian wskazanych w krajowym planie. Ze względu na fakt, że kierunki zmian prawa ochrony środowiska są obecnie wyznaczane głównie na poziomie Unii Europejskiej, jednym z głównych celów w zakresie gospodarki odpadami staje się również aktywny udział Polski w pracach na forum Unii. Polska jako członek społeczności międzynarodowej podpisała Konwencję Sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych jeszcze przed przystąpieniem do Unii Europejskiej.

Dla poszczególnych grup odpadów (tj. odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych i pozostałych odpadów) sformułowano poniżej przedstawione dodatkowe cele szczegółowe.

Cele szczegółowe:

- 1) Odpady komunalne
 - a) Objęcie umowami na odbieranie odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do końca 2008 r.,
 - b) Zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w Krajowym planie, najpóźniej do końca 2008r.,
 - c) Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2010 r. więcej niż 75%,
 - w 2013 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- 2) Odpady niebezpieczne
 - a) Odpady zawierające PCB

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- W okresie od 2007 do 2010 r. celem jest całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwianie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB.
 - W okresie od 2011 do 2018 r. należy dokonać likwidacji odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.
- b) Oleje odpadowe
- W latach 2007-2018 utrzymanie poziomu odzysku na poziomie, co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie, co najmniej 35%.
- c) Zużyte baterie i akumulatory
- Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania. W okresie od 2007 do 2010 r. należy osiągnąć, co najmniej poziomy odzysku i recyklingu (zdefiniowane w ustawie z dnia 11 maja, 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej - Dz.U. 2007 nr 90 poz. 607 tekst ujednolicony)
 - W okresie od 2011 do 2018 r. stawia się następujące cele:
 - Osiąganie poziomów zbierania i recyklingu (zdefiniowanych i określonych w nowej dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającej dyrektywę 91/157/EWG),
 - Minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów (w tym akumulatorów Ni-Cd) w wysokości 25% do 2012 r., zgodnie z art. 10 ust.2 lit. a,
 - Minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów w wysokości 45% do 2016 r., zgodnie z art. 10 ust.2 lit. b,
 - Minimalnego poziomu recyklingu w wysokości 65% średniej wagi baterii i akumulatorów ołowiowo-kwasowych, w tym recykling zawartości ołowiu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2011 r.), zgodnie z art. 12 ust.4,
 - Minimalnego poziomu recyklingu w wysokości 75% średniej wagi baterii i akumulatorów nikielowo-kadmowych, w tym recykling zawartości kadmu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2011 r.) zgodnie z art. 12 ust. 4,
 - Minimalnego poziomu recyklingu 50% średniej wagi innych odpadów w postaci baterii i akumulatorów (do 2011 r.) zgodnie z art. 12 ust.4,
 - Ustanowienie od 2008 r. (czyli 2 lata od wprowadzenia dyrektywy) zakazu wprowadzania do obrotu:
 - o Wszelkich baterii lub akumulatorów, które zawierają powyżej 0,0005% wagowo rtęci, bez względu na to, czy są wmontowane do urządzeń,

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

z wyłączeniem ogniów guzikowych z zawartością rtęci nie wyższą niż 2% wagowo,

- o Baterii i akumulatorów przenośnych, które zawierają powyżej 0,002% wagowo kadmu, w tym tych, które są wmontowane do urządzeń, z wyłączeniem baterii i akumulatorów przenośnych przeznaczonych do użytku w systemach awaryjnych i alarmowych, w tym w oświetleniu awaryjnym, sprzęcie medycznym, elektronarzędziach bezprzewodowych.
- Ustanowienie od 2012 r. zakazu stosowania akumulatorów niklowo-kadmowych (Ni-Cd).

d) Odpady medyczne i weterynaryjne

- W okresie od 2007 r. do 2018 r. celem będzie podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

e) Pojazdy wycofane z eksploatacji

- Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji. W związku z powyższym wyznacza się następujące cele cząstkowe w okresie od 2007 r. do 2018 r.:
 - Dla pojazdów wyprodukowanych przed 1 stycznia 1980 r. osiągnięcie po 1 stycznia 2006 r. poziomów odzysku i recyklingu odpowiednio nie niższych niż 75 % i 70 % masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku,
 - Uzyskanie w okresie od 1 stycznia 2015 r. poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości odpowiednio, co najmniej 95 % i 85 % masy pojazdów przyjętych w skali roku.

f) Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie jego składowania. W związku z powyższym wyznacza się następujące cele cząstkowe w okresie od 2007 r. do 2018 r.:
 - Osiągnięcie od 1 stycznia 2008 r. poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu w wysokości:
 - o Dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydawania:
 - ✓ Poziomu odzysku w wysokości 80 % masy zużytego sprzętu,
 - ✓ Poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu;
 - o Dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- ✓ Poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
- ✓ Poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu;
- Dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego; sprzętu oświetleniowego; narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych; zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:
 - ✓ Poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,
 - ✓ Poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu;
- Dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp.
- Osiągnięcie od 1 stycznia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

3) Pozostałe odpady

a) Zużyte opony

W okresie od 2007 r. do 2018 r. celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon, w tym osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu zużytych opon:

- 2007 r. – odzysk - 75%; recykling – 15%,
- 2010 r. – odzysk - 85%; recykling – 15%,
- 2018 r. – odzysk - 100%; recykling – 20%

b) Odpady budowlane

W okresie od 2007 r. do 2018 r. celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, aby osiągnąć następujące poziomy odzysku: 50% w 2010 r. oraz 80% w 2018 r.,

c) Komunalne osady ściekowe

W perspektywie do 2018 r. podstawowe cele w gospodarce komunalnymi osadami ściekowymi są następujące:

- Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych,
- Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
- Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

d) Odpady opakowaniowe

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

- Zmniejszenie udziału odpadów opakowaniowych w strumieniu odpadów komunalnych,
- Wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych.

Uzyskanie następujących poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych z podziałem na poszczególne rodzaje materiału opakowaniowego latach 2008 - 2014 przedstawiono w tabeli 27.

Tabela 27.

Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych do roku 2014

Opakowania (ogółem)	50	27	53	35	60	55
Opakowania z tworzyw sztucznych	-	16*	-	18*	-	22,5*
Opakowania z aluminium	-	41	-	45	-	50
Opakowania ze stali	-	25	-	33	-	50
Opakowania z papieru i tektury	-	49	-	52	-	60
Opakowania ze szkła	-	39	-	43	-	60
Opakowania z drewna	-	15	-	15	-	15

* do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 109 poz. 752)

6.2. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami

Główne cele i priorytety gospodarki odpadami w województwie zachodniopomorskim są zgodne z Polityką ekologiczną Państwa oraz Krajowym Planem Gospodarki Odpadami. Przyjęte cele główne dotyczące gospodarki odpadami w „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2018”, tj.:

1. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
2. Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji,
3. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk niespełniających przepisów prawa,
4. Zwalczanie nielegalnego składowania odpadów.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Osiągnięcie ww. celów głównych, będzie możliwe poprzez zapobieganie i minimalizację ilości wytwarzanych odpadów oraz ograniczanie ich właściwości niebezpiecznych, a w następnej kolejności wykorzystywanie właściwości materiałowych i energetycznych odpadów. W przypadku, gdy odpadów nie można poddać procesom odzysku, należy je unieszkodliwić.

Dla sformułowanych celów głównych „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2018”, określono cele szczegółowe niezbędne do ich realizacji. Cele te są zgodne z celami zawartymi w KPGO 2010, z uwzględnieniem regionalnych problemów. Sformułowanie tych celów jest niezbędne przy tworzeniu dokumentów powiatowych. Z uwagi iż niniejszy plan ma charakter gminny, dokument ten musi być dostosowany do Planu Gospodarki Odpadami o wymiarze powiatowym. Zatem pominięcie celów szczegółowych zawartych w „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2018”, wydaje się słuszne ze względu na to iż zostały one uwzględnione już w „Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Szczecineckiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015”.

6.3. Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Szczecineckiego definiuje następujące zagadnienia w powiecie:

- aktualny stan gospodarki odpadami,
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami,
- działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów,
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

W powiatowym Planie gospodarki odpadami dokonano prognozy gospodarki odpadami do roku 2020. Pozwoliło to na określenie głównych celów w obszarze gospodarowania odpadami w powiecie.

Charakterystykę zdefiniowanych celów szczegółowych zawartych w dokumencie pn. „Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Szczecineckiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2020” przedstawiono poniżej.

ODPADY KOMUNALNE

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

- Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100 % mieszkańców powiatu szczecineckiego najpóźniej do końca 2009 r.
- Zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców powiatu systemem selektywnego zbierania odpadów, najpóźniej do 2010 r., stosownie do wymagań KPGO.
- Redukcja strumienia składowanych odpadów komunalnych do poziomu 90 % odpadów wytwarzanych w 2010 r.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- Selektywne zbieranie odpadów komunalnych, w tym wielkogabarytowych, budowlanych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.
- Zamknięcie i rekultywacja składowiska w Pławienku.
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu szczecineckiego, w szczególności w zakresie minimalizacji powstawania oraz selektywnej zbiórki odpadów.
- Rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów w Białym Borze i Śmiltzu gm. Barwice,
- Rozbudowa istniejących lub budowa nowych zakładów zagospodarowania odpadów (ZZO) w wyznaczonych w planie regionach. W przypadku Powiatu Szczecineckiego w Regionie Środkowo-Pomorskim,
- Edukacja ekologiczna mieszkańców miast i gmin Powiatu Szczecineckiego.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

- Współpraca z pozostałymi jednostkami samorządu terytorialnego w Regionie przy powstawaniu Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Koszalinie.
- Rekultywacja planowanych do zamknięcia składowisk odpadów w Trzesieci i Grzmięcej w ramach utworzonych ZZO.
- Rozwijanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych.
- Kontynuacja edukacji ekologicznej mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem szkół i przedszkoli.
- Redukcja strumienia składowanych odpadów komunalnych do poziomu 85% odpadów wytwarzanych w 2014 r. i 80% wytwarzanych w 2018 roku.

ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

- Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji.
- Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2010 r. więcej niż 75 % masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- Wspieranie rozwoju systemu, o nowe jednostki przetwórcze dla odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

- Doskonalenie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
- Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska w 2013 i 2018 roku do:
 - nie więcej niż 50 % całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
 - nie więcej niż 35 % całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

ODPADY NIEBEZPIECZNE W STRUMIENIU ODPADÓW KOMUNALNYCH

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

- Utworzenie gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych (GPZON) i problemowych (GPZOP). Wyznaczenie lokalizacji w/w punktów będzie leżało w gestii samorządów gminnych.
- Selekttywne zbieranie odpadów niebezpiecznych w w/w punktach GPZON i GPZOP.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

Kontynuowanie selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych w ramach gospodarowania odpadami w wyznaczonym w planie rejonie.

ODPADY NIEBEZPIECZNE

ODPADY ZAWIERAJACE PCB

Całkowite usunięcie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwienie PCB oraz dekontaminację i unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB do 30 czerwca 2010 r.

OLEJE ODPADOWE

Cele krótkookresowe na lata 2009 -2012

Selektywne zbieranie i odzysk na poziomie co najmniej 50 %, a recyklingu (rozumianego jako regeneracja) na poziomie co najmniej 35 %.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

- Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku olejów odpadowych.
- Utrzymanie odzysku na poziomie co najmniej 50 %, a recyklingu na poziomie co najmniej 35 %.

ZUŻYTE BATERIE I AKUMULATORY

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

Selektywne zbieranie i przekazywanie do odzysku zużytych baterii i akumulatorów.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

Kontynuowanie selektywnego zbierania i przekazywania do odzysku zużytych baterii i akumulatorów przenośnych w celu osiągnięcia poziomu zbierania w wysokości co najmniej 25% masy wprowadzonych do obrotu, a do dnia 26 września 2016 r. w wysokości co najmniej 45 %.

ODPADY MEDYCZNE I WETERYNARYJNE

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

Podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów źródła powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

Cele długookresowe na lata 2013 - 2020

Współpraca i wspieranie uruchomienia wojewódzkich zakładów termicznego przekształcania odpadów medycznych i weterynaryjnych. Lokalizacja inwestycji dostosowana do rejonów obsługi.

POJAZDY WYCOFANE Z EKSPLOATACJI

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

Zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu, w celu przekazywania wszystkich pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu lub punktów zbierania pojazdów oraz odzysku w tym recyklingu odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Cele długookresowe na lata 2013 - 2020

Utrzymanie w pełnej skuteczności istniejącego systemu, w celu kontynuowania przekazywania wszystkich pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu lub punktów zbierania pojazdów.

ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

- Rozbudowa systemu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w celu osiągnięcia zakładanego od dnia 1 stycznia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok,
- Budowa nowych zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

Kontynuowanie selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w celu osiągnięcia w skali powiatu założonego poziomu selektywnego zbierania tego typu odpadów.

ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

- Sukcesywne usuwanie z gospodarstw domowych i innych obiektów budowlanych, w oparciu o istniejące programy gminne oraz Program Powiatowy, wyrobów zawierających azbest.
- Stwarzanie możliwości częściowego finansowania przez fundusze ochrony środowiska kosztów związanych z usuwaniem azbestu z otoczenia.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

- Kontynuowanie usuwania wyrobów zawierających azbest z otoczenia.
- Współpraca przy budowie w rejonach gospodarowania odpadami na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wydzielonych kwater do unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest lub wybudowanie jednego centralnego składowiska.

ODPADY ZAWIERAJĄCE SUBSTANCJE NIEBEZPIECZNE

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

Selektywne zbieranie opakowań zawierających substancje niebezpieczne.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

- Kontynuowanie selektywnego zbierania opakowań zawierających substancje niebezpieczne.
- W przypadku zlokalizowania odpadów niebezpiecznych i wybuchowych zalegających w likwidowanych obiektach powojkowych na terenie Powiatu Szczecineckiego bieżące ich usuwanie.

ODPADY POZOSTAŁE

ZUŻYTE OPONY

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

Selektywne zbieranie i przekazywanie do odzysku i recyklingu zużytych opon w celu osiągnięcia do roku 2010 – 85 % odzysku i 15 % recyklingu.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

Kontynuowanie selektywnego zbierania zużytych opon w celu osiągnięcia do roku 2018 – 100 % odzysku i 20 % recyklingu.

ODPADY Z BUDOWY, REMONTÓW I DEMONTAŻU OBIEKTÓW BUDOWLANYCH ORAZ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

Selektywne zbieranie tego typu odpadów w celu osiągnięcia do 2010 roku 50 % odzysku.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

Kontynuowanie selektywnego zbierania tego rodzaju odpadów w celu osiągnięcia w 2018 roku 80 % odzysku.

KOMUNALNE OSADY ŚCIEKOWE

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego. Wyeliminowanie składowania jako metody unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzaniem do środowiska. Nadzór nad ograniczaniem składowania jako metody unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych oraz rolniczym wykorzystaniem osadów.

ODPADY OPAKOWANIOWE

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

- Selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych w celu poddania ich procesom odzysku i recyklingu.
- Wspieranie i współpraca w rozbudowie infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

Kontynuowanie selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w celu poddania ich procesom odzysku i recyklingu.

ODPADY Z PRZEMYSŁU

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

- Wspieranie wśród podmiotów Powiatu Szczecineckiego wprowadzania nowych rozwiązań technologicznych minimalizujących ilości wytwarzanych odpadów.
- Nadzór nad prowadzeniem racjonalnej gospodarki odpadami u największych ich wytwórców.
- Nadzór nad zamykaniem i rekultywacją składowisk odpadów przemysłowych zgodnie z ustawowymi kompetencjami.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2020

- Kontynuowanie minimalizowania ilości wytwarzanych odpadów
- Wspieranie nowych metod odzysku i unieszkodliwiania nagromadzonych odpadów z przemysłu.
- Dopuszcza się wybudowanie miejsc składowania odpadów niebezpiecznych.

7. GMINNY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

Organizacja gminnego systemu gospodarki odpadami wynika z postanowień Ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z powyższym założeniem Gmina Białý Bór będzie realizować wszystkie zadania związane ze zbiórką, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów na swoim terenie samodzielnie lub wspólnie z innymi gminami.

Dla zrealizowania celów założonych w Planach Gospodarki Odpadami wyższego szczebla wyznaczono działania, które zapewnią kompleksowość i trwałość projektowanego systemu. Kluczowe znaczenie dla efektywnego wprowadzenia zaplanowanych rozwiązań organizacyjnych mieć będzie społeczna akceptacja nowych zasad i wymagań stawianych społeczeństwu w zakresie zagospodarowania odpadów zgodnie z dyrektywami unijnymi i prawem polskim. Istotnym zadaniem będzie doprowadzenie do powszechnej zmiany sposobu gromadzenia i odbioru odpadów oraz dostosowanie się do nowych wymagań zarówno wytwórców odpadów komunalnych, jak i firm zajmujących się ich transportem i unieszkodliwianiem. Program edukacyjny winien objąć między innymi:

- tworzenie nowych wzorców zachowań w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów środowiska,
- kształtowanie prośrodowiskowych postaw i zachowań społeczeństwa, wartości i przekonań jednostek oraz grup społecznych.

Wdrożenie założeń Planu znacznie ograniczy ilość odpadów trafiających na składowisko odpadów komunalnych. Władze dokładać będą wszelkich starań, aby możliwe było zrealizowanie w wyznaczonych terminach, zadań ujętych w zaktualizowanej wersji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Białý Bór. Optymalizacja systemu gospodarki odpadami na terenie gminy przyniesie, bowiem w określonej perspektywie czasowej wymierne korzyści, nie tylko ekologiczne, lecz także ekonomiczne.

7.1. Działania zmierzające do ogólnej poprawy gospodarki odpadami

Wykonanie działań związanych z ogólną poprawą systemu gospodarowania w gminie jest ściśle związane z realizacją działań edukacyjnych. Edukacja ekologiczna mieszkańców winna docierać do wszystkich grup wiekowych i społecznych oraz obejmować głównie edukację dzieci i młodzieży, pracowników administracji publicznej, dorosłych mieszkańców miast i wsi, przedstawicieli prasy i oświaty oraz przedsiębiorców uczestniczących w gospodarowaniu odpadami.

Wiodącym celem gminnego planu gospodarki odpadami jest systematyczne informowanie mieszkańców gminy o zasadach funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w gminie oraz o metodach, które pomagają eliminować wytwarzane odpady. Prowadzenie dobrze zorganizowanego systemu edukacji w gminie przyczyni się do stworzenia ekologicznego systemu gospodarowania odpadami w gminie.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

W ramach wykonywania działań związanych z zapobieganiem powstawania odpadów w gminie, planuje się docelowo prowadzić określone zadania polegające na:

- systematyczne informowanie mieszkańców gminy o zasadach funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w gminie oraz o metodach, które pomagają eliminować wytwarzane odpady,
- Współpraca przy budowie regionalnego kompleksowego systemu gospodarowania odpadami z uwzględnieniem recyklingu wewnętrznego i wykorzystania odpadów, jako surowców wtórnych,
- Wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami,
- Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- Wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów.
- Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie
- systematyczna likwidacja dzikich wysypisk w gminie,
- Ogólne wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach poprzez stosowanie procesów termicznego i biochemicznego ich przekształcania,
- Wydawanie decyzji dot. usuwania odpadów z miejsc do tego nieprzeznaczonych,
- Opracowanie Sprawozdań z wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór,
- Wspieranie przedsiębiorców chcących budować nowe instalacje na terenie gminy, służące do zagospodarowania odpadów przemysłowych,
- Współpraca gminy z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne,
- Opracowanie II – aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2020.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Realizowane w ramach projektu Centrum edukacji ekologicznej w Białym Borze znajduje się w kompleksie szkolnym w skład którego wchodzi budynek dydaktyczny, internat, hala widowiskowo – sportowa z siłownią, sala gimnastyczna, kompleks boisk sportowo – rekreacyjnych pn. „Moje boisko – Orlika 2012”, kompleks sportowy: skocznia do skoku wzwyż, skoku w dal, bieżnia na 60 m oraz zielona sala gimnastyczna. Nowopowstałe Centrum edukacji ekologicznej służyć będzie dzieciom i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych i przedszkoli z terenu gminy (691 osób), szkół średnich zlokalizowanych w Białym Borze tj. I Liceum Ogólnokształcącego z ukraińskim językiem nauczania (52 osoby) oraz Zespołu Szkół im. Oskara Langego w Białym Borze (336 osób), a w szczególności uczniowie Technikum Ochrony Środowiska. Centrum

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

będzie służyło nie tylko uczniom pobierającym naukę w Gminie Białý Bór. W wiacie edukacyjnej i na ścieżce edukacyjno – ekologicznej prowadzone będą aktywne formy edukacji ekologiczno – przyrodniczej w terenie w których będą mogły uczestniczyć dzieci i młodzież z terenu powiatu szczecineckiego oraz województwa zachodniopomorskiego i pomorskiego.

W ramach projektu powstanie wiaty edukacyjno – ekologiczna z tablicami edukacyjnymi, wyposażona w 10 stołów, 10 ławek i 10 tablic edukacyjnych dotyczących ochrony środowiska. W wiacie jednorazowo w zajęciach może uczestniczyć 40 osób. Planowane jest prowadzenie zielonych lekcji dla uczniów szkół i przedszkoli z zakresu ochrony przyrody i zdrowego trybu życia oraz spotkania z leśnikami i myśliwymi. Zajęcia będą odbywały się w okresie wiosenno - jesiennym, w roku szkolnym z wiaty będą korzystali uczniowie przedszkoli i szkół z terenu województwa zachodniopomorskiego i pomorskiego. W okresie letnich wakacji wiaty będzie udostępniona dla grup kolonijnych. Na terenie ścieżki edukacyjnej i wiaty w roku szkolnym 2010/2011 odbędzie się około 50 „zielonych lekcji” dla 600 uczestników, program edukacyjny będzie kontynuowany w latach kolejnych. Wokół wiaty powstanie ścieżka edukacyjno – ekologiczna obsadzona rodzimymi gatunkami drzew i krzewów wraz z tabliczkami informacyjnymi (30 tabliczek informacyjnych, ok. 200 sztuk nasadzeń). Na terenie ścieżki zostaną ustawione cztery lampy solarne i cztery kosze na śmieci oraz pojemniki na selektywną zbiórkę odpadów.

Powstanie Centrum edukacji ekologicznej umożliwi stworzenie warunków do kształtowania nawyków i zachowań proekologicznych w życiu codziennym dzieci i młodzieży oraz poznanie praw i współzależności rządzących przyrodą, a także zachodzących pomiędzy przyrodą, a człowiekiem.

Realizacja planowanych działań w znaczny sposób wpłynie na poprawę oraz podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy, związanej przede wszystkim z prawidłowym gospodarowaniem odpadów. Przekazywanie informacji o istniejącym systemie zbiórki odpadów przyczyni się do większej akceptacji mieszkańców dla rozwiązań zaproponowanych w niniejszym dokumencie.

7.2. Działania w zakresie odpadów komunalnych

W ramach prawidłowego funkcjonowania systemu zagospodarowywania odpadów komunalnych w gminie, planuje się docelowo prowadzić określone zadania polegające na:

- objęcie umowami wszystkich mieszkańców gminy na odbiór zmieszanych odpadów komunalnych
- prowadzenie kampanii informacyjno edukacyjnej dotyczącej wprowadzania innowacyjnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie obejmującą decydentów (burmistrzów, wójtów, sołtysów i radnych), oraz osoby mające przekazywać informacje pozostałym grupom społecznym (nauczycieli, dziennikarzy, pracowników służb komunalnych), edukacją ekologiczną dzieci i młodzieży opartą na ścisłej współpracy z placówkami oświaty oraz edukację ekologiczną dorosłych członków społeczności lokalnych.
- prowadzenie stałej kontroli umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i podmiotów gospodarczych,
- Koordynowanie działań nad wdrażaniem systemów selektywnej zbiórki oraz odbierania odpadów komunalnych,
- rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych dla osiągnięcia 40 % poziomu zbierania odpadów wytworzonych w 2010 roku,
- utworzenie i rozwój selektywnego zbierania odpadów biodegradowalnych ze strumienia odpadów komunalnych, aby w 2010 roku nie składować więcej niż 75 % masy odpadów wytworzonych,
 - ✓ określenie zasad zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w gminie,
 - ✓ rozpoczęcie selektywnej zbiórki odpadów kuchennych - wykorzystanie wniosków z *Pilotażowego programu zbierania segregowanych odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji*,
 - ✓ zakup odpowiedniego sprzętu (pojemniki, worki) w celu utworzenia systemu zbierania odpadów ulegających biodegradacji,
 - ✓ organizacja systemu transportu selektywnie gromadzonych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - ✓ zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki frakcji surowcowych podatnych na biologiczny rozkład (papier i tektura),
 - ✓ rozpoczęcie selektywnej zbiórki odpadów kuchennych - wykorzystanie wniosków z *Pilotażowego programu zbierania segregowanych odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji*,
 - ✓ wydzielenie z frakcji grubej po mechanicznej obróbce odpadów mieszanych frakcji surowcowych podatnych na biologiczny rozkład (papier i tektura),
 - ✓ przeznaczenie do produkcji paliwa alternatywnego frakcji grubej po mechanicznej obróbce odpadów mieszanych,
 - ✓ termiczne przekształcanie całości odpadów mieszanych lub części pozostałej po mechaniczno-biologicznej obróbce odpadów.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- Utworzenie i rozwój selektywnego zbierania odpadów budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych, dla osiągnięcia w roku 2010 40 % poziomu zbierania odpadów wytworzonych,
 - ✓ określenie zasad zbiórki odpadów budowlanych w gminie oraz stworzenie możliwości ich zagospodarowania,
- rozbudowa systemu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
- inicjowanie wspólnej współpracy pomiędzy regionami gospodarowania odpadami na rzecz podniesienia efektywności systemu,
- informowanie społeczności lokalnych o korzyściach przydomowego kompostowania odpadów,
- wsparcie kadrowe i techniczne jednostek administracji rządowej i samorządowej zajmującej się gospodarką odpadami,
- rozwój lokalnych kompostowni na terenach zabudowy rozproszonej (zagrodowej i jednorodzinnej) na terenach miejskich i wiejskich,
- współpraca przy powstawaniu zakładów zagospodarowania odpadów (ZZO) jako obiektów o zasięgu regionalnym z uzasadnionym ekonomicznie zastosowaniem przeładunkowego systemu transportu odpadów balastowych,
- egzekwowanie, przez właściwych wójtów i burmistrzów, zapisów regulaminów utrzymania czystości i porządku w poszczególnych gminach, w celu właściwego funkcjonowania systemu segregacji odpadów komunalnych „u źródła” oraz wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych.

7.3. Działania w zakresie odpadów niebezpiecznych

W ramach prawidłowego zagospodarowania odpadów niebezpiecznych w gminie planuje się:

- rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, dla osiągnięcia w roku 2010 50 % poziomu zbierania odpadów wytworzonych,
- stworzenie Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych w gminie,
- prowadzenie zorganizowanego systemu usuwania odpadów i wyrobów zawierających azbest w gminie,
 - ✓ realizacja założeń dokumentu „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Białý Bór do roku 2032”.
 - ✓ kontynuacja przejętych działań wojewody w zakresie akcji informacyjnej skierowanej do posiadaczy wyrobów zawierających azbest,
 - ✓ pomoc w bieżącej aktualizacji bazy danych dotyczącej wyrobów zawierających azbest,
 - ✓ stałe monitorowanie procesu usuwania wyrobów zawierających azbest ze środowiska,
 - ✓ usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest,

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- ✓ wskazywanie możliwości finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest,
- ✓ stworzenie możliwości unieszkodliwiania odpadów materiałów izolacyjnych oraz konstrukcyjnych zawierające azbest w Zakładach Gospodarki Odpadami,
- współdziałanie przy wdrażaniu systemów zbierania olejów odpadowych od gospodarstw domowych w gminie,
- kontynuacja przejętych działań wojewody w zakresie akcji informacyjnych skierowanych do przedsiębiorców stosujących urządzenia zawierające PCB,
- koordynacja przedsięwzięć w zakresie prowadzenia usuwania PCB ze środowiska,
- monitorowanie procesu usuwania PCB ze środowiska,
- unieszkodliwianie lub dekontaminacja urządzeń lub instalacji zawierających PCB,
- współdziałanie przy wdrażaniu systemów zbierania małogabarytowych zużytych baterii i akumulatorów z gospodarstw domowych,
- ciągła współpraca pomiędzy regionami gospodarowania odpadami na rzecz podniesienia efektywności systemu zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- Współdziałanie na rzecz budowy nowych zakładów termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych
- Inicjowanie współpracy pomiędzy regionami gospodarowania odpadami na rzecz podniesienia efektywności systemu zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- Współdziałanie na rzecz rozbudowy istniejących i budowy nowych zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

7.4. Działania z zakresu odpadów pozostałych

W ramach prawidłowego zagospodarowania odpadów pozostałych planuje się docelowo prowadzić określone zadania polegające na:

- Stworzenie systemu zbiórki zużytych opon w gminie;
- Współdziałanie w zakresie pozyskiwania zużytych opon z gospodarstw domowych.
- Współdziałanie przy wdrażaniu systemów pozyskiwania odpadów z budowy remontów i demontażu obiektów budowlanych;
- Inicjowanie akcji informacyjno edukacyjnych dotyczących selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych;
- Nadzór nad przestrzeganiem reżimu technologicznego stabilizacji i odpowiedniego przygotowania osadów do ich rolniczego wykorzystania;
- Stosowanie w rolnictwie ustabilizowanych osadów komunalnych z zachowaniem odpowiedniej odległości od budynków mieszkalnych eliminującej dyskomfort zapachowy mieszkańców.

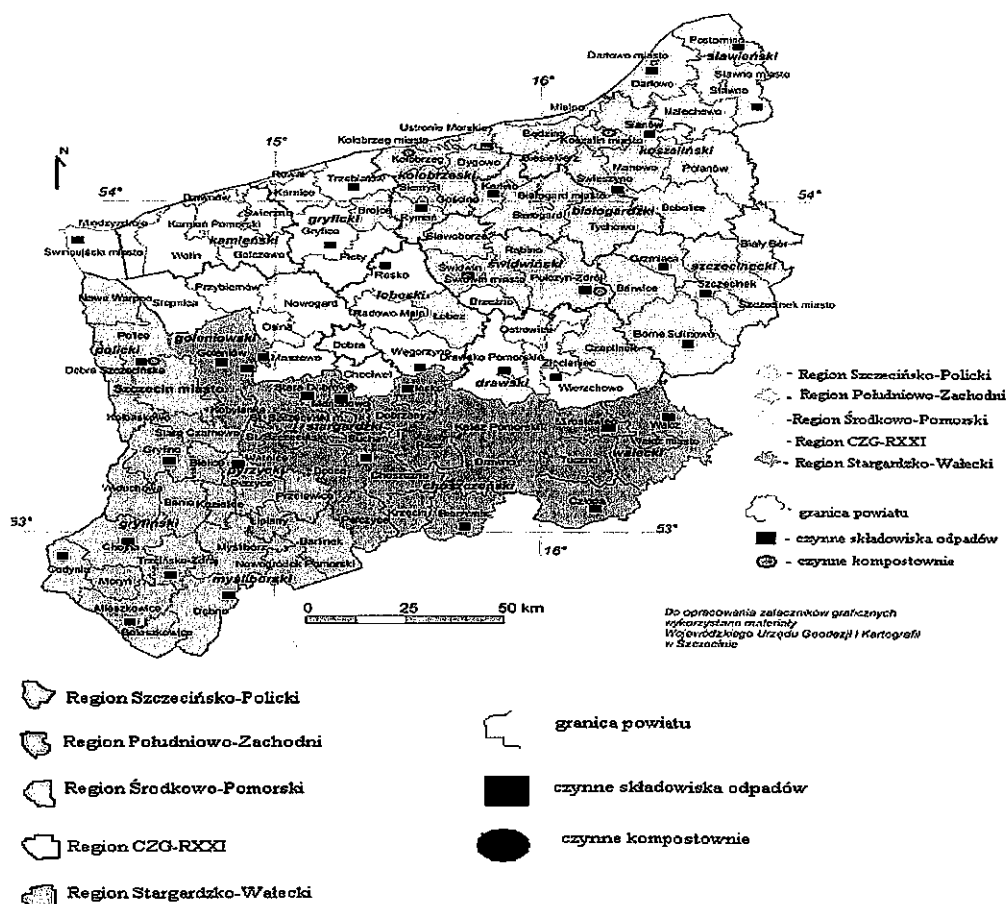
Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

7.5. Planowany system gospodarki odpadami dla Gminy Białe Bórze

W celu poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, oraz rozwoju systemu na terenie Gminy Białe Bórze należy zrealizować określone przedsięwzięcia, które będą ściśle zgodne z założeniami wojewódzkiego oraz powiatowego Planu Gospodarki Odpadami. Cele i zadania zostały przedstawione w harmonogramie na lata 2010 – 2013 z perspektywą do 2017 roku. W Gminie Białe Bórze projektuje się stworzenie zorganizowanego systemu gospodarki odpadami. Ramowy harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi do roku 2017 przedstawia następujące zadania:

1. Zadania ogólne w zakresie poprawy gospodarki odpadami,
2. Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
3. Zadania w zakresie gospodarki odpadami innymi niż komunalne,
4. Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

Zgodnie z założeniami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, województwo zachodniopomorskie zostało podzielone na 5 regionów gospodarowania odpadami.

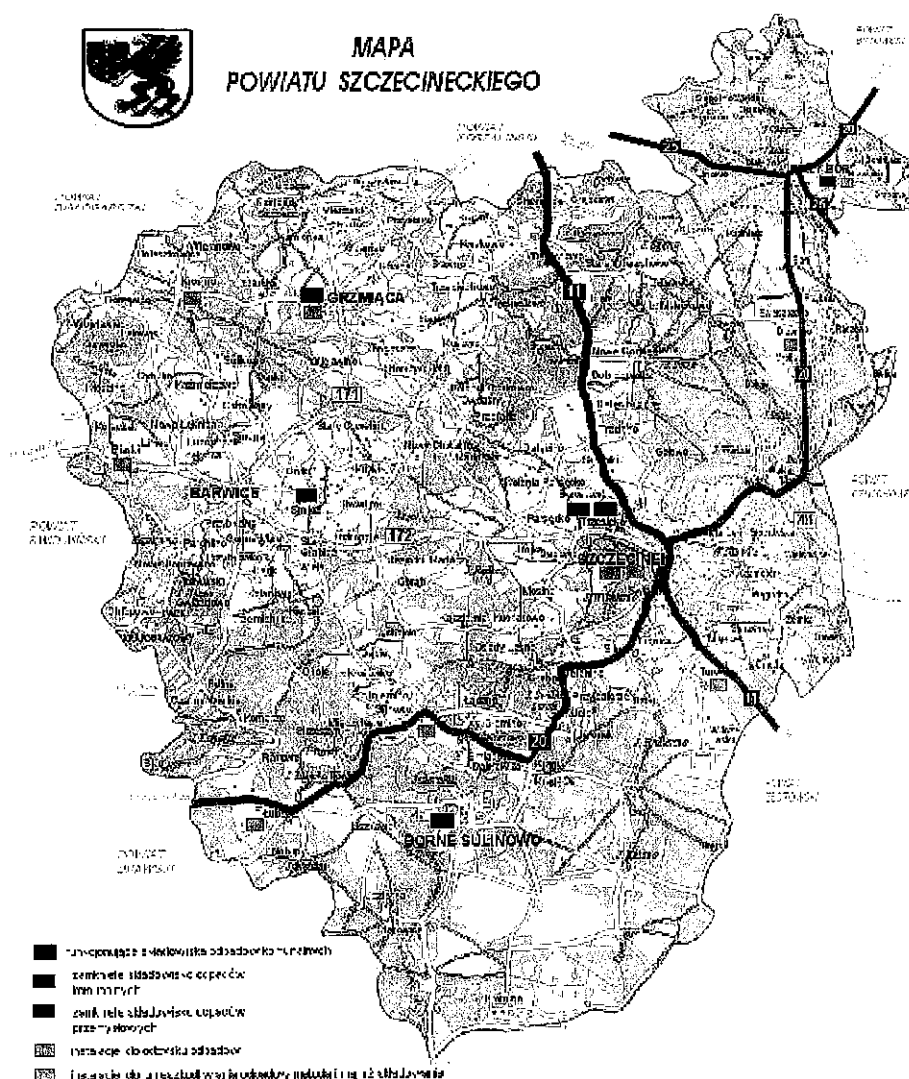

Rysunek 1. Regiony gospodarowania odpadami wraz z istniejącymi instalacjami do unieszkodliwiania i odzysku odpadów komunalnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego
na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2018

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Rysunek 2. Instalacje unieszkodliwiania i odzysku odpadów na terenie Powiatu Szczecineckiego

Proponowany zintegrowany system gospodarki odpadami nie może jednak istnieć bez stacji pośredniczących, które będą tworzone na bazie wygaszanych składowisk lub w ich pobliżu. System taki znacząco powinien ograniczyć konieczność transportowania odpadów, a co za tym idzie, zmniejszy koszty ich zbierania i unieszkodliwiania. Jednak ostateczną ich lokalizację pozostawia się w gestii samorządów lokalnych, gdyż to one będą w stanie najlepiej je wyznaczyć uwzględniając lokalne uwarunkowania.

Głównym założeniem wojewódzkiego Planu było jak już wcześniej wspomniano, utworzenie pięciu regionów gospodarowania odpadami. Zgodnie z tym założeniem wszystkie gminy należące do Powiatu Szczecineckiego zostały przypisane do Regionu Środkowo - Pomorskiego. Region Środkowo-Pomorski obejmować będzie: gminę miasto Koszalin i gminę Będzino, Brojce, Biesiekierz, Bobolice, Manowo, Mielno, Polanów, Sianów, Świeszyno, Darłowo, Malechowo, Postomino, Sławno, Barwice, Biały Bór, Borne Sulinowo, Grzmiąca, Szczecinek, Białogard, Karlino, Tychowo, Czaplinek, Dygowo, Gościno,

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Kołobrzeg, Rymań, Siemyśl, Ustronie Morskie, Łobez, Połczyn Zdrój, Rąbino, Stawoborze, Świdwin, miasto Świdwin, Szczecinek, Stawno, powiat Koszalin.

W Regionie Środkowo - Pomorskim przewiduje się funkcjonowanie:

- ZZO Rymań - planowane rozpoczęcie budowy ZZO to początek 2011 roku. Na rok 2010 ujęto istniejącą kompostownię DANO w Grzybowie, dla której przyjęto 50% wykorzystanie kompostu ze względu na parametry jakościowe (alternatywa po 2015 r. ZZO Białogard)
- ZTPOK Koszalin - planowana budowa zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych w Koszalinie II półrocze 2010 rok
- ZZO Jeziorki - planowana budowa zakładu II półrocze 2011 r.
- ZZO Sianów - planowana budowa 2010 - 2015
- ZZO Wardyń-Gómy - planowana budowa 2010 - 2015

Proces mechaniczno-biologiczny z tlenową stabilizacją realizowany w ZZO Wardyń Górny, Jeziorki, Rymań (alternatywnie ZZO Białogard) i Kompostowni Dano funkcjonującej po roku 2013 w ramach ZZO Rymań lub alternatywnie po 2015 roku w ramach ZZO Białogard.

Mechaniczne sortowanie zmieszanych odpadów komunalnych w sicie o prześwicie oczek 80/100 mm na 2 frakcje:

- przesiew - frakcja 0-80/100 mm, kierowana do biologicznej tlenowej stabilizacji, a następnie do składowania na składowisku odpadów lub po uszlachetnieniu na sprzedaż, jako środek wspomagający uprawę roślin;
- odsiew / frakcja nadsitowa - frakcja wysokokaloryczna > 80/100 mm (lub > 200 mm); kierowana do sortowania surowców oraz po sprasowaniu lub bez sprasowania do energetycznego wykorzystania w spalarni w Koszalinie lub ewentualnie do produkcji paliwa zastępczego („paliwa alternatywnego”), bez wydzielania papieru z przeznaczeniem do energetycznego wykorzystania.

Proces mechaniczno-biologiczny z beztlenową i tlenową stabilizacją realizowany po roku 2015 w ZZO w Sianowie.

Mechaniczne sortowanie zmieszanych odpadów komunalnych na frakcje granulometryczne: minimum 2 frakcje:

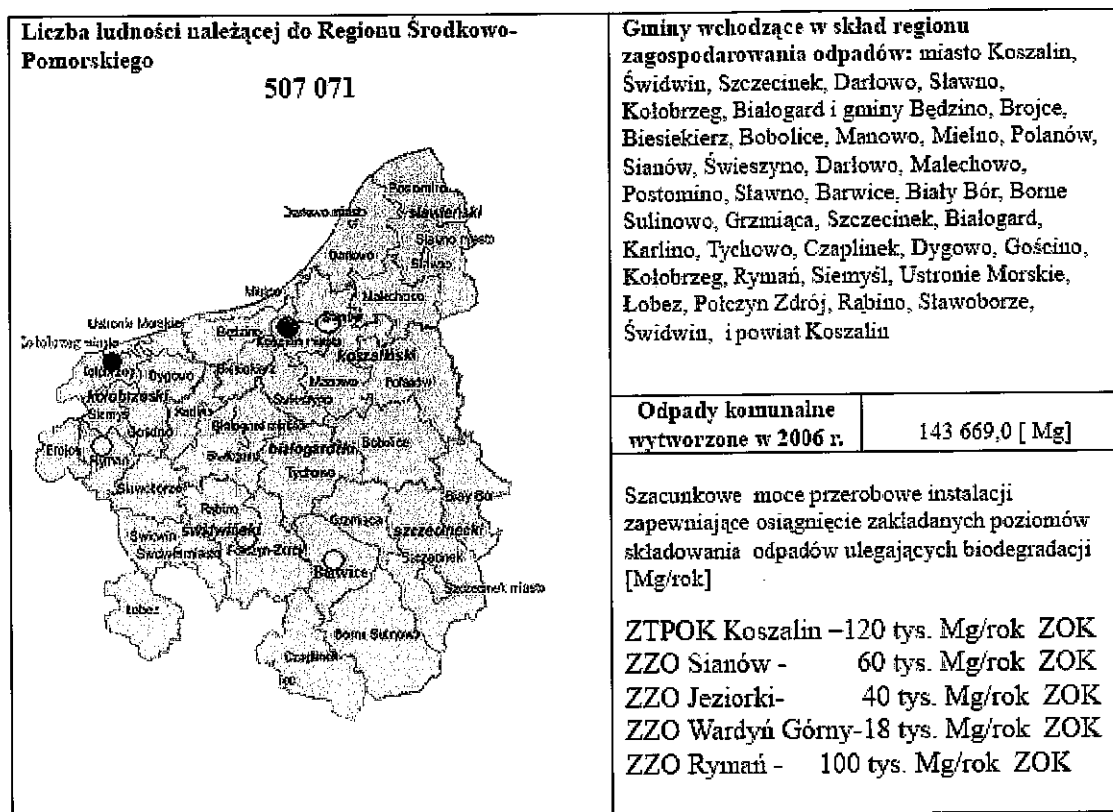
- odsiew > 100 mm frakcja wysokokaloryczna; sortowana dla wydzielenia części surowców wtórnych przydatnych do recyklingu, pozostałość kierowana do spalania w spalarni odpadów komunalnych (w przyszłości po zrealizowaniu programu budowy spalarni) lub przetwarzania na paliwo zastępcze („paliwo alternatywne”) i przekazywana do odzysku energii;
- przesiew frakcja 0-100 mm kierowana do biologicznej stabilizacji; proces dwustopniowy, w pierwszym stopniu fermentacja mezofilowa lub termofilowa, w drugim stopniu jednostopniowa stabilizacja tlenowa w zamkniętym reaktorze lub hali, z aktywnym napowietrzaniem, z ujmowaniem i oczyszczaniem powietrza procesowego;

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Rozwiązania alternatywne: przyzmy energetyczne (produkcja biogazu), proces przerobu odpadów w przyzmach z pasywnym napowietrzaniem, napowietrzaniem wymuszonym - moduły powtarzalne.

Rozmieszczenie zakładów zagospodarowania odpadów w Regionie Środkowo - Pomorskim na obszarze Powiatu Szczecineckiego, zgodnie z założeniami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami prezentuje rysunek 2.

Rys.3. Zakłady Zagospodarowania Odpadów w Powiecie Szczecineckim
Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego
na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2018

7.6. Harmonogram realizacyjny celów szczegółowych dla gminy

Wyznaczone cele szczegółowe, jakie należy podjąć w zakresie poprawy gospodarki odpadami na terenie gminy Białły Bór, stanowią podstawę do realizacji konkretnych zadań w okresie do 2017 roku. Spośród szeregu zadań koniecznych do osiągnięcia wyznaczonych celów wybrano zadania priorytetowe, do realizacji w okresie 2010-2013.

Wśród najważniejszych kryteriów, branych pod uwagę przy formułowaniu priorytetów w skali gminy należy wymienić:

- wymogi wynikające z aktualnego prawa (Ustawy: O odpadach, Prawo ochrony środowiska)
- priorytetowy wymiar przedsięwzięcia w skali powiatowej,
- ponad lokalny wymiar przedsięwzięcia,

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- zgodność przedsięwzięcia z zapisami krajowych, wojewódzkich oraz powiatowych planów gospodarki odpadami,
- możliwość uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego,
- obecne zaawansowanie inwestycji.

Przedsięwzięcia priorytetowe są działaniami krótkoterminowymi, które będą realizowane przez Gminę Białły Bór na przełomie lat 2010 – 2013. Natomiast przedsięwzięcia, które mają być wykonywane w kolejnych latach zostały ujęte w przedziale czasowym 2014-2017 i są nazwane działaniami długoterminowymi.

Harmonogram działań krótkoterminowych na lata 2010 - 2013 oraz działań długoterminowych na lata 2014 – 2017 jest przedstawiony w postaci planu operacyjnego dla Gminy Białły Bór, który został ujęty w tabeli 28. Spośród określonych zadań, występują zadania o charakterze ciągłym, które będą realizowane jako działania krótkoterminowe (priorytetowe) oraz zadania o charakterze długoterminowym, a więc obejmą horyzont czasowy od 2010 roku do 2017.

W harmonogramie program zadaniowy ujęto z podziałem na **zadania własne** (przedsięwzięcia), zadania realizowane na terenie Gminy Białły Bór, które są własnymi zadaniami gminy i będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy, oraz **zadania koordynowane** – zadania realizowane na terenie Gminy Białły Bór, które są zadaniami innych jednostek, które gmina może wspierać lub brać w nich udział i są one finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

Tabela 28.

Harmonogram rzeczowy krótkoterminowy i długoterminowy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białe Bórze na lata 2010 - 2017

1.	Budowa oraz ciągłe funkcjonowanie Centrum Edukacji Ekologicznej w Białym Borze	Urząd Gminy w Białym Borze	
2.	Systematyczne informowanie mieszkańców gminy o zasadach funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w gminie oraz o metodach które pomagają eliminować wytwarzane odpady	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 1 000
3.	Prowadzenie ciągłej kontroli wyposażenia nieruchomości w pojemniki do zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych,	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 7 500 zł
4.	Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami w ramach wydawanych pozwoleń, zezwoleń, uzgodnień	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 500 zł
5.	Organizacja akcji edukacyjnych związanych z segregacją odpadów w gminie	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 500 zł
6.	Wsparcie kadrowe i techniczne jednostek administracji samorządowej zajmującej się gospodarką odpadami	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 0 zł
7.	Systematyczna likwidacja dzikich wysypisk w gminie	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 1000 zł

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁE BÓRZE
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

		AGROMIS Spółka z o.o. Boguchwała Zakład Trzebiele		Realizacja budowy 2013-2014 Koszt. 12 mln. zł.	
8.	Budowa instalacji do zagospodarowywania odpadów biodegradowalnych w miejscowości Trzebiele	Urząd Gminy w Białym Borze, Starostwo Powiatowe		Zadanie ciągłe 500 zł	
9.	Ogólne wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów				
10.	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach poprzez stosowanie procesów termicznego i biochemicznego ich przekształcania	Urząd Gminy w Białym Borze		Zadanie ciągłe 500 zł	
11.	Wydawanie decyzji dot. usuwania odpadów z miejsc do tego nieprzeznaczonych	Urząd Gminy w Białym Borze		Zadanie ciągłe 600 zł	
12.	Opracowanie Sprawozdań z wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Białe Bórze	Urząd Gminy w Białym Borze			
13.	Wspieranie przedsiębiorców chcących budować nowe instalacje na terenie gminy, służące do zagospodarowania odpadów przemysłowych	Urząd Gminy w Białym Borze		Zadanie ciągłe 200 zł	
14.	Współpraca gminy z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne	Urząd Gminy w Białym Borze, Organizacje odzysku		Zadanie ciągłe 500 zł	
15.	Opracowanie II – aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Białe Bórze na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2020	Urząd Gminy w Białym Borze			

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

1.	Objęcie umowami wszystkich mieszkańców gminy na odbiór zmieszanych odpadów komunalnych	Urząd Gminy w Białym Borze, Przedsiębiorstwa	Zadanie ciągłe 900 zł
2.	Prowadzenie kampanii informacyjno edukacyjnej dotyczącej wprowadzania innowacyjnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 3000 zł
3.	Prowadzenie stałej kontroli umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i podmiotów gospodarczych	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 900 zł
4.	Koordynowanie działań nad wdrażaniem systemów selektywnej zbiórki oraz odbierania odpadów komunalnych,	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 30000 zł
5.	Rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych dla osiągnięcia 40 % poziomu zbierania odpadów wytworzonych w 2010 roku	Urząd Gminy w Białym Borze	
6.	Rozwój selektywnego zbierania odpadów biodegradowalnych ze strumienia odpadów komunalnych, aby w 2010 roku nie składować więcej niż 75 % masy odpadów wytworzonych	Urząd Gminy w Białym Borze	
	6.1. Określenie zasad zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w gminie	Urząd Gminy w Białym Borze	
	6.2. Zakup odpowiedniego sprzętu (pojemniki, worki) w celu utworzenia systemu zbierania odpadów ulegających biodegradacji	Urząd Gminy w Białym Borze, Przedsiębiorstwa	
	6.3. Systematyczna kontrola kompostowników na terenie nieruchomości w gminie	Urząd Gminy w Białym Borze	

001

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

12.	Bieżąca likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów (tzw. dzikie wysypiska)	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 1000 zł				
1.	Stworzenie systemu zbiórki zużytych opon w gminie	Urząd Gminy w Białym Borze, Przedsiębiorstwa					
2.	Współdziałanie w zakresie pozyskiwania zużytych opon z gospodarstw domowych	Urząd Gminy w Białym Borze			0 zł		
3.	Współdziałanie przy wdrażaniu systemów pozyskiwania odpadów z budowy remontów i demontażu obiektów budowlanych	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 5 000 zł				
4.	Inicjowanie akcji informacyjno edukacyjnych dotyczących selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 100 zł				
5.	Nadzór nad przestrzeganiem reżimu technologicznego stabilizacji i odpowiedniego przygotowania osadów do ich rolniczego wykorzystania.	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 1 000 zł				
6.	Inicjowanie akcji informacyjno edukacyjnych dotyczących selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 100				

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

7.	Egzekucja i nadzór nad wykonywaniem decyzji dotyczących zamykania i rekultywacji składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 1 000 zł		
1.	Rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, dla osiągnięcia w roku 2010 50 % poziomu zbierania odpadów wytworzonych	Urząd Gminy w Białym Borze, Przedsiębiorstwa			
2.	Stworzenie Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych w gminie	Urząd Gminy w Białym Borze			
3.	Prowadzenie zorganizowanego systemu usuwania odpadów i wyrobów zawierających azbest w gminie	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 0 zł		
	3.1. Działania wykonywać zgodnie z zapisami „ Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Biały Bór do roku 2032” oraz realizacja założeń programu	Urząd Gminy w Białym Borze			
	3.2. Kontynuacja przejętych działań wojewody w zakresie akcji informacyjnej skierowanej do posiadaczy wyrobów zawierających azbest	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 300 zł		
	3.3. Pomoc w bieżącej aktualizacji bazy danych dotyczącej wyrobów zawierających azbest	Urząd Gminy w Białym Borze			

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁE BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

	3.4.	Stałe monitorowanie procesu usuwania wyrobów zawierających azbest ze środowiska	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 100 zł	
	3.5.	Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	Urząd Gminy w Białym Borze, Przedsiębiorcy	Zadanie ciągłe 5000 zł	
	3.6.	Wskazywanie możliwości finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 100 zł	
	3.7.	Stworzenie możliwości unieszkodliwiania odpadów materiałów izolacyjnych oraz konstrukcyjnych zawierające azbest w Zakładach Gospodarki Odpadami	Urząd Gminy w Białym Borze		
	4.	Współdziałanie przy wdrażaniu systemów zbierania olejów odpadowych od gospodarstw domowych w gminie	Urząd Gminy w Białym Borze, Przedsiębiorstwa	Zadanie ciągłe 2000 zł	
5.		Współdziałanie przy wdrażaniu systemów zbierania małogabarytowych zużytych baterii i akumulatorów z gospodarstw domowych	Urząd Gminy w Białym Borze, Przedsiębiorstwa		0 zł
6.		Ciągła współpraca pomiędzy regionami gospodarowania odpadami na rzecz podniesienia efektywności systemu zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 500 zł	
7.		Inicjowanie współpracy pomiędzy regionami gospodarowania odpadami na rzecz podniesienia efektywności systemu zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji	Urząd Gminy w Białym Borze	Zadanie ciągłe 500 zł	

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

8.	Współzaintowanie na rzecz rozbudowy istniejących i budowy nowych zakładów przetwarzania zużytego spżętu elektrycznego i elektronicznego w ramach funkcjonujących Zakładów Gospodarki Odpadami	Urząd Gminy w Białym Borze, Przedsiębiorstwa	Zadanie ciągłe 500 zł
9.	Współzaintowanie na rzecz budowy nowych zakładów termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych	Urząd Gminy w Białym Borze, Przedsiębiorstwa	Zadanie ciągłe 500 zł

Źródło: Opracowanie własne

8. SPOSOBY FINANSOWANIA PLANOWANYCH CELÓW I ZADAŃ

Realizacja zadań wytyczonych w Planie wiąże się z wysokimi nakładami inwestycyjnymi. Większość instytucji, które udzielają dotacji lub korzystnie oprocentowanych kredytów na inwestycje w dziedzinie ochrony środowiska (gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej) wymaga, żeby inwestycja osiągnęła odpowiednio duży efekt ekologiczny i objęta swym zasięgiem możliwie największą liczbę mieszkańców gminy lub związku gmin. Dlatego w przypadku Gminy Biały Bór należy dążyć aby podejmowane działania obejmowały swym zasięgiem kilka gmin (np. międzygminne działania na rzecz ochrony środowiska, związkowy model gospodarki odpadami).

Wspólne działanie kilku gmin nie tylko ma wpływ na finansowanie inwestycji (obniży koszty, które będzie musiała ponieść pojedyncza gmina), ale również obniży koszty eksploatacyjne. Oznacza to, że przedsięwzięcie winno być realizowane wspólnie.

Należy zaznaczyć, że wszystkie instytucje udzielające pomocy finansowej w dziedzinie ochrony środowiska wymagają od inwestora nie tylko wypełnienia odpowiedniego formularza, ale również przedstawienia szeregu opracowań i dokumentacji planującej czy opisującej dane przedsięwzięcie. Są to między innymi:

- Plan zagospodarowania przestrzennego i strategię rozwoju powiatu lub gminy,
- Program ochrony środowiska, Plan gospodarki odpadami, Koncepcje gospodarki wodno-ściekowej, Plan zalesiania itp.,
- projekt budowlany i wykonawczy wraz ze źródłową dokumentacją ekonomiczną, finansową i przetargową,
- Studium wykonalności (lub biznes plan w przypadku przedsięwzięć komercyjnych),
- wymagane przez prawo zezwolenia na realizację projektu.

Poniżej przedstawiono źródła pozyskiwania środków na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska.

8.1. Emisja obligacji komunalnych

Emisja obligacji komunalnych jest to jeden ze sposobów gromadzenia środków finansowych, pozwala ona na pozyskanie środków w zamian za zapłatę niższego oprocentowania. Emisje obligacji komunalnych przeznaczone są do finansowania wydatków (bieżących i inwestycyjnych) jednostek samorządu terytorialnego oraz refinansowanie spłat dotychczasowego zadłużenia. Istnieje możliwość emisji obligacji na inwestycje służące ochronie środowiska. W przypadku podmiotów szczególnie uciążliwych dla otoczenia obligacje mogą być odpowiednio uatrakcyjnione zobowiązaniem do radykalnego ograniczenia tej uciążliwości.

Podmiotowe obligacje mogą być nabywane z budżetu terenowego, z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz kupowane przez inne podmioty, odczuwające ekologiczną uciążliwość emitenta. Obligacja jest wyrazem zobowiązań przedmiotu emitującego i jednocześnie praw nabywców obligacji do otrzymywania ich spłaty wraz z odsetkami i innych świadczeń o charakterze rzeczowym. Jest zatem zbliżona do transakcji kredytowej w banku.

Przez emisję obligacji realizuje się przepływ kapitału. Kredyt uzyskany w drodze emisji obligacji nie jest łatwy ani tani, gdyż zysk zamierzonego przedsięwzięcia musi być na tyle wysoki, aby pokrył związane z obligacją zobowiązania. Można przewidywać, że zainteresowanie obligacjami - dotąd znikome - będzie wzrastać w miarę wykształcenia się myślenia kategoriami majątkowymi (kapitałowymi).

Emisje obligacji komunalnych niosą za sobą wiele korzyści, tj.

- Dysponowanie elastycznym źródłem finansowania wydatków - samorząd określa strukturę emisji, maksymalne terminy wykupu, okres karencji, możliwość rolowania zadłużenia.
- Niskie koszty emisji i atrakcyjne oprocentowanie - konkurencyjne do kredytów bankowych.
- Brak konieczności ustanawiania zabezpieczeń.
- Swoboda w dysponowaniu środkami z emisji - maksymalnie uproszczone rozliczanie.
- Ze środków z emisji obligacji komunalnych, jednostka samorządu terytorialnego może sfinansować realizację inwestycji współfinansowanej ze środków UE.

8.2. Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zasady funkcjonowania funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, tj. narodowego, wojewódzkich i powiatowych zostały określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Stanowią one jedno z najpoważniejszych źródeł dotacji i preferencyjnych kredytów dla pomiotów podejmujących inwestycje ekologiczne. Fundusze ochrony środowiska mają za zadanie wspieranie realizacji inwestycji ekologicznych, a także działań nie inwestycyjnych (edukacja ekologiczna, opracowania naukowo-badawcze i ekspertyzy dotyczące zagadnień związanych z ochroną środowiska).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: celem jego działalności jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska. Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin: ochrona powietrza, ochrona wód i gospodarka wodna, ochrona powierzchni ziemi, ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo, geologia i górnictwo, edukacja ekologiczna, Państwowy Monitoring Środowiska, programy międzydziedzinowe, nadzwyczajne zagrożenia środowiska oraz prowadzenie ekspertyz i prac badawczych.

Wnioskodawcami ubiegającymi się o środki finansowe z Narodowego Funduszu mogą być: jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa, instytucje i urzędy, szkoły wyższe i uczelnie, jednostki organizacyjne ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia), administracja państwowa oraz osoby fizyczne. Wszyscy wnioskodawcy powinni posiadać status prawny umożliwiający im zawarcie umowy cywilno-prawnej.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki),
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia),
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

W latach 2010-2012 kluczowym celem NFOŚiGW jest wsparcie finansowe samorządów oraz przedsiębiorstw komunalnych w wypełnieniu zobowiązań akcesyjnych RP w sektorze gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi. W dziedzinie gospodarki komunalnej Strategia zakłada osiągnięcie następujących celów:

- 4,8 tys. km kanalizacji dla ponad 950 tys. osób,
- wzrost przepustowości oczyszczalni o około 110 tys. m³/d,
- nowe instalacje unieszkodliwiania odpadów o przepustowości ponad 550 tys. t/r.

Równie ważne będzie wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej i działań służących oszczędzaniu energii i przeciwdziałaniu zmianom klimatu. Celem Funduszu jest wsparcie finansowe projektów, które przyniosą efekt w postaci:

- 800 MW(e) nowych mocy OZE, które będą produkowały około 4000 GWh/r,
- oszczędności energii (wynikającej z zadań termomodernizacyjnych) na poziomie około 480 GWh/r.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: funkcjonuje od 1993 roku. Został on powołany na podstawie przepisów ustawy z 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska. Od 2001 roku działalność Funduszu regulują przepisy Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150). Zasady gospodarki finansowej WFOŚiGW w Szczecinie określa Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2002 r., Nr 230, poz. 1934) w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Fundusz udziela dofinansowania na realizację przedsięwzięć i zadań zgodnych z obowiązującymi w danym roku kryteriami i zasadami oraz listą przedsięwzięć priorytetowych w zależności od możliwości finansowych Funduszu. Jako priorytetowe traktuje się te przedsięwzięcia, których realizacja wynika z konieczności wypełnienia zobowiązań Polski wynikających z członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej. Pomoc finansowa Funduszu może przyjmować następujące formy: pożyczki, dotacji, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, przekazania środków jednostkom budżetowym, umorzenia części udzielonej pożyczki, nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej.

Maksymalny udział środków Funduszu w finansowaniu zadań w odniesieniu do kosztów całkowitych wynosi: do 75% - przy dofinansowaniu w formie pożyczki, za wyjątkiem zadań współfinansowanych ze środków zagranicznych, dla których wysokość

dofinansowania ustala się z uwzględnieniem wymogów i zasad zawartych w odpowiednich programach i mechanizmach finansowych, do 50% - przy dofinansowaniu w formie dotacji lub przekazania środków jednostkom budżetowym.

8.3. Finansowanie ochrony środowiska z Budżetu Powiatowego i Gminnego

Zadania powiatów i gmin w zakresie ochrony środowiska zostały określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zm.) – art. 400a ust. 1 oraz art. 403.

Do zadań powiatów i gmin należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust.1, tj.:

- przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska,
- wspomaganie realizacji zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym dotyczących instalacji i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji,
- przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami,
- przedsięwzięcia związane z ochroną powierzchni ziemi,
- wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska, innych systemów kontrolnych i pomiarowych oraz badań stanu środowiska, a także systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła,
- wspomaganie systemów gromadzenia i przetwarzania danych związanych z dostępem do informacji o środowisku,
- prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy,
- przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza,
- wspomaganie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii,
- wspomaganie działalności związanej z wytwarzaniem biokomponentów i biopaliw ciekłych,
- wspomaganie ekologicznych form transportu,
- działania z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód, w szczególności prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących metodami ekologicznymi położonych na obszarach podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków,
- profilaktykę zdrowotną dzieci zamieszkałych na obszarach, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska,
- edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,
- współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi,

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

- przygotowywanie dokumentacji przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które mają być współfinansowane ze środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi,
- współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków bezzwrotnych pozyskiwanych w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz współpracy dwustronnej,
- współfinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno – prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100),
- inne zadania służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej Państwa.

Finansowanie w/w zadań określa art. 402 ust. 4-6 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), tj.:

- wpływy z tytułu opłat i kar stanowią w 20% dochód budżetu gminy, a w 10% - dochód budżetu powiatu, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6,
- wpływy z tytułu opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów stanowią w całości dochód budżetu gminy, z której terenu usunięto drzewa lub krzewy.
- wpływy z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów stanowią w 50% dochód budżetu gminy, a w 10% - dochód budżetu powiatu, na których obszarze składowane są odpady. Jeżeli składowisko odpadów jest zlokalizowane na obszarze więcej niż jednego powiatu lub więcej niż jednej gminy, dochód podlega podziałowi proporcjonalnie do powierzchni zajmowanych przez składowisko na obszarze tych powiatów i gmin.

8.4. Wsparcie finansowe UE

8.4.1. Fundusze strukturalne

W latach 2007-2013, w wyniku reformy polityki spójności, liczba Funduszy strukturalnych została ograniczona do dwóch: **Europejski Fundusz Społeczny** oraz **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego**. Do głównego nurtu programowania został włączony również **Fundusz Spójności**, który w latach 2007-2013 będzie podlegał podobnym zasadom, jak Fundusze strukturalne.

Fundusz Spójności jest instrumentem finansowym UE, nienależącym do Funduszy strukturalnych i wdrażany jest na poziomie wybranych państw a nie regionów. Jego celem jest ułatwienie integracji słabiej rozwiniętych krajów poprzez budowę sieci transportowych oraz obiektów ochrony środowiska o znaczeniu ponadregionalnym. Fundusz Spójności wspiera dwa sektory: środowisko i transport. Od daty akcesji Polska stała się największym beneficjentem środków z Funduszu Spójności spośród wszystkich krajów członkowskich UE. Środki z Funduszu Spójności pomogą Polsce wywiązać się ze zobowiązań akcesyjnych związanych z dostosowaniem do norm UE w najtrudniejszych i wymagających największych nakładów finansowych obszarach, w których Polska uzyskała najdłuższe okresy przejściowe. Wsparcie na duże projekty inwestycyjne z zakresu ochrony środowiska mogą uzyskać jednostki samorządu

terytorialnego, tworzone przez nie związki gmin lub inne podmioty publiczne, np. przedsiębiorstwa komunalne będące własnością gminy. Współfinansowanie z Funduszu Spójności mogą uzyskać inwestycje z takich dziedzin jak: poprawa jakości wód powierzchniowych, polepszenie jakości i dystrybucji wody przeznaczonej do picia, racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi, poprawa jakości powietrza oraz zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.

8.4.2. Programy pomocowe-operacyjne

Programy pomocowe (tzw. programy operacyjne) stanowią narzędzia realizacji Narodowej Strategii Spójności. NSS jest dokumentem strategicznym, który określa priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–2013.

Celem strategicznym NSS jest **tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.**

Regionalne programy operacyjne są zarządzane przez Zarządy poszczególnych Województw i projektów współfinansowanych ze strony instrumentów strukturalnych, tj.:

- Program Infrastruktura i Środowisko – **EFRR i FS**,
- Program Innowacyjna Gospodarka – **EFRR**,
- Program Kapitał Ludzki – **EFS**,
- 16 programów regionalnych – **EFRR**,
- Program Rozwój Polski Wschodniej – **EFRR**,
- Program Pomoc Techniczna – **EFRR**,
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – **EFRR**

Łączna suma środków zaangażowanych w realizację Narodowej Strategii Spójności wyniesie około 85,6 mld euro, z tej sumy 67,3 mld euro będzie pochodziło z budżetu UE. Szczegółowy podział funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce w układzie poszczególnych programów operacyjnych kształtuje się w następujący sposób:

- Program Infrastruktura i Środowisko – 27,9 mld euro,
- 16 programów regionalnych – 16,6 mld euro,
- Program Kapitał Ludzki – 9,7 mld euro,
- Program Innowacyjna Gospodarka – 8,3 mld euro,
- Program Rozwój Polski Wschodniej – 2,3 mld euro,
- Program Pomoc Techniczna – 0,5 mld euro,
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,7 mld euro.

Pozostałe środki finansowe w ramach obu funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności zostaną przeznaczone na utworzenie krajowej rezerwy wykonania – 1,3 mld euro).

PROGRAM INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

W ramach programu realizuje się duże inwestycje infrastrukturalne w zakresie ochrony środowiska, transportu, energetyki, kultury i dziedzictwa narodowego, ochrony zdrowia oraz szkolnictwa wyższego. Celem programu jest przede wszystkim poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 wynosi 37,6 mld euro, z czego wkład unijny to 27,9 mld euro, zaś wkład krajowy – 9,7 mld euro. Podział środków UE dostępnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pomiędzy poszczególne sektory przedstawia się następująco:

- transport – 19,4 mld euro,
- środowisko – 4,8 mld euro,
- energetyka – 1,7 mld euro
- szkolnictwo wyższe – 500,0 mln euro,
- kultura – 490,0 mln euro,
- zdrowie – 350,0 mln euro.

W ramach programu realizowanych jest 15 priorytetów w zakresie ochrony środowiska, tj.:

- I. Gospodarka wodno-ściekowa – 3.275,2 mln euro,
- II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi – 1.430,3 mln euro,
- III. Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska – 655,0 mln euro,
- IV. Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska – 667,0 mln euro,
- V. Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych – 105,6 mln euro,
- VI. Drogowa i lotnicza sieć TEN-T – 10.548,3 mln euro,
- VII. Transport przyjazny środowisku – 12.062,0 mln euro,
- VIII. Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe – 3.465,3 mln euro,
- IX. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna – 1.403,0 mln euro,
- X. Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii – 1.693,2 mln euro,
- XI. Kultura i dziedzictwo kulturowe – 576,4 mln euro,
- XII. Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia – 411,8 mln euro,
- XIII. Infrastruktura szkolnictwa wyższego – 588,2 mln euro,
- XIV. Pomoc techniczna - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 220,9 mln euro,
- XV. Pomoc techniczna - Fundusz Spójności – 462,9 mln euro,

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie poszczególnych priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (Instytucjami Pośredniczącymi) są:

- Ministerstwo Środowiska (priorytety I-V),
- Ministerstwo Infrastruktury (priorytety VI-VIII),
- Ministerstwo Gospodarki (priorytety IX-X),
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (priorytet XI),
- Ministerstwo Zdrowia (priorytet XII),
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (priorytet XIII).

16 PROGRAMÓW REGIONALNYCH

Każde z 16 polskich województw posiada własny regionalny program rozwoju (tzw. regionalny program operacyjny), w ramach którego o dotacje Unii Europejskiej mogą ubiegać się podmioty z danego województwa.

Regionalny Program Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 jest narzędziem realizacji postulatów Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 oraz Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia i Strategicznych Wytycznych Wspólnoty dla okresu 2007-2013. Stanowi on dokument strategiczny, określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania środków unijnych – tj. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w Województwie Zachodniopomorskim w latach 2007 – 2013. RPO WZ został oficjalnie zatwierdzony przez Komisję Europejską 11 października 2007 roku.

Celem głównym programu jest rozwój województwa zmierzający do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców. Cel główny osiągany jest poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania,
2. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i spójności terytorialnej województwa,
3. Poprawa warunków życia poprzez zachowanie i ochronę środowiska naturalnego oraz zwiększenie bazy społecznej województwa.

RPO WZ określają ustanowione dla programu następujące osie priorytetowe:

- I. Gospodarka – Innowacje – Technologie,
- II. Rozwój infrastruktury transportowej i energetycznej,
- III. Rozwój społeczeństwa informacyjnego,
- IV. Infrastruktura ochrony środowiska,
- V. Turystyka, kultura i rewitalizacja,
- VI. Rozwój funkcji metropolitalny
- VII. Rozwój infrastruktury społecznej i ochrony zdrowia
- VIII. Pomoc techniczna.

PROGRAM EUROPEJSKIEJ WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ

W latach 2007-2013 przewiduje się realizację następujących programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej z udziałem Polski:

1. Współpraca transgraniczna:

- Polska (Województwo Zachodniopomorskie) - Niemcy (Meklemburgia/Pomorze Wschodnie-Brandenburgia),
- Polska (Województwo Lubuskie) - Niemcy (Brandenburgia),
- Polska (Województwo Lubuskie i Województwo Dolnośląskie) - Niemcy (Saksonia),
- Polska – Republika Czeska,
- Polska – Republika Słowacka,
- Polska – Litwa, Polska – Szwecja – Dania - Litwa - Niemcy (Południowy Bałtyk)

2. Współpraca transnarodowa:

- Region Morza Bałtyckiego - oprócz Polski w tym programie uczestniczą: Dania, Estonia, Finlandia, Litwa, Łotwa, Niemcy (wybrane regiony), Szwecja oraz 3 państwa spoza Unii Europejskiej: Białoruś (wybrane regiony), Norwegia i Rosja (wybrane regiony),
- Europa Środkowa- oprócz Polski w tym programie uczestniczą: Austria, Czechy, Niemcy (wybrane regiony), Słowacja, Słowenia, Węgry, Włochy (wybrane regiony), Ukraina (wybrane regiony).

3. Program współpracy międzyregionalnej obejmujący całe terytorium UE.

W latach 2007-2013 na rozwój współpracy terytorialnej z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych zostanie łącznie 7,75 mld euro. Polska alokacja na realizację programów w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej wyniesie 557,8 mln euro. Dodatkowe 173,3 mln euro zostanie przeznaczonych przez Polskę na współpracę transgraniczną z państwami nie należącymi do Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (EISP).

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa zastąpią przedsięwzięcia realizowane w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III 2004-2006. Komponentom INTERREG-u III będą odpowiadały trzy typy programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej:

- programy współpracy transgranicznej zastąpią INTERREG III A,
- programy współpracy transnarodowej zastąpią INTERREG III B,
- programy współpracy międzyregionalnej (INTERREG IV C) zastąpią INTERREG III C.

8.5. Bank Ochrony Środowiska

Bank ochrony Środowiska udziela kredytów ze środków własnych oraz środków NFOŚiGW i WFOŚiGW z przeznaczeniem na inwestycje służące likwidacji degradacji i ochronę środowiska. Na bazie wieloletniego doświadczenia Bank realizuje zadania związane z jego proekologiczną misją, współpracuje z organizacjami zajmującymi się finansowaniem ochrony środowiska, tj. Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundacją Polska Wieś 2000 im. M. Rataja, Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej oraz innymi funduszami pomocowymi.

9. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU NA ŚRODOWISKO ORAZ WNIOSKI Z ANALIZY I ICH SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA W PLANIE

Projektowany system gospodarki odpadami stanowi przedstawiony w dokumencie jest zgodny z ustaleniami Krajowego Planu Gospodarki Odpadami oraz z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego, a także spełnia podstawowe uwarunkowania wynikające z polskich i unijnych przepisów określających zasady ochrony środowiska.

Zakres aktualizacji PGO dla Gminy Białły Bór odpowiada zasadom zrównoważonego rozwoju oraz przepisom prawa polskiego i europejskiego, szczególnie w odniesieniu do minimalizacji substancji biodegradowalnych deponowanych na składowiskach oraz odzysku odpadów opakowaniowych.

Dokument ten promuje stworzenie w regionie nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadami rozwoju zrównoważonego polegającego na zapobieganiu i minimalizacji ilości wytworzonych odpadów, ograniczaniu szkodliwych właściwości odpadów niebezpiecznych oraz wykorzystaniu właściwości materiałowych i energetycznych odpadów.

W okresie obowiązywania planu, nastąpiła wyraźna poprawa gospodarki odpadami komunalnymi w odniesieniu do segregacji odpadów „u źródła”, odzysku odpadów opakowaniowych i niebezpiecznych oraz wyeksploatowanego sprzętu i urządzeń na terenach Gminy Białły Bór. Należy kontynuować i utrwalać powyższe działania oraz usprawnić system zbierania i odbioru odpadów.

Dzięki wprowadzeniu systemowego podejścia do gospodarowania odpadami na terenie gminy będą osiągnane podstawowe cele w zakresie zmniejszania ilości odpadów trafiających do środowiska, a powstające odpady w coraz większym stopniu będą odzyskiwane i wykorzystywane ponownie. Celem realizacji tego systemu będzie kierowanie na składowiska wyłącznie tych odpadów, których nie da się wyeliminować lub ponownie przerobić. Składowanie pozostałości będzie odbywać się w sposób dopuszczalny z punktu widzenia ochrony środowiska i rozwoju zrównoważonego.

Bardzo istotnym elementem podczas wdrażania i rozwoju systemu będzie respektowanie zasad gospodarowania odpadami na każdym etapie realizacji zamierzenia.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Wdrożenie Planu Gospodarki Odpadami na terenie gminy spowoduje m.in.:

- 1) Sprostanie wymogom prawa polskiego i Unii Europejskiej w dziedzinie gospodarowania odpadami,
- 2) Wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami,
- 3) Optymalizację tras przewozu odpadów i tym samym minimalizację uciążliwości związanych z transportem,
- 4) Maksymalny odzysk surowców wtórnych,
- 5) Zminimalizowanie zagrożenia i niekorzystnego oddziaływania na wody podziemne, powierzchniowe, gleby i powietrze,
- 6) Szersze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,
- 7) Zminimalizowanie uciążliwości dla mieszkańców i użytkowników środowiska,
- 8) Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie.

10. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW

Z punktu widzenia realizacji Planu można wyodrębnić cztery grupy podmiotów uczestniczących w nim z uwagi na rolę, jaką pełnią. Są to:

- Podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu – Urząd Miejski w Białym Borze,
- Podmioty realizujące zadania – uczestnicy rynku usług w zakresie gospodarki odpadami,
- Podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty planu – Burmistrz Białego Boru, Rada Miejska, Zarząd Powiatu,
- Społeczność – mieszkańcy - jako główny podmiot odbierający wyniki działań planu.

Włączanie do procesu wdrażania szerokiego grona partnerów zwiększa prawdopodobieństwo jego akceptacji i powoduje przejmowanie przez nich współodpowiedzialności tak za sukcesy jak i porażki. Stąd tak ważnym elementem jest uspołecznienie zarówno procesu planowania jak i podejmowania decyzji oraz przejrzystość procedur z udziałem partnerów społecznych. Istotne jest również zsynchronizowanie Planu z innymi programami działającymi w regionie, w celu zapewnienia maksymalnej ich synergii.

Zgodnie z treścią Ustawy o odpadach (oraz rozporządzeniami wykonawczymi do niej) wszystkie wytwarzane odpady powinny podlegać ewidencji ilościowo-jakościowej. Ewidencja dotyczy wszystkich posiadaczy odpadów z wyjątkiem gospodarstw domowych. Ewidencja odpadów winna być prowadzona przez podmioty prowadzące działalność wywozową. Dodatkowo osobną ewidencję prowadzi się na składowisku odpadów.

Ustawa o odpadach stanowi również, że przez Urzędy Marszałkowskie prowadzone są bazy danych pozwalające na bilansowanie ich w skali województwa, powiatu i gmin. Bazy te stanowią element systemu monitoringu. Powinien on być podstawowym źródłem informacji o odpadach wykorzystywanym przy opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie realizacji planów gospodarki odpadami. Podstawowym celem systemów ewidencji i monitoringu jest określenie ilości odpadów na każdym z etapów systemu

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

gospodarowania odpadami (od wytwórców do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów) oraz kontrola wytwórców odpadów i posiadaczy odpadów prowadzących działalność w zakresie zbierania i transportu odpadów oraz ich odzysku i unieszkodliwiania.

Monitoring wdrażania planu oznacza, że regularnie oceniane i analizowane będą:

- stopień realizacji przyjętych celów i wykonania działań,
- rozbieżność pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- przyczyny tych rozbieżności.

Mierniki społecznych efektów wdrażania planu są wynikiem badań opinii społecznej i specjalistycznych opracowań służących jakościowej ocenie udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy stanu środowiska, a także ocenie odbioru przez społeczeństwo efektów planu przez ilość i jakość interwencji.

Zadaniem systemu monitoringu, kontroli i egzekwowania przepisów jest zapewnienie, aby wszystkie jednostki zobligowane do posiadania określonych zezwoleń czy pozwoleń (w zakresie gospodarowania odpadami) rzeczywiście je posiadały i spełniały wszystkie warunki określone w decyzjach administracyjnych. Na podstawie zbiorczych zestawień danych uzyskanych od posiadaczy odpadów, marszałek województwa prowadzi wojewódzką bazę danych dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem zezwoleń udzielonych w zakresie wytwarzania odpadów i gospodarki odpadami. Marszałek przygotowuje raport wojewódzki i przekazuje go ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

Główne zadania związane z monitoringiem, kontrolą i egzekwowaniem przepisów to:

- monitoring i kontrola instalacji gospodarki odpadami,
- monitoring i kontrola przewoźników i pośredników (posiadaczy odpadów) zajmujących się gospodarowaniem odpadami,
- identyfikacja nielegalnych instalacji lub działań,
- egzekwowanie przepisów w związku z niedotrzymaniem warunków określonych w posiadanych pozwoleniach.

Brak wyżej wymienionych elementów systemu monitoringu utrudni lub wręcz uniemożliwi wdrożenie ustalonej polityki i wykonanie zadań zaplanowanych w ramach budowy systemu gospodarki odpadami. Ustawa o odpadach stanowi, że wszystkie firmy zajmujące się odzyskiem i unieszkodliwianiem oraz zbieraniem i transportem odpadów na prowadzenie tej działalności potrzebują zezwolenia wydanego przez Starostę.

Rutynowy monitoring powinien obejmować kontrolę zapisów ewidencyjnych, pobór próbek odpadów i ocenę wyników działalności danego posiadacza. Samorządy lokalne powinny współuczestniczyć i wykorzystywać zbierane w tym systemie informacje. Wyniki i informacje mogą być także udostępnione do publicznego wglądu, jeżeli takie są założenia polityki władz lokalnych. Na wszelkie naruszenia warunków posiadania decyzji administracyjnych lub inne wykroczenia należy reagować natychmiast i w sposób stanowczy, zwłaszcza, jeśli mogą one spowodować poważne zagrożenia dla środowiska lub zdrowia ludzkiego.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Wprowadzenie i stosowanie formalnych systemów zarządzania środowiskowego i systemów kontrolnych związanych z działalnością i unieszkodliwianiem odpadów (takich jak normy z serii ISO 14000) może ułatwić monitoring i egzekwowanie przepisów.

Monitoring odpadów jest elementem monitoringu środowiska i polega na systematycznym badaniu zmian ilościowych i jakościowych odpadów w celu kontroli wprowadzanych do środowiska zanieczyszczeń.

Monitorowanie realizacji planu ma umożliwić ocenę prawidłowości i efektywności działań oraz sprawne i elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące w otoczeniu Gminy Biały Bór.

Oceniając system monitoringu należy podkreślić, że dla prawidłowego monitorowania gospodarowania odpadami – zarówno w skali kraju jak i gminy – konieczne jest regularne prowadzenie sprawozdawczości dla poszczególnych rodzajów odpadów. Źródła pozyskiwania informacji w tym zakresie stają się coraz zasobniejsze w dostarczane tam dane, co może świadczyć między innymi o coraz lepszej znajomości prawa przez podmioty działające na rynku odpadów jak również o aktywności instytucji kontrolujących obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów.

W tabeli 29 przedstawiono informacje mogące w znaczny sposób ułatwić monitorowanie realizacji działań zapisanych w „Planie Gospodarki Odpadów dla Gminy Biały Bór na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017”. Tabela 29 została opracowana zgodnie z założeniami KPGO 2010.

Tabela 29.

Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami wg PPGO

	2010	2011	2012	2013
1.	Masa odpadów wytworzonych - ogółem	Mg	b.d.	b.d.
2a.	Masa odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	Mg	b.d.	b.d.
2b.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego).	%	b.d.	b.d.
3a.	Masa odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi organicznemu	Mg	b.d.	b.d.
3b.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi organicznemu.	%	b.d.	b.d.
4a.	Masa odpadów wytworzonych poddanych termicznemu przekształcaniu z odzyskiem energii	Mg	b.d.	b.d.
4b.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych termicznemu przekształcaniu z odzyskiem energii	%	b.d.	b.d.
5a.	Masa odpadów wytworzonych wykorzystanych bezpośrednio na powierzchni ziemi	Mg	b.d.	b.d.
5b.	Odsetek masy odpadów wytworzonych wykorzystanych bezpośrednio na powierzchni ziemi	%	b.d.	b.d.
6a.	Masa odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	Mg	b.d.	b.d.
6b.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	%	b.d.	b.d.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

7a.	Masa odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	Mg	b.d.	b.d.
7b.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	%	b.d.	b.d.
8a.	Masa odpadów wytworzonych poddanych składowaniu bez przetworzenia	Mg	b.d.	b.d.
8b.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych składowaniu bez przetworzenia	%	b.d.	b.d.
9a.	Liczba zaktualizowanych powiatowych planów gospodarki odpadami.	szt.	b.d.	b.d.
9b.	Odsetek zaktualizowanych powiatowych planów gospodarki odpadami	%	b.d.	b.d.
10a.	Liczba zaktualizowanych gminnych planów gospodarki odpadami	szt.	b.d.	b.d.
10b.	Odsetek zaktualizowanych gminnych planów gospodarki odpadami	%	b.d.	b.d.
11a.	Liczba decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami.	szt.	b.d.	b.d.
11b.	Liczba decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania.	szt.	b.d.	b.d.
11c.	Odsetek decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%	b.d.	b.d.
12a.	Liczba decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami.	szt.	b.d.	b.d.
12b.	Liczba decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania.	szt.	b.d.	b.d.
12c.	Odsetek decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%	b.d.	b.d.
13a.	Liczba decyzji wydanych przez Marszałków województw w zakresie gospodarki odpadami.	szt.	b.d.	b.d.
13b.	Liczba decyzji wydanych przez Marszałków województw w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania.	szt.	b.d.	b.d.
13c.	Odsetek decyzji wydanych przez Marszałków województw w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%	b.d.	b.d.
14a.	Liczba decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami.	szt.	b.d.	b.d.
14b.	Liczba decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania.	szt.	b.d.	b.d.
14c.	Odsetek decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%	b.d.	b.d.
15a.	Liczba decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym.	szt.	b.d.	b.d.
15b.	Odsetek decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%	b.d.	b.d.
16a.	Liczba decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym.	szt.	b.d.	b.d.
16b.	Odsetek decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%	b.d.	b.d.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

17a.	Liczba decyzji wydanych przez Marszałków województw w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym.	szt	b.d.	b.d.
17b.	Odsetek decyzji wydanych przez marszałków województw w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%	b.d.	b.d.
18a.	Liczba decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym.	szt	b.d.	b.d.
18b.	Odsetek decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%	b.d.	b.d.
19.	Środki finansowe wydatkowane na budowę lub modernizację instalacji gospodarki odpadami - ogółem.	mln zł	b.d.	b.d.
20.	Środki finansowe wydatkowane na budowę lub modernizację instalacji gospodarki odpadami - z funduszy Unii Europejskiej.	mln zł	b.d.	b.d.
21.	Środki finansowe wydatkowane na prace naukowo-badawcze w zakresie gospodarki odpadami.	mln zł.	b.d.	b.d.
22.	Liczba etatów w administracji wojewódzkiej w zakresie gospodarki odpadami	szt.	b.d.	b.d.
23.	Liczba etatów w administracji powiatowej w zakresie gospodarki odpadami	szt.	b.d.	b.d.
24.	Liczba etatów w administracji gminnej w zakresie gospodarki odpadami	szt.	b.d.	b.d.
25.	Liczba wdrożonych systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach i instytucjach gospodarki odpadami	szt.	b.d.	b.d.
Współpraca z podmiotami zewnętrznymi				
26a	Liczba mieszkańców gminy ogółem		5.260	5.370
26b	Liczba mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych		b.d.	b.d.
26c	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%	100	100
27	Masa zebranych odpadów komunalnych – ogółem	Mg	816,93	734,94
28	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg	76,60	67,27
29	Masa odpadów komunalnych zebranych, jako zmieszane odpady komunalne	Mg	777,8	2921,33
30a	Masa odpadów komunalnych zebranych, jako zmieszane, poddanych przetwarzaniu metodami mechaniczno-biologicznymi	Mg	816,93	734,94
30b	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych, jako zmieszane, poddanych przetwarzaniu metodami mechaniczno-biologicznymi	%	b.d.	b.d.
31a	Masa odpadów komunalnych zebranych, jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów	Mg	0	0
31b	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych, jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów	%	0	0
32a	Masa odpadów komunalnych zebranych, jako zmieszane odpady komunalne, poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w współspalarniach odpadów	Mg	0	0
32b	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych, jako zmieszane odpady komunalne, poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w współspalarniach odpadów	%	0	0
33a	Masa odpadów komunalnych zebranych, jako zmieszane odpady komunalne składowanych bez przetwarzania	Mg	816,93	734,94

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

33b	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych, jako zmieszane odpady komunalne składowanych bez przetwarzania	%	100	100
34a	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	Mg	b.d.	b.d.
34b	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%	b.d.	b.d.
35a	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie, poddanych recyklingowi organicznemu	Mg	b.d.	b.d.
35b	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie, poddanych recyklingowi organicznemu	%	b.d.	b.d.
36a	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie, poddanych termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	Mg	0	0
36b	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie, poddanych termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	%	0	0
37a	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych termicznemu przekształcaniu we współspalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	Mg	0	0
37b	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych termicznemu przekształcaniu we współspalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	%	0	0
38a	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych unieszkodliwianiu (poza składowaniem)	Mg	b.d.	b.d.
38b	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych unieszkodliwianiu (poza składowaniem)	%	b.d.	b.d.
39a	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych składowaniu	Mg	b.d.	b.d.
39b	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych składowaniu	%	b.d.	b.d.
40a	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r.	Mg	b.d.	b.d.
40b	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów w powiecie	Mg	n.d.	n.d.
41.	Iloraz masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów i masy tychże odpadów wytworzonych w 1995 r.	%	b.d.	b.d.
42.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne – ogółem	szt.	0	0
43.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.	0	0
44.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	m ³	n.d.	n.d.
45.	Liczba instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	m ³	n.d.	n.d.
46.	Moce przerobowe instalacji do biologiczno- mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	szt.	0	0
47.	Liczba spalarni zmieszanych odpadów komunalnych	mln Mg	n.d.	n.d.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

48.	Moce przerobowe spalarni zmieszanych odpadów komunalnych	szt.	0	0
49.	Liczba mieszkańców gminy ogółem	mln Mg	n.d.	n.d.
50.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg	b.d.	b.d.
51a	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	tys. Mg	b.d.	b.d.
51b	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%	b.d.	b.d.
52a	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	tys. Mg	b.d.	b.d.
52b	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%	b.d.	b.d.
53a	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	tys. Mg	b.d.	b.d.
53b	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%	b.d.	b.d.
54.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg	-	-
55a	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	tys. Mg	b.d.	b.d.
55b	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%	b.d.	b.d.
56a	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	tys. Mg	b.d.	b.d.
56b	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%	b.d.	b.d.
57a	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	tys. Mg	b.d.	b.d.
57b	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%	b.d.	b.d.
58.	Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń zawierających PCB	Mg	b.d.	b.d.
59.	Poziom odzysku olejów odpadowych	%	b.d.	b.d.
60.	Poziom recyklingu (regeneracji) olejów odpadowych	%	b.d.	b.d.
61.	Masa wprowadzonych na rynek przenośnych baterii i akumulatorów	Mg	n.d.	n.d.
62.	Masa selektywnie zebranych przenośnych baterii i akumulatorów	tys. Mg	b.d.	b.d.
63.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów kwasowo-ołowiowych (liczony wg dyrektywy ¹⁾)	%	b.d.	b.d.
64.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych (liczony wg dyrektywy ¹⁾)	%	b.d.	b.d.
65.	Poziom recyklingu pozostałych baterii i akumulatorów (liczony wg dyrektywy ¹⁾)	%	b.d.	b.d.
66.	Ilość wprowadzonych na rynek baterii i akumulatorów ²⁾	szt.	b.d.	b.d.
67.	Ilość zebranych i przekazanych do odzysku baterii i akumulatorów ²⁾	szt.	b.d.	b.d.
68.	Ilość zebranych i przekazanych do recyklingu baterii i akumulatorów ²⁾	szt.	b.d.	b.d.
69.	Poziom odzysku baterii i akumulatorów ²⁾	%	b.d.	b.d.
70.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów ²⁾	%	b.d.	b.d.
71.	Masa pozostałych zinventaryzowanych wyrobów zawierających azbest – do usunięcia i unieszkodliwienia	mln Mg	n.d.	n.d.

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

72.	Liczba zinwentaryzowanych mogilników pozostających do likwidacji	szt.	n.d.	n.d.
73.	Liczba zlikwidowanych mogilników w danym okresie sprawozdawczym	szt.	n.d.	n.d.
74.	Masa szacunkowa przeterminowanych pestycydów zawartych w pozostających do likwidacji zinwentaryzowanych mogilnikach	Mg	n.d.	n.d.
75.	Masa wprowadzonego na rynek sprzętu elektrycznego i elektronicznego	tys. Mg	b.d.	7,1144
76.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – ogółem	Mg	b.d.	b.d.
77.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych	tys. Mg	b.d.	b.d.
78.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na statystycznego mieszkańca	kg/mieszkańca	b.d.	b.d.
79.	Poziom odzysku dla zużytego sprzętu z grup 1 i 10 ²⁾	%	b.d.	b.d.
80.	Poziom recyklingu dla zużytego sprzętu z grup 1 i 10 ²⁾	%	b.d.	b.d.
81.	Poziom odzysku dla zużytego sprzętu z grup 3 i 4 ²⁾	%	b.d.	b.d.
82.	Poziom recyklingu dla zużytego sprzętu z grup 3 i 4 ²⁾	%	b.d.	b.d.
83.	Poziom odzysku dla zużytego sprzętu z grup 2, 5-7 i 9 ²⁾	%	b.d.	b.d.
84.	Poziom recyklingu dla zużytego sprzętu z grup 2, 5-7 i 9 ²⁾	%	b.d.	b.d.
85.	Poziom recyklingu dla zużytych lamp wyładowczych	%	b.d.	b.d.
86.	Liczba stacji demontażu ³⁾	szt.	1	1
87.	Liczba punktów zbierania pojazdów ³⁾	szt.	1	1
88.	Masa zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji ³⁾	Mg	b.d.	b.d.
89.	Poziom odzysku odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji ³⁾	%	b.d.	b.d.
90.	Poziom recyklingu odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji ³⁾	%	b.d.	b.d.
91.	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg	b.d.	448,0
92a	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami biologicznymi.	tys. Mg	b.d.	b.d.
92b	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami biologicznymi.	%	b.d.	b.d.
93a	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi.	tys. Mg	b.d.	b.d.
93b	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi	%	b.d.	b.d.
94a	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	t	b.d.	151,0
94b	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	%	b.d.	33,7
95a	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w innych zastosowaniach	tys. Mg	b.d.	b.d.
95b	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w innych zastosowaniach	%	b.d.	b.d.
96a	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych składowanych bez przetworzenia na składowiskach odpadów	tys. Mg	b.d.	146,0

**Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR
na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**

96b	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów składowanych bez przeźworzenia na składowiskach odpadów	%	b.d.	32,59
97.	Masa opakowań wprowadzonych z produktami na rynek	tys. Mg	b.d.	b.d.
98.	Masa opakowań ze szkła wprowadzonych z produktami na rynek	tys. Mg	b.d.	b.d.
99.	Masa opakowań z tworzyw sztucznych wprowadzonych z produktami na rynek	tys. Mg	b.d.	b.d.
100	Masa opakowań z papieru i tektury wprowadzonych z produktami na rynek	tys. Mg	b.d.	b.d.
101	Masa opakowań ze stali wprowadzonych z produktami na rynek	tys. Mg	b.d.	b.d.
102	Masa opakowań z aluminium wprowadzonych z produktami na rynek	tys. Mg	b.d.	b.d.
103	Masa opakowań z drewna wprowadzonych z produktami na rynek	tys. Mg	b.d.	b.d.
104	Poziom odzysku dla odpadów opakowaniowych – ogółem	%	b.d.	b.d.
105	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych – ogółem	%	b.d.	b.d.
106	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%	b.d.	b.d.
107	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%	b.d.	b.d.
108	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%	b.d.	b.d.
109	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze stali	%	b.d.	b.d.
110	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z aluminium	%	b.d.	b.d.
111	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna	%	b.d.	b.d.
112	Masa opon wprowadzonych na rynek	tys. Mg	b.d.	b.d.
113	Poziom odzysku odpadów poużytkowych z opon	%	b.d.	b.d.
114	Poziom recyklingu odpadów poużytkowych z opon	%	b.d.	b.d.

- 1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/66/WE z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG (Dz. Urz. WE L 266 z 26.9.2006,
 - 2) Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607 ze zm.) –
 - 3) według załącznika nr 1 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495),
- określonych w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202 i Nr 175, poz. 1458).

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Biały Bór na lata 2010- 2013 z perspektywą do roku 2017 jest opisem zamierzeń mających na celu poprawę sytuacji środowisku związanej z gospodarką odpadami.

Celem Planu jest wybór i wskazanie optymalnej drogi postępowania w zakresie gospodarki odpadami, a w szczególności odpadami komunalnymi powstającymi na terenie Gminy Biały Bór. Istotnym aspektem opracowania Planu jest przedstawienie proponowanego dla całej gminy systemu gospodarki odpadami, którego budowa możliwa jest poprzez realizację poszczególnych zadań strategicznych.

Przedstawione cele i działania są zgodne z obowiązującym ustawodawstwem z analizowanej dziedziny oraz kierunkiem działań określonym w Polityce Ekologicznej Państwa, Krajowym Planie Gospodarki Odpadami, oraz Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego.

Zasadniczo, w uproszczeniu można wyróżnić następujące elementy składowe będące podstawą konstrukcji niniejszego Planu, a mianowicie:

Plan zawiera następujące elementy:

- Ogólną charakterystykę gminy,
- Analizę aktualnego stanu gospodarki odpadami,
- Charakterystykę instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- Prognozowanie zmian w zakresie gospodarki odpadami,
- Opis polityki i celów gospodarowania odpadami w województwie zachodniopomorskim,
- Charakterystykę głównych celów i zadań w zakresie gospodarki odpadami,
- Sposoby finansowania planowanych celów i zadań,
- Analiza oddziaływania projektu środowisko oraz wnioski z analizy i ich sposobów uwzględniania w planie,
- System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów,
- Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

W oparciu o wyniki analiz stanu istniejącego i prognozowanych zmian opracowano plan działań i wytyczono zadania strategiczne. Skuteczna realizacja tych zadań umożliwi spełnienie obowiązujących i przewidywanych wymogów prawnych, uporządkowanie gospodarki odpadami, zmniejszenie ilości odpadów kierowanych do deponowania, zwiększenie odzysku surowców wtórnych oraz poprawę jakości środowiska na analizowanym terenie.

Charakterystyka analizowanego obszaru ma na celu wskazanie stanu istniejącego pod względem demograficznym, gospodarczym, społecznym oraz przyrodniczym, mającego wpływ na rodzaj planowanego systemu gospodarki odpadami. Dane demograficzne były niezbędne do przeprowadzenia prognozy zmian ilości poszczególnych rodzajów odpadów.

Celem analizy istniejącego stanu było wskazanie aktualnego postępowania w zakresie zorganizowanej gospodarki odpadami, a w szczególności odpadami komunalnymi. Miało to niewątpliwie znaczenie przy wyborze celów i zadań ujętych w dalszej, właściwej części Planu. W wyniku rozpoznania stanu istniejącego, można było prognozować zmiany w horyzoncie czasowym krótko i długookresowym.

Plan Gospodarki Odpadami dla GMINY BIAŁY BÓR na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017

Następnym elementem składowym Planu jest szczegółowe przedstawienie celów i zadań wraz z harmonogramem ich realizacji.

W Planie wskazano także możliwości finansowania planowanych przedsięwzięć i źródła ich pozyskiwania. Zaprezentowano również niezbędny system tzw. system monitoringu i oceny wdrażania Planu. Ma to niewątpliwe znaczenie dla organów odpowiedzialnych za wprowadzenie „w życie” zapisów dokumentu.

